

ГЕРБ отказаха
да търсят пари
за детски
надбавки

Стр. 5

Пълен разнбой
в кабинета
за АЕЦ „Белене“

Стр. 3

МОНД

дипломатик

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Либийският петрол преминава
от едни ръце в други

Стр. 13

Честит
празник,
медици!

Стр. 22

■ НЯКОЛКО
ДУМИ

Боклук

Георги ГЕОРГИЕВ

“Боклук е цялото състояние, в което има хора в държавата, които си позволяват да имат смелостта и да заемат различни позиции от тези на правителството.” Това, уважаеми читатели, е официална позиция на българския министър на външните работи Николай Младенов, изразена вчера свободно и без да му е оказван натиск, при ясен разум и добро здраве. Това е “дипломат”, чиито изказвания се следят от чужди дипломати, включително и тези, предназначени за вътрешна, а не за външна консумация. Това е неговият дипломатически език и изказ.

Според Младенов вие, които вероятно сте срещу управлението, сте боклуци. Не че преди не са ви наричали така, нали помните израза “червени боклуци”, но все имахме надеждата, че тези времена са минало. Всъщност!

Младенов може и да се оправдава, че е имал предвид един конкретен човек - шефа на НЕК, но изказването му не сочи това. Цялото поведение на представител на десницата е подчинено на максимата: “Който не е с нас, е против нас”. А тези, които са против нас, са боклуци. А боклуците се подритват, нали. Засега вербално.

Същият този “дипломат” нарече онзи ден президента Георги Първанов Гоце. Този псевдоним, видете ли, бил добил гражданственост. Добре. Но, г-н Младенов, известно ли ви е, че един друг псевдоним - Боко Тиквата, също е добил гражданственост? Много голяма при това. Него защо не го използвате? Какво ви смуцава?

Е.ON изпрати сметка от 19 млн. лв. на гарсонiera

Обявиха конкурс за продажба на държавния дял от 33% в електроразпределителното дружество

Варненецът Иван Илиев е получил от Е.ON рекордната сметка от 19 млн. лв. за гарсонiera с площ от 49 кв. м, в която живее.

Мъжът имал рожден ден, но вместо с подарък рано вчера сутринта бременната му дъщеря го посрещнала с плик в ръка, в който била сметката за тока. Но потърпевшият оне-

мял, когато я отворил.

Човекът купил апартамент си преди по-малко от година. Още първата сметка, която платил тогава за новото си жилище, се оказала със сгрешен абонатен номер. От Е.ON не само че тогава не му върнали парите, а и му изключили тока за неплащане и го накарали да си плати глоба.

За новата грешка на дружеството обаче варненецът дори да иска, няма как да плати. А в писмото от дружеството заплашват, че предстои ново спиране на тока. От централата на Е.ON успокоили семейството, че “по-всяка вероятност е станала грешка”, а касиерката дори признала, че предиш-

ния ден е имала друг подобен случай.

“Това би трябвало да означава, че той дължи ток за последните 19 000 години, тоест от Ледниковата епоха насам, другият вариант е да са му прехвърлили сметките на цяла България”, заяви зетят на пострадалия.

Стр. 6

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Протестно шествие проведоха вчера ученици от Русе. Протестът на децата беше провокиран от безхаберното на институциите по случая с 4-годишната Габи, болна от левкемия. Според лекуващите лекари единственият шанс за Габи е лечение и трансплантация във Франция или Германия. Лечението е изключително скъпо и непосилно за семейството

Деца и писатели в литературния трамвай

„Походът на книгите“ продължава в детски градини, а в събота - по бул. „Витоша“

Стр. 28

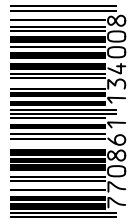
В смъртоносния капан на шапа

Фермерите питат защо държавата не прави друго освен да убива заразения добитък

Стр. 12 и 21

ЕЧЕТ-1990 NSSI

9 770861 134008

България

www.duma.bg

Общината мотае референдума в „Дружба“

Хората на Петър Диков ще преценяват дали въпросът за презастрояването в допитването не противоречал на Конституцията

Столичната община отложи още във времето решението за провеждането на първия по рода си референдум. Инициативен комитет настоява за свикване на допитване в район „Искър“ срещу презастрояването на жилищните комплекси „Дружба“ 1 и 2. Искането на комитета бе внесено за разглеждане на „Московска“ 33 и вчера бе разгледано на заседание на тери-

ториалната комисия. По време на него бе решено, че администрацията на Йорданка Фандъкова трябва да даде становището си по законосъобразността на въпроса, който инициативният комитет поставя в допитването, а именно - „Съгласни ли сте да не се допускат изменения на градоустройствените планове, предвиждащи ново строителство, и да не се издават разреше-

ния за строеж за влезлите в сила градоустройствени изменения в цялостно проектиране и изградени жилищни комплекси „Дружба“ - 1 и 2?“. До две седмици от направление „Архитектура и градоустройство“ трябва да отговорят дали зададеният въпрос е законосъобразен и не противоречи на няколко закона и Конституцията, а освен това съветни-

ците трябва да бъдат запознати и с предложението подробен устройствен план за тази територия, бе решено още на заседанието на общинската комисия. Главният архитект Петър Диков пък се опита да отклони въпроса, като заяви, че в момента е обявен третият вариант на подробния устройствен план за територията и гражданите можели да правят своите

предложения по него. Това за него бил най-демократичният начин за изразяване на мнението им по отношение на градоустройството.

Все още не е ясно какво точно противоречие с Конституцията и законите ще проверят от ДАГ, но от инициативния комитет са категорични, че ще продължат с настояването си за провеждането на референдума.

Опозицията мисли промени в закона за киноиндустрията

Снимка Мариета ТОМОВА

Стефан Данаилов и Петър Курумбашев не скриваха задоволството си от решението на КС за киното

Ралица ДИМИТРОВА

Скоро може да внесем предложения за поправки в закона за киноиндустрията. Това обяви вчера в парламента депутатът от левицата Стефан Данаилов. Бившият културен министър коментира отменения преди два дни параграф в Закона за бюджета, според който финансиране на филми ще става „при възможност“. Данаилов не скри задоволството си от решението на КС. По думите му това е знак и към управляващите, че не могат да се отнасят към родната киноиндустрия несериозно. Не можеш да вдигнеш ръце от киното и от културата и да поемеш отговорност, само ако има пари, бе категоричен Данаилов. Удовлетворен от отмяната на параграфа бе и депутатът от ДПС Четин Казак.

Конституционният съд заявява категорично, че българското правителство няма право да абдикира от своето законно задължение да подпомага развитието на българската култура и изкуство, добави той. Радостта си от решението обяви и

режисьорката Иглика Трифонова, която бе сред най-активните протестиращи срещу орязаните бюджети за кино и театър.

ДУМА припомня, че във вторник КС отмени параграф 83 от Закона за бюджета, който даваше възможност да не се предоставят никакви средства за киното от страна на държавата. Текстът стана повод за протести на кинодейците.

Според решението на КС въпросният параграф „няма характер на правна норма, а по-скоро е пожелание. Освен това прилагането ѝ е обвързано със субективна преценка, нещо, което е недопустимо. Становищата, които представят различните организации от филмовите среди, подкрепят това твърдение“.

Конституционните съдии посочват още, че текстът на параграф 83 не е синхронизиран с основните постановки на Закона за бюджета. Те споделят мнението на гилдията, че този текст механично е взиман от чл. 17 от Закона за филмовата индустрия, но коренно е променено съдържанието му.

ГЕРБ отхвърлиха закон на сините за лустрация на дипломатите

Ралица НИКОЛОВА

Депутатите от ГЕРБ и от Синята коалиция не се разбраха по въпроса за дипломатите агенти. Мнозинството успя да отхвърли вчера два законопроекта на десницата за пълна лустрация в дипломатическите институции. Въпреки че от ГЕРБ обявиха, че подкрепят идеята, не гласуваха „за“, защото така им нареди външният министър Николай Младенов. Той обясни от трибуната, че е по-добре да се изчака законопроект по темата, изготвен от Министерския съвет. Тогава, по думите му, нямало да има проблеми с евентуални атаки на закона в Конституционния съд.

В проекта на сините са записани специални условия, на които трябва да отговарят кандидатите за дипломатическа служба: „Да не са били щатни или нещатни сътрудници, информатори, доверени лица, облагодетелствани лица на Министерството на вътрешните работи, Държавна сигурност, Разузнавателното отделение към Щаба на войската, Разузнавателното управление на Генералния щаб при Министерството на народната отбрана и Народната милиция в периода 1944-1989 г., и не са участвали в политически репресии“.

Пламенна защита на законопроекта дръпна

от трибуната тъмносиният Асен Агов. Той похвали Николай Младенов за „решителните му действия относно въпроса с дипломатическата служба“. Той трябвало да действа така, „въпреки възраженията на представителя на тайните служби, който в момента е на поста президент“. Министър Младенов благо се усмихваше, чувайки похвалите на Агов, след което обаче призова гербаджийските депутати да не гласуват „за“.

В крайна сметка предложението на Синята коалиция не бе прието, но остана уговорката, че скоро от МС ще внесат подобен законопроект.

Върнаха ботаническата градина в Балчик на СУ

Правителството отне от МК правото на управление върху 183 декара в комплекс „Двореца“ в Балчик и го предостави на Софийския университет. Това стана на заседанието на кабинета в сряда, помалко от година, след като министрите гласуваха обратното - отнеха градината на СУ „Св. Климент Охридски“ и я дадоха на министерството. Под управлението на МК обаче остават намиращите се в комплекса сгради. За цялата паркова част ще се грижи университетът.

МС „поправи“ позицията си под натиска на университета, който за-

плаши с ефективни протести, макар ВАС да реши, че кабинетът бил в правото си. Така и не се разбра с каква цел правителството отне парковата част от СУ миналата година.

Правителственото решение изисква организирането на учебна дейност в имота и съдържа забрана за извършване на ново строителство, за отдаване под наем и за сключване на договори за съвместна дейност. СУ се задължава да осигурява достъп на МК до намиращите се в имота сгради, както и да инвестира всички приходи от комплекса, вкл. входни такси, в дейности по поддържане, опазване и развитие на имота.

ОБЛАСТ ПЕРНИК СЪОБЩЕНИЕ

Община Перник, област Перник, съобщава на всички собственици на дялове в бившата тухларна фабрика в гр.Батановци, община Перник, че във връзка с постъпила докладна записка от кмета на гр.Батановци, на основание чл. 196, ал.1 и ал.2 от Закона за устройство на територията, на 21.04.2011г. от 10,00 часа ще се извърши оглед на сградата на място от комисия, назначена със заповед на кмета на община Перник в присъствието на собствениците на сградата.

В срок от една седмица след датата на провеждане на огледа, в стая 2, етаж 12 на общината, всеки работен ден от 8,00 до 17,00 часа ще се проведе изслушване на заинтересуваните по случая лица.

В случай, че някой от собствениците или официално упълномощен негов представител не се яви на огледа или изслушването, становището му по констатациите и заключенията на комисията ще бъде прието за положително и процедурата ще бъде продължена.

Необходимо е всички присъстващи да носят документи за собственост.

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

Пак оставиха вратичка за избран туризъм

Ралица ТАБАКОВА

Нови промени в процедурата за адресна регистрация приеха депутатите по предложение на Министерския съвет. Формалният повод за промените в правилата е въвеждането на електронен регистър. Под предлог, че се бори с изборния туризъм обаче, мнозинството успя да си остави вратичка за преселване на „избиратели“.

С промените в Закона за гражданската регистрация се въвеж-

да със задна дата задължението всички, които са променили настоящия си адрес в периода 1 септември 2010 - 1 януари 2011 г., да се пререгистрат. Всички, които са променили адреса си през тези пет месеца, ще трябва в двумесечен срок да представят документ за собственост на жилището, на чийто адрес се регистрират. Ще трябва да имат и договор за ползване на имота, а собственикът трябва да декларира, че е съгласен да

се настанят тези наематели. Ако хората не представят тези допълнителни документи, новите им адреси ще бъдат заличени. Обяснението на мнозинството бе, че така няма да се позволи ударна предизборна регистрация на избиратели. В същото време обаче се оставя възможност за тези, които „са изрядни“, да запазят регистрацията си, тоест да гласуват по нов адрес. От опозицията обявиха, че промените няма да

решат проблема с изборния туризъм, а напротив - ще бетонират това, което от ГЕРБ вече са направили в няколко района на страната. Мая Манолова от левицата припомни ударното заселване в Монтанско, където в едно село над сто души са сменили настоящия си адрес. Тя бе категорична, че текстът ще доведе до хаос в регистрацията на съвестните граждани, но няма да реши проблема с изборния туризъм.

България

Цитат на гения

На пръв поглед за обикновения зрител, читател, слушател, като чуе - правим енергия от вятър, безплатно - когато духне, и ние започваме да печелим

Бойко Борисов коментира енергийните въпроси на страната с вещина

www.duma.bg

Пълен разнობой в кабинета за АЕЦ „Белене“

Шефът на НЕК Красимир Първанов: Трайков ме използва като бушон. Дянков гал съгласие за погнисуване на меморандума с руснаците

В правителството има пълен разнობой по темата за АЕЦ „Белене“ стана ясно от публикуваната стенограма на разговорите в МС вчера. От кабинета на министър-председателя експресно публикуваха част от разговорите на заседанието, по време на което е бил обсъждан казусът с директора на НЕК Красимир Първанов и подписаните от него документи с „Атомстройекспорт“.

Пред колегите си министърът на икономиката Трайчо Трайков заявява: „Изрично му забраних да подписва точно този документ, защото допълнение номер 12 очевидно противоречи на меморандума - той е за 3 месеца, а допълнението е за 2

Последно предупреждение за Трайков

Последно предупреждение към министъра на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков отпрати Бойко Борисов. На Дянков премиерът възложил пряко да отговаря за две неща - за подписването на контракта с консултанта, най-големия в тази област и съответно довеждането докрай. Докрай означава или отиване на съд или започване на строителство на АЕЦ „Белене“, поясни премиерът късно след обед.

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Изпълнителният директор на НЕК Красимир Първанов не е уволнен по настояване на вицепремиера и финансов министър Симеон Дянков, обяви Борисов

месеца и е с краен срок, в който страните трябва да се договорят по окончателния договор. То очевидно противоречи и на политическия мандат, даден от министър-председателя за тримесечен мораториум.“

След него думата взема министър-председателят от чието изявление става ясно, че по темата „Белене“ има скандал между вицепремиера Симеон Дянков и икономическия министър. „Към момента аз считам, че няма никаква опасност нито

за националната сигурност“, нито за нарушаване на нашите интереси, заявява Борисов след обясненията на енергийния министър. „Това е разговор, който ще го водим ние тримата, когато си дойде Дянков. Снощи (вторник - б.р.) го водихме, но не можах да стигнат до разбиранство. Казвам това, защото считам, че не е нужно да се дават разнопосочни сигнали и да се налива в мелницата на тези, които считат, че ние сме направили

нещо, различно от това, което досега е договорено“.

От думите на Борисов се разбира, че ако не е бил подписан меморандумът с „Атомстройекспорт“, Трайков е трябвало тези дни да се яви на съд в Париж по дело за неустойки срещу българската държава, заведено от руската страна.

„В никакъв случай няма да допусна върху правителството и върху нашата политика да падне какъвто и да е грам съмнение във взимането на това решение“, отсича Борисов и праща Трайков в НС с думите: „Съгласих се с теб, че като си дойде вицепремиерът Дянков, тогава. Иди в парламента и ги помоли да отложат това изслушване с три дни, като се приберете и двамата, да отидете и да го обясните“.

Шефът на НЕК Красимир Първанов междувременно даде изявление за медиите, в което заяви, че подписаните с „Атомстройекспорт“ документи са били съгласувани с вицепремиера Симеон Дянков. Първанов каза, че не е имал изрично „не“ от министър Трайков, с когото във вторник били непрекъснато във връзка. Той обвини министъра, че в неговите думи „няма грам истина“ и каза, че никакви нови ангажименти не са поети с подписаното допълнение с „Атомстройекспорт“. „Силно съм притеснен от факта какво щеше да се случи, ако Първанов не беше подписал споразумението. И ще ви отговоря: Първанов пак щеше да бъде уволнен. Защото в този случай Първанов беше бушонът и при подписване, и при неподписване“, заяви шефът на НЕК.

Президентът Георги Първанов пък научи от медиите за подписаното споразумение между НЕК и руската страна и настоя да бъдат огласени параметрите, заложили в него.

Румен Овчаров:

Къде се намираме - в нормална държава или в кръжок от глупаци

Разговаря
Ралица НИКОЛОВА

□ Г-н Овчаров, основателно ли е уволнението на Красимир Първанов?

- Той трябваше да бъде уволнен още през есента на миналата година по други причини, свързани със съмнения за корупция. Тогава, когато си позволи грубо да манипулира търг за подмяна на далекопроводи в Източна България. Когато, за да спечели определената от него фирма, цената на търга беше завишена с около 16 млн. евро. Вместо да бъде направена за 5 милиона, тя излезе 23. Това доведе до обжалвания, а те до огромни неустойки от страна на НЕК. ДАНС трябва да се заеме с това, което се случва в българската енергетика.

□ Трябва ли да има и министърски оставки?

- Това превишаване на права ми се струва абсурдно. Ако някой трябва да си подава оставката, това е министърът на икономиката и енергетиката, и то веднага. А той на два пъти публично в пленарна зала, въпреки всички аргументи и данни, които бяха изнесени, защити Красимир Първанов. И сега със задна дата да се опитва да се прави на някакъв борец за правда. Извинявайте, доста е наивничко.

□ Как да си обясним

тогава бързината на уволнението?

- С това уволнение Трайков или мисли целия български народ за наивници и глупаци на средна възраст, или той е такъв. По проект, по който от четири години има подписан договор, и между правителствата има споразумение, по който има разплатени 700 млн. евро, от които 300 млн. са по времето на ГЕРБ, Трайков изведнъж на втората година от министерстването си открива, че България е правно обвързана с договор за „Белене“. Ами ти на кого плащаш пари досега? Къде се намираме все пак? В една нормална държава или тук сме някакъв кръжок от глупаци и малоумници?

□ Къде са интересите на България?

- Няма държава, чиито национален интерес да се определя от чужди посланици, включително и от американския. Страната, която има интерес от проекта, е България, а не Русия. И всички, изказващи се дърдорковци срещу „Белене“, в опит да истеризират общественото мнение на базата на това, което се случва в Япония, те, без да разбират, вършат работата на Русия. Ако Трайков иска да провали проекта, а той прави точно това от две години. Да го направи с поразумни доводи.

Петър Димитров:

Вече са похарчени почти 300 млн. евро

България вече е похарчила 297 млн. евро по проекта АЕЦ „Белене“ от избора на правителството досега, заяви депутатът от левицата Петър Димитров. Тази информация той получил от отговор на въпрос към Трайчо Трайков. Около 56% са платени на „Атомстройекспорт“, платено е и

на консултанта - банка „Париба“, обясни Димитров. Той припомни, че в края на управлението на тройната коалиция равностойката за изразходваните за проекта „Белене“ средства от двете предишни правителства е била 430 млн. евро, като е бил предплатен първият реактор и

дейностите по подготовка на площадката. Похарчени са близо 300 млн. евро за един проект, който на всеослушание се обявява за лош и по който няма отговори. Виждате двойния стандарт, коментира депутатът - харчим пари и говорим срещу проекта.

Посланик Исаков:

Излишни емоции

АЕЦ „Белене“ напълно отговаря на интересите на България, заяви пред ИТАР-ТАСС руският посланик Юрий Исаков. Думите му дойдоха в коментар на казаното от Трайчо Трайков, че подписаните споразумения между НЕК и „Атомстройекспорт“ противоречат на националните интереси.

Исаков окачестви думите на министър Трайков като „излишно емоционални и противоречащи на стила на конструктивен диалог, воден по проекта между представители на двете страни“.

Коментирайки създадала се ситуация, руски експерти предполагат, че уволнението на директора на НЕК няма да попречи работата по проекта „Белене“ да продължи.

На 9 април 2011 г., събота, от 11,00 ч в киносалона на ул. „Позитано“ 20 ще се проведе заседание на Националния съвет на Българската социалистическа партия при следния дневен ред:

1. Приемане на Управленския проект „Социална политика“.
2. Утвърждаване на Управленския проект „Здравеопазване“.
3. Приемане на решение за участието на БСП в изборите за президент и вицепрезидент на Република България през 2011 г.
4. Годишен финансов отчет на БСП за 2010 г. Изпълнение на бюджета на НС на БСП за 2010 г. и проект на бюджет на НС на БСП за 2011 г.

Забележка: По т.4 заседанието е съвместно с ОПКК на БСП.

ЗА МЛАДЕНОВ ВСИЧКО БИЛО БОКЛУК

Човек, който си позволява да подпише нещо, за което има изрична забрана от своя министър, няма място да работи никъде в българската държава. Това е боклук, такава бе реакцията сутринта на външния министър Николай Младенов на съобщението, че шефът на НЕК е уволнен от Трайков. Външният министър дори окачестви ситуацията пред БТВ като „нещо повече от пробив в националната сигурност“. Всичко това показвало, че в държавата имало група хора, които се противопоставяли на волята на българския народ. По думите на Младенов боклук е цялото състояние, в което има хора в държавата, които си позволяват да имат смелостта да заемат позиция, различни от правителството.

Младежки Театър „Николай Бинев“

Обявява търг с явно наддаване
За отдаване под наем на свой имот - основно средство на театъра:

Помещение - магазин/офис, с площ 27,36 кв. м, разположено на партерния етаж на сградата на театъра в София, бул. „Дондуков“ 8-10, на ъгъла с ул. „Малко Търново“.

Търгът ще се проведе на 09.05.2011 г. от 10:00 ч. в репетиционната зала на театъра. Тръжната документация можете да закупите от счетоводството на театъра всеки работен ден от 14:00 до 16:00 ч. до 05.05.2011 г. включително.

България През аптеките са минали лекарства за пет пъти повече пари

Болниците купили медикаменти за 275 милиона лева

От аптека българинът си е купил лекарства за 1.3 млрд. лв. през 2010 г., докато през болниците са минали лекарства за 275 млн. лв. Обемът на фармацевтичния пазар до краен потребител по данни на дистрибуторите за 2010 г. е възлизал на 1.6 млрд. лв. и на 243 млн. опаковки. Това сочат данните от доклад на Изпълнителната агенция по лекарствата за 2010 г. През годината са извършени 686 инспекции на търговията с медикаменти. Най-голяма част от тях - 603, са в аптеките. Основното нарушение в тези места е, че се продават без рецепта лекарства, които са предписани от лекар и трябва да се отпускат с рецепта. Проверяващите са за-

2% ОТ ПАЦИЕНТИТЕ СА ПОТЪРСИЛИ ПОМОЩ ОТ СЪДА ЗА НАРУШЕНИ ЗДРАВНИ ПРАВА

Само 2% от ползвателите на здравни услуги в България са потърсили защита от съда заради нарушени права. Това сочат данните от проучване, представено от д-р Алексей Пампоров по време на семинара "Правни стандарти и способности за административна и съдебна защита на ползвателите на здравни услуги". Най-много от анкетиранияте - 37%, са потърсили защита на правата си от директорите на здравни заведения, а 24% са се обърнали към НЗОК. Над 46% от респондентите посочват грубия или нелюбезен персонал като основно нарушение на здравните им права. За 31.5% от анкетиранияте това са лошите хигиенни условия. Закъснялото или отказано лечение поради липса на направления са посочили 26%. Според близо 16% правата им са били нарушени заради нерегламентирани плащания за лекар, сестра или санитар. Над 65% смятат, че медицинската помощ в страната ни е лесно достъпна, а 72% я определят като качествена.

секли 157 случая. Други нарушения са неправилно съхраняване на медикаменти или отпускането им от фармацевти. 83 от инспекциите са на складове за търговия на едро с лекарства, а 42 на дрогерии. През 2010 г. на пазара са пуснати над 17 хил. броя медицински изделия.

Извършването на клинични проучвания у нас се увеличава, показват данните от доклада на ИАП. Най-много са клиничните проучвания у нас, правени в областта на онкологията, неврологията, ревматологията. 201 заявления за разрешаване на клинични проучвания са постъпили, докато през 2009 г. те са били 178. Това показват данните от доклада на Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАП). От него се вижда, че по-голям е дялът на чуждите възложители - 89, а българските са 12.

ОБЩИНАРИ КРИЛИ ДОХОДИ КАТО „СЛУЖЕБНА ТАЙНА“

Павлета ДАВИДОВА

Общински служители и хора от областната администрация отказват достъп до информацията за личните си доходи и тези на семейството си, класифицирайки ги като "служебна тайна". Подобни данни не са защитени от закона и Държавната комисия за сигурност на информацията ще следи и санкционира за подобни нарушения. Това стана ясно при изнасянето на годишния доклад на ДКСИ вчера. ДКСИ призова ДАНС да започне и проверка на списъците, които различни институции и предприятия посочват като "служебна тайна". Председателят на ДКСИ Цвета Маркова заяви, че разграничаването на служебна тайна, служебна обществена информация и професионална, търговска тайна и лични данни ще е сред приоритетите на комисията за следващата година. 22 514 са разрешенията за достъп до секретна информация през 2010 г. Около 12 хил. от тях са прекратени. В 46 случая става въпрос за директен отказ. Хората, чийто достъп е определен като неправилен, са били с неподходящи контакти, с несъразмерни доходи или са се опитали да злоупотребят с информация, поясни Маркова.

Бившият премиер Сергей Станишев не би трябвало да има достъп до секретна информация. ДАНС трябва да помисли дали да не ограничи достъпа до класифицирана информация и на вицепремиера и министър на финансите Дянков. Причината са разследванията на прокуратурата срещу двамата за изтичане на класифицирана информация, стана ясно на представянето на доклада.

Снимка Мариета ТОМОВА

До 2014 г. МЗ ще направи всичко възможно 70% от 12-годишните да нямат кариес на постоянните зъби, а 80% от 18-годишните - да нямат извадени постоянни зъби. 1.3 млн. лв. отпуска МЗ по Националната програма за профилактика на оралните заболявания при деца, бе съобщено на кръгла маса в чиято работа участваха просветният и здравният министър - Сергей Игнатов и д-р Стефан Константинов

БАС ще подкрепи БСП в битката с монопола на ГЕРБ

ГЕРБ монополизира властта и води държавата към катастрофа, заявиха в официалната си позиция от Българския антифашистки съюз. По тази причина сдружението ще се бори за равноправие, като работи в коалиция с БСП на избори 2011. На пленума на организацията от 2 април станаха ясни основните цели на сдружението. Антифашистите се целят към активизиране на левите и патриотични сили и разширяване на влиянието им в обществото. От

съюза ще подкрепят издигането на единна кандидатура за кмет на левията по места.

Представителите на сдружението ще застанат зад кандидати, които работят за развитието на местното самоуправление и икономика. Желаетелите кметския пост трябва да се грижат за младите хора, семействата, за пенсионерите и социалнослабите, заявяват в позицията си от БАС. Подкрепата на сдружението ще получат и тези, които работят за запазването на селищните инфраструктури, икономика и селско стопанство. БАС ще помага в надпреварата, като се включи в изборните листи, щабовете и в секционните комисии.

1200 ЛВ. ГЛОБА ЗА САМОНАСТАНИЛИ СЕ

1200 лв. да е глобата за самонастанили се в общински имот, предлага администрацията на кметската Йорданка Фандъкова. От Столичната община обмислят и варианта при отчуждаване на имоти собствениците им да се обезщетяват с друг терен. Това обаче няма да се прилага във всички случаи, а само при изпълнението на определени инфраструктурни проекти. В останалите случаи собствениците на отчуждени от общината имоти ще бъдат обезщетявани както и в момента - с пари на база пазарни оценки на имота.

www.duma.bg

кратки

Мними Врачки откъснаха 3500 лв.

3500 лв. даде 75-годишен мъж на мними врачки. Дядото от казанлъшкото село Турия бил посетен от две жени, които твърдели, че са гледачки. Измамничките успели да му откъснат парите, без той да се усети, и изчезнали. Полицията издирва мошеничките.

Нова телефонна измама за 3000 лв.

89-годишна плевенчанка се присъедини към дългия списък на хора, измамани по телефона. 3000 лв. от спестяванията и отидоха у неизвестен телефонен измамник. По обяд непознат мъжки глас се обади в дома на жената и се представил за доктор Димитров от Окръжна болница - Плевен. Посикал от бабата 7000 лв. за спешна операция на племенницата ѝ. Мъжът обяснил, че при него в отделието се намира племенницата ѝ, 75-годишна, и се нуждае от спешна ортопедична операция с импланти, за което са необходими 7 хил. лв. Няколко минути след телефонния разговор плевенчанката предала на жена пред входа на блока 3000 лв. Непознатата се представила за служител на здравна каса и след като получила парите в банкноти по 50 лв. изчезнала.

Мъж бере душа след удар с кол в главата

26-годишен мъж е в болницата с опасност за живота, след като съседнин го удари с кол в главата. Пострадалият е от село Гранит, община Братя Даскалови. Във вторник вечерта 27-годишен мъж от селото се оплакал в полицията, че Д.Б. го нападнал с нож. Нападателят бил придружаван от трима приятели. Всички замесени били употребили алкохол. В заформилото се меле 27-годишният мъж ударил нападателя си с кол в главата - по думите му при самозащита. Д.Б. е откаран с черепно-мозъчна травма в Чирпан, откъдето е прехвърлен в Стара Загора. Лекарите се борят за живота на пострадалия мъж.

ЧИНОВНИЦИ РЕЖАТ СПЕКТАКЪЛ НА НЕШКА РОБЕВА

Христо ХРИСТОВ

Чинovníци от общинската администрация в Стара Загора провалиха спектакъла "Забравени" на Нешка Робева, посветен на 135-ата годишнина от Априлската епопея. Представлението е насрочено за 15 април и вече са продадени всички билети. От "Нешанъл АРТ" предложили да направят второ, като вхождат да е от 6 лв. и само за ученици. Чинovníците обаче поискали от организаторите да заплатят двоен наем, независимо че договорът бил за ползване на залата в рамките на 7 часа, а двете представления се побират във времето. Веднъж вече платихме 2300 лв., не мога да разбера защо ни карат да плащаме още толкова? Нима не разбират, че така лишават децата от възможност да чуят Джуни Александрова, стиховете на Вазов и Ботев, писмото на Левски, музиката на "Исихия", възмути се пред ДУМА Нешка Робева. Играем "Забравени" от 3 март насам, в повечето от градовете, където вече бяхме, общините откупиха спектаклите, единствено в Стара Загора се пречи", коментира авторката на хореографията на вече 8 изключително популярни музикално-песенни и танцови композиции. По думите ѝ само в Столичната община имало подобен конфуз, като отказали да включат "Забравени" в програмите си под претекст, че Априлското въстание не е свързано със столицата. За сметка на това от МК направили жест и откупили представление, което ще бъде на 20 април в театър "Съзла и смях". Сумата от 4000 лв. танцьорите ще дарят за лечението на малката Камелия.

ПОЗДРАВТЕЛЕН АДРЕС

Честити 85-и рожден ден
и 57 години партиен стаж на
др. ПЕНЬО ИЛИЕВ
МАРИНОВ

роген на
7.04.1926 г.
в с. Каравелово -
Ямболско

Желаем здраве,
дълголетие и да
бъде все така
жизнерадостен и
всеотдаен.

От РС на БСП „Оборище“-София и 5-а ОПО

България

www.duma.bg

ГЕРБ от отказаха да търсят пари за детски надбавки

Мнозинството не прие законопроект на левицата с обяснението, че е идея на опозицията

Ралица НИКОЛОВА

Управляващите отказаха да търсят всякакви възможности за увеличение на помощите за деца. След близо едночасов дебат в парламента вчера мнозинството успя да отхвърли законопроект на левицата за семейните помощи за деца. Предложението на Коалиция за България бе в закона да бъде записано, че детските надбавки са 20% от минималната работна заплата.

Доходите на българите са замразени вече две години, а цените хвърчат нагоре, задълбочава се демографската криза, младите отново се замислят дали да раждат деца. Това бяха основните тези на депутатите Драгомир Стойнев и Емилия Масларова, които призоваха колегите си да не се делят по цветове и партии, а да подкрепят децата на България. Минималната работна заплата е база, на която се

определят помощите по време на майчинство, обезщетенията за неработещите майки и за майките студентки. Логично е минималната заплата да е основа и за изчисляването на месечните помощи за деца, коментира Стойнев, който е и председател на социалната комисия в НС.

От левицата обясниха, че този подход ще свърже детските надбавки с нарастването на доходите и така поне малко ще се компенсира инфлацията, която се отразява рязко върху отглеждането и възпитанието на децата. Идеята на червените не срещна разбиране нито от социалното министерство, нито от депутатите от мнозинството. Основният аргумент против обаче бе, че предложението идва от опозицията и е популистско. Финансовото министерство очаквано обяви, че няма пари за подобни промени, а според хората на Тотю Младенов трябвало да се отчитат "спецификите на всяко семейство" и било лошо да се уеднаквят надбавките. Предложението, освен това, изисква да се намерят допълнителни над 100 млн. лева, които не били предвидени в бюджета на социалното министерство. Учудваща бе и позицията на синдикатите, които подкрепят идеята, но с резерви, защото не знаели как ще се намерят въпросните 100 милиона лева. Спрямо политиката за деца не трябва

да се делим на леви, десни и други. Нека се обединим около каузата за българските деца, обърна се към колегите си Драгомир Стойнев. Бурно дискутираме въпроса за националната сигурност, но въпросът скоро ще е имаме ли нация, включи се в дискусията и бившият социален министър Емилия Масларова. Тя упрекна депутатите, че неохотно участват в подобни дебати, но когато са на среща с избирателите, всички недоволстват от състоянието на младите семейства. Нацията ще има подем тогава, когато държавата има отношение към младите хора.

Лозунгът "няма пари" е несериозна, лоша и опасна теза, продължи темата и Валентина Богданова. Тя попита защо постоянно се увеличават средствата за държавната администрация, а се твърди, че няма пари за децата на България. Въпрос на политическа воля е да кажеш кое е по-важно - администрацията или семействата, категорична бе Богданова. Последните й думи към мнозинството наистина смутиха депутатите от ГЕРБ. Тя ги призова да гласуват по съвест, а не със срам и неудобство. Призивът й явно получи отзвук, защото най-много бяха въздържалите се депутати при гласуването. Текстът бе отхвърлен с 30 гласа "за", 26 "против" и 50 "въздържал се".

3 млн. души са звънели на 112 през 2010 г.

2 997 931 повиквания са регистрирани в центровете на спешната телефонна линия 112 през 2010 година. Цифрата бе оповестена вчера при годишен отчет на директора на "Национална система 112"-МВР Стоян Граматиков. От близо 3-те милиона обаждания 816 187 са били с конкретни искания на граждани за оказване на помощ. 526 320 пъти са сигнализиращи службите за спешно реагиране, отчете Граматиков. Близо 26% от обажданията са направени в София и областта. В Смолян е най-нисък дялът на посъпилите обаждания - едно от всеки 100 позвънявания е дошло оттам.

Зам-министърът на

вътрешните работи Димитър Георгиев, който присъства на доклада, заяви, че през следващите месеци основен приоритет ще е преназначаването на досега съществуващите спешни номера към телефон 112. По думите му 112 ще приема всички обаждания до 30 септември, каквото бе и решението на МС. През отчетния период относителният дял на реалните инциденти към общия брой повиквания към 112 се е увеличил три пъти спрямо 2009 г. Като причина за това бе посочено премахването на възможността за избиране на 112 от апарати без СИМ карти, както и високата популярност на номера напоследък.

БСП със свой кандидат за кмет в Благоевград

Георги АРГИРОВ

БСП ще издигне самостоятелна кандидатура за кмет на предстоящите през есента местни избори. Това заяви след среща с местния актив депутатът от Коалиция за България Корнелия Нинова. Името на червения кандидат-кмет ще бъде официално оповестено през май. Лидерът на общинската организация Йорданка Слатинска допълни, че в момента партийните клубове по места обсъждат своите номинации и едва след като се приключат тези номинации, ще стане ясен кандидатът на БСП за мястото на настоящия кмет Костадин Паскалев. Той неведнъж заяви, че не смята да се кандидатира за нов кметски мандат. Слуховете го пращат като началник във фирмата, която в момента газифицира Благоевград, но градоначалникът категорично отказва да коментира своето професионално бъдеще. Засега е ясна единствената кандидатура за кмет на община Благоевград. Общинският съветник и председател на Гражданско Сдружение "ЕКИП" Владимир Елезов вече заяви своята кандидатура за стола на Паскалев.

Блиц

Нека ДУМА бъде любим вестник на повече хора

Преди месец бе проведена томбола сред всички читатели, абонирали се да получават вестник ДУМА тази година. Наградата - екскурзия до Москва, спечели Надежда Демирева от Асеновград. 78-годишната дама, която е завършила философия и история в СУ "Климент Охридски", получи официално вчера наградата си в редакцията на ДУМА

Разговаря Павлина ДАВИДОВА

□ Г-жо Демирева, от колко време сте читател на ДУМА?

- Откакто се помня, чета ДУМА. Това е любимият ми вестник. Получавам го всеки ден у дома, чакам с нетърпение пощата да го остави в кутията. Взимам го бързо и почвам да чета. Имам три приятелки, които чакат да прочета вестника. Когато съм готова, им го нося и те да го видят. Друго мое близко семейство край нас пък покрива друг параметър и дава техния вестник на други три семейства.

□ Доволна ли сте от информацията в ДУМА?

- Вестникът ми харесва, списва се много културно. Много подготвени хора като Велко Вълканов, Чавдар Николов, проф. Ангелов изказват свободно мнението си. Хареса ми и голямата статия, която скоро написа Юрий Борисов. Допадат ми съботните приложения, Пегас също. В друг вестник не може да намериш информация за някои писатели. Кой ще ти пише например за хора като Григор Парличев, но в ДУМА го прочетох. Кой друг вестник ще обърне внимание и на Парижката комуна? ДУМА публикува и телеграмата на Христо Ботев, изпратена лично от него до Парижката комуна.

В павилоните винаги намираме ДУМА. Интересът към вестника е голям, но може би не се получава достатъчно. Би трябвало във всеки павилон да има по няколко вестника ДУМА. Дори човек да не е с предварителна нагласа да си го купи, някое интересно заглавие може да го привлече и да си го вземе.

□ Изненадахте ли се, когато разбрахте, че вие печелите наградата за абонамент?

- Много. Взех броя и прочетох "наградата на ДУМА отива в Асеновград". Гледах си името и се чудех моето ли е или не е. Оказа се, че е моето. Първо се обадох на дъщеря си, за да й кажа. Абонаментът е новогодишният ми подарък от нея. Тази награда, като че ли не е лично само за мен, а за голяма част от Асеновград. Дълги години съм се занимавала с обществена работа и много хора ме познават. Целият ми трудов стаж мина в партийно-организационна дейност. Много хора се обадиха да ме поздравят, отзвукът беше много позитивен. Получих поздравления дори от Българския антифашистки съюз в Асеновград, както и нашия пенсионерски съюз "204". Наградата се превърна в един малък празник за мен и хората около мен в Асеновград.

Изключително много благодаря за голямата награда. Искам да поздравя целия колектив на редакцията на вестник ДУМА. Да ви пожелае здраве, радост и нови успехи. И нека вестник ДУМА да бъде любим вестник на все повече и повече хора.

Снимки Благвеста ЦВЕТКОВА

Топли гевреци...

Кметът на Балчик осъди общинския съвет

Дана РУСЕВА

Кметът на Балчик Николай Ангелов спечели дело срещу общинския съвет на Добрич с произнесе в полза на Ангелов по негова жалба срещу вот на общинарите от 26 октомври м.г. Тогава съветът решил да спре субсидирането на ПФК "Черноморец" до приемането на бюджета за 2011 г. след изчерпване на вече заложени 1 млн. лв.

Решението за края на издръжката на отбора е второто от общинския съвет. В него не са посочени мотивите, а частта "до приемане на бюджет 2011 г. на Община Балчик", с което погизва Закона за общинските бюд-

жети, постанови съдът. ДУМА припомня, че разходите за финансирането на местните дейности се извършват месечно в размер до 1/12 част от отчета на бюджетните кредити за предходната година, до приемането на общинския бюджет в срок. Кметът организира изпълнението на общинския бюджет. Въпросният казус попада в понятието "местни дейности" и те са посочени в самия проектобюджет за 2010 г.

Съдът отчете, че футболният клуб вече е изразходвал средствата, които общината му е предоставила порано. Административният съд отмени решението на общинския съвет и не изиска обратно субсидиите от "Черноморец".

Икономика

www.duma.bg

Е.ON изпрати сметка от 19 млн. лв. на гарсонiera

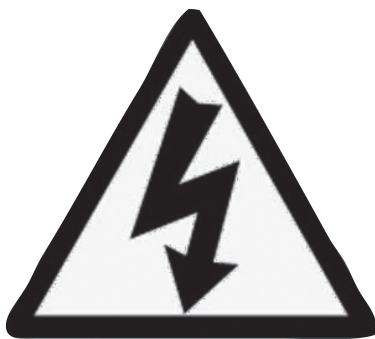
Обявиха конкурс за продажба на държавния дял от 33% в електроразпределителното дружество

Варненец е получил от Е.ON рекордна сметка от 19 милиона лева за своята гарсонiera с площ от 49 кв. м.

В писмото от дружеството заплашват още, че може да спрат тока на потърпевшия. От централата на Е.ON все пак успокоили семейството, че "повсяка вероятност е станала грешка".

"Но защо ние трябва да плащаме за техните грешки?", пита самият Илиев. Той е пуснал жалба до Е.ON, но заяви, че този път ще съди дружеството. Той е сезирал и Комисията за защита на потребителя.

Това не е първият случай на огромни сметки за ток, които абонатите няма как да са направили. Последната най-го-

ляма беше миналото лято, когато пенсионери от ломско село бяха изненадани, че трябва да платят 118 000 лв.

Въпреки зачестилите грешки при фактурирането от Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК) вчера обявиха конкурс

за избор на инвестиционен посредник за продажбата на държавния дял от 33% от капитала на Е.ON България, Варна. Пакетите акции са два - 49 533 броя, представляващи 33% от капитала на Е.ON България Продажи АД, и 43 494 броя, които съставляват 1/3 от капитала на Е.ON България Мрежи АД.

Акциите ще се продават чрез публично предлагане на БФБ-София. Те ще се листват на Приватизационен пазар на БФБ-София.

Предложения за участие в конкурса могат да се подават в следващите 50 дни. Цената на конкурсната документация е 2000 лв. и може да бъде закупена до 30-ия календарен ден след обявяването на процедурата.

Държавата е инвестирала почти 12 млн. лв. в заселване през 2010 г. Вчера край Мемориала на първите заселници и загиналите руски войни в местността Терасите, Варна, кметът на района заедно с деца засадиха 10 гръбчета

Отдават на концесия летище София

Започват подготовителните действия за концесията на летище София. Това съобщи вчера транспортният министър Александър Цветков.

Това ще стане едва след като бъде направен икономически анализ на тази концесия. Това, според Цветков, може да стане в рамките на следващите 3-4 месеца. "Поради необходимостта от сериозна модернизация на летище София пристъпваме към подготовка на цялостно концесиониране на летището.

Тази концесия ще включва изграждането на нов карго терминал, на нов терминал за генерална авиация. Ще се подобри цялостната инфраструктура на летището, ще се изградят нови складове за самолетно гориво", обясни министърът. Той припомни, че летище София все още изплаща заеми към Европейската инвестиционна банка и към Кувейтския фонд заради изграждането

на терминал 2.

Софийското летище е най-голямото в България и обслужва над 3 млн. пътници годишно. Идеята за отдаване на летище София бе изказана за първи път миналата година от финансовия министър Симеон Дянков.

Това ще бъде най-голямата концесия от 2006 г. насам, когато влезе в сила концесията на летищата във Варна и Бургас.

Ще приватизират и Фондовата борса

Правителството разгледа вчера Концепция за интеграция на Българска фондова борса (БФБ) и Централен депозитар (ЦД) в европейските и световните финансови пазари. Кабинетът възложи на министъра на финансите изпълнението и контрола по изпълнение на концепцията. Документът определя насоките за интеграцията чрез приватизация, която да осигури тяхното бъдещо стабилно управление, а в резултат на това и развитие на българския капиталов пазар.

Концепцията предвижда обединяването на държавните дялове в БФБ-София и на ЦД в едно с оглед приватизацията им. За целта проектът предвижда БНБ и Агенцията за приватизация (АПСК) да прехвърлят дяловото си участие в Централен депозитар на Министерството на финансите. Към момента МФ притежава 21.9% от капитала на депозитара, а Централната банка и АПСК контролират съответно 20 и 1.8% от капитала на ЦД.

Намерението е началото на процеса на приватизация на държавното участие да започне още тази година, като се стиг-

не в даден момент и до начало на процедурата по продажба.

От МФ целят интеграция на пазара ни с водещ европейски и световен борсов оператор. Засега официални разговори в тази насока не са започнали.

MOODY'S МОЖЕ ДА ПОВИШИ РЕЙТИНГА НА БЪЛГАРИЯ

Агенцията Moody's Investors Service започва преглед на рейтинга на България за евентуално повишаване, съобщи от Министерството на финансите. Таванът на банковите депозити в чужда валута и на дълга в чужда валута също са подложени на преглед в посока евентуално повишаване.

От Moody's посочват като основна причина за прегледа на рейтинга ни силния държавен баланс и текущата фискална предпазливост, както и очакваното намаление на фискалния дефицит под референтната стойност на ЕС от 3% от БВП т.г. На второ място като причина агенцията изтъква високия приоритет, който правителството дава на подобряването на институционалния капацитет, включително по-ефективното усвояване на средствата от ЕС и предприетите мерки за борба с корупцията и престъпността. На трето място е открит широк политически консенсус за запазването на паричния съвет с цел поддържане на макроикономическата стабилност. Агенцията ще изготви и оценка на текущите дискусии относно реформите на пенсионната система, където целите са да се увеличи трудовият стаж и да се развият частни пенсионни спестявания.

За последно рейтингът на България беше променен на 21 януари 2010 г., когато перспективата за рейтинга в местна и чужда валута, както и по отношение на валутния дълг и таваните на депозитите, беше променена от стабилна на положителна.

Занаятчий: ГЕРБ НИ ИЗЛЪГА

Дана РУСЕВА

"Бяхме излъгани от управляващите, защото имаме подписано споразумение с ГЕРБ, които в предизборната си кампания обещаха много силна подкрепа на нашия сектор" - заяви председателят на УС на Регионалната занаятчийска камара - Добрич, Енчо Липовански. Народното събрание прие промени в Закона за занаятите, според които членството в занаятчийска камара вече ще е доброволно, а не задължително, и намали занаятите от 129 на 57. Сред премахнатите са хлебар, сладкар, готвач, ресторантьор, производител на спиртни напитки, автомонтьор и др. Липовански определи разделянето в закона на занаятите като връщане 20 години назад. "За съжаление дългоочакваните промени в Закона за занаятите вече са факт. Казвам за съжаление, защото те оцветяват 50% от честните и почтени занаятчии, които отпадат от списъка на занаятите" - добави той. Според него досега законът е бил пречка за алчното и печалбарско отношение на други структури за източване на държавни и европейски пари за обучение. С промените в закона се отвори една широка врата за всички псевдоспециалисти, на които им липсва квалификация за упражняване на самостоятелен бизнес, коментира Липовански. Той обясни, че сега само с една регистрация по Търговския закон всеки може да започне да упражнява каквато си дейност иска, без дори да му е нужна квалификация.

МЕТАЛУРЗИТЕ С НОВ БРАНШОВ ТРУДОВ ДОГОВОР

Въпреки тежката икономическа ситуация в страната и сътресенията в металургичните предприятия социалните партньори в лицето на СФ "Металици" - КНСБ, НФ "Металургия" - "Подкрепа", и Българска асоциация на металургичната индустрия намериха баланс на интересите между бизнеса и работниците, съобщиха от пресцентъра на КНСБ. В новия браншов колективен трудов договор за металургията освен че се запазват социалните придобивки за металурзите, но и се договориха нови по-високи нива, като покачване на минималната работна заплата на 400 лв., компенсиране на доходите при инфлация над 8%, повишено заплащане на нощния труд, синдикална закрила при съкращение и др. Подписването ще се състои днес от 13.30 ч. в сградата на "Тепро Метал" ЕАД, бул. "Н. Вапцаров" 53А в София. На събитието ще вземат участие министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов и президентът на КНСБ Пламен Димитров.

Практично земеделие

www.duma.bg

Виждането на МЗХ по Общата селскостопанска политика на ЕС 2014-2020 г.

ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ

ПРЕРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛАЩАНИЯТА

Подкрепяме изоставянето на историческия подход при определяне нивата на директните плащания, тъй като той не отразява адекватно настоящата ситуация и не гарантира справедливо подпомагане за всички земеделски стопани в съюза. Искане той да бъде заменен от справедлив подход за разпределение на средствата между държавите членки, който да доведе до премахване на различията между нивата на подкрепа. Настояваме плащанията за България и Румъния да достигнат пълния размер на националните си тавани (за България в размер на 814,3 млн. евро) още през 2014 г. вместо през 2016 г. Това би осигурило за България 226,1 млн. евро допълнително за период от две години. Без тази сума да утешни значително бюджета на ЕС, изравняването на субсидиите би представлявало сериозна подкрепа за земеделските стопани и знак за тяхното равнопоставено положение на общия европейски пазар.

Смятаме за изключително важно запазването на възможността за прилагане на доброволно, обвързано с производството, подпомагане в отделни сектори (сегашен чл.68 на Регламент 73/2009). То ще позволи подобряването на съотношението между плащанията в сектора на растениевъдството и плащанията в животновъдството, както и подкрепата на сектори със специфични проблеми. Основен проблем за България е, че голяма част от животновъдните стопанства не разполагат със земя или имат съвсем малко и не получават съществена подкрепа чрез СЕПП. При тях ефектът от директните плащания на единица площ е почти нищожен. Затова на настоящия етап за субсидиране на животновъдството използваме пълноценно опциите на чл.68 на Регламент 73/2009 и националните доплащания към директните плащания. Подкрепяме запазването и на обвързаното с производството подпомагане за решаване на специфичните проблеми на определени райони, където определени типове земеделие се считат за особено важни по икономически и/или социални причини.

ГОРЕН ТАВАН НА ДИРЕКТНИТЕ ПЛАЩАНИЯ

Бихме приели въвеждането на горен таван на директните плащания, получавани от големи индивидуални ферми, като способ за по-справедливо разпределение на подкрепата на доходите между големите и малките фермери. Считаме, че държавите членки трябва да имат избор дали да прилагат подобно преразпределение на плащанията въз основа на принципа на субсидиарността.

ПОДКРЕПА САМО ЗА "АКТИВНИ ФЕРМЕРИ"

Споделяме тезата, че по-добрата насоченост на подпомагането изисква то да се предоставя само на активните земеделски стопани. По този начин ще се повиши ефективността от прилагането на директните плащания.

Подкрепяме дефинирането на понятие за "активен фермер" на европейско ниво, с възможности за въвеждане на специфични национални критерии. Определението трябва да бъде ясно, с малко на брой измерими критерии и да не води до усложняване на системата на предоставяне на директни плащания, включително до допълнителни разходи за контрол.

ЗАПАЗВАНЕ НИВАТА НА ПОДКРЕПА ПО ВТОРИ СЪТЪЛБ

Смятаме, че финансирането на Втори сътълб трябва да се запази на досегашните нива за страната, за да се изпълнят многобройните функции и задачи, да се отговорят на огромните нужди на земеделските стопани и да се гарантира балансирано развитие на селските райони.

ПРИОРИТЕТИ ЗА БЪДЕЩА ПОДКРЕПА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Освен агроекологичните мерки, развитието на селските райони трябва да обърне специално внимание на новите предизвикателства. Подкрепата за околна среда, климатични промени и иновации следва да бъде приоритет.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЧОВЕШКИЯ ПОТЕНЦИАЛ

Повишаването на знанията и подобряването на човешкия потенциал са ключови предпоставки за развитие на съвременен конкурентен земеделие в ЕС. Необходимо е да се увеличи информираността на фермерите, да се разнообрази и подобри консултантската помощ, за да могат земеделските производители да отговорят на задължителните стандарти и изисквания на ЕС за земеделско производство и да развият земеделие основано на знанието. Трябва да се ускори трансферът на знания, технологии и иновации в земеделието.

Агро ММ

Мениджмънт & Маркетинг

Защо ще връщаме средства на ЕС?

Според нашите разчети, страната ни ще върне на ЕС средства от ПРСР за бюджет 2009 година, когато изтича срокът за тяхното усвояване в края на 2011 година, средства в размер от 300 до 580 млн.лева.

ПРСР - ИНДИКАТИВЕН БЮДЖЕТ 2009г.

Показатели	Общ размер на прогнозираните заявки за плащане за 2011г. (евро)	Неплатени средства от бюджет 2009г. (евро)	Неплатени средства от бюджет 2009г. (лева)
I-ви вариант оптимистичен	292 550 989	151 760 742	296 818 211
II-ри вариант песимистичен	146 275 494	298 036 236	582 908 211

За тази наша прогноза следва да си припомним следните факти:

- общият индикативен бюджет 2007-2009 година е в размер на 722 713 481 евро;
- индикативен бюджет 2009 г., който трябва да бъде изплатен до края на 2011 година - 543 421 969 евро;
- изплатени средства от бюджет 2009 г. към 30.11.2010 г. - 99 110 239 евро;
- остатък за плащане от бюджет 2009 г. - срок до края на 2011 г. - 444 311 730 евро.

Оптимистична прогноза - За да се реализира този вариант означава, че

всички одобрени проекти към 30.11.2010 г. (с изключение на проектите по 321 и 322 мярка) ще бъдат изпълнение от бенефициентите и платени от ДФЗ до края на 2011 г. Освен това задължително условие е половината от общинските проекти да бъдат изпълнени и платени от ДФЗ, което не е много вероятно.

Все пак всички инструменти за обработка и плащане на проектите е в ръцете на МЗХ и според положените усилия в тази насока ще зависи до колко усвояването на средствата от ПРСР ще се смята за важен антикризисен елемент от политиката на правителството.

КОМЕНТАРЪТ НА „АГРО ММ“

Представеният документ за обсъждане в Комисията по земеделие и гори в НС е визия за българската позиция за ОСП през следващия програмен период 2014-2020 година.

В документа има много пожелания, включително и позиция за ограничаване за горния таван на директните плащания. Явно в ЕК тази позиция не е представена поради факта, че аграрните министри от общността вече се отказаха от това намерение. С мнозинството на 19 от 27-те страни, предложението не се прие. По принцип са съгласни за едно по-справедливо разпределение на субсидиите между стари и нови страни членки.

Без да прибързваме със заключението, все пак става въпрос за предстоящата дискусия, която изисква сериозна подготовка от страна на България, за да защити своята позиция.

Относно позиция на страната следва МЗХ да отговори на няколко конкретни въпроса, предвид заявените намерения:

Как ще се аргументира искането финансирането на Втори сътълб трябва да се запази на досегашните нива за страната?

Пояснения към въпроса - ако се запази тенденцията да се декомитват средства по индикативните бюджети на ПРСР общата усвояемост за периода 2007-2013 г. ще бъде вероятно под 50 на сто. Загубата на средства в края на 2011 г. само от индикативен бюджет 2009 г. се

очаква да бъде в размер от 300 до 600 млн. лв. (Вж. Разчетите на стр. 8). Как на тази база МЗХ ще защити пред ЕК същото ниво на финансиране на ПРСР за следващия програмен период? Не е достатъчно само да се изкаже мнение. Трябва да се аргументира с реални факти и действия.

Какви стъпки ще предприеме МЗХ, за да се увеличи интересът и усвояемостта по мярка 214 "Агроекологични плащания"?

Пояснения към въпроса - към момента по мярка 214 са усвоени под 2%. В същото време общият бюджет по мярката е в размер на над 300 млн. евро. Ако не се вземат незабавни мерки, загубата на средства по тази мярка ще е огромна.

Икономика

www.duma.bg

Злато или петрол?

За последните 10 години и двата актива поскърнаха близо пет пъти

Финансовите иновации дадоха достъп на инвеститорите до търговия с активи, за които преди 10 години можеха само да мечтаят. Въз основа на базирани върху цената на даден актив фондове дори и малките инвеститори могат да се облагодетелстват от промяната в цената на активи, за които преди това им бяха нужни значителни средства, пише Investopedia.com. Тук се включват златото и петролът - изключително популярни сред инвеститорите.

Цената и на двата актива се представя изключително добре през последните десет години. Златото поскърпа от около 300 долара за унция до нива от близо 1430 долара към днешна дата, или повишение от близо 4.8 пъти. Петролът поскърпа от нива малко над 20 долара за барел през 2001 година до нива от около 108 долара днес, или ръст от 5.4 пъти.

Традиционно златото се използва за защита от инфлацията или срещу политически и финансови кризи. Друго основание за инвестиции в злато са очакванията за обезценка на определена валута. Някои инвеститори смятат, че съществуват фундаментални причини, обосноваващи поскърпването на цената на благородния метал - търсенето и предлагането на суровината. С други думи ръстът на предлагането на метала е относително ограничен и че

сто изостава от търсенето, стимулирано от развиващи се страни.

Бижутерската индустрия е един от най-големите купувачи на злато, а търсенето на бижута бележи непрекъснат ръст през последните години, особено в Индия и Китай. Друга причина за поскърпването на златото е широкият отзвук на повишението на цената му в медиите, което привлича и инициира допълнително търсене от страна на нови инвеститори. Лесният достъп до експозиция в метала, посредством ETF-фондове, базирани на цената му, е от съществено значение за поскърпването през последните години. Тези фондове се явяват един от основните купувачи на суровината и се -

очакванията за повишено търсене вследствие на растящите енергийни нужди на развиващите се страни като Китай и Индия, чиито икономики са в основата на глобалния ръст. На фона на ограничените възможности за повишение на предлагането и в условията на картела ОПЕК, контролиращ над 40% от световното предлагане, за цената на петрола е лесно да се повишава при данни за растящо потребление. Инвеститорите имат възможности да печелят от измененията в цените на златото и петрола, както в посока нагоре, така и надолу, което прави двата актива изключително популярни.

Най-големият ETF-фонд, базиран върху цената на златото, е SPDR Gold Trust Exchange Traded Fund (GLD). Той е разполагал с около 1 217.3 метрични тона злато към 10 март. Фонд, следящ представянето на цената на петрола, е United States Oil Fund, LP (USO). Той следи цената на тексаския петрол. Търговците с двете суровини трябва да са наясно с рисковете, свързани от изменението в цените, които често са доста волатилни, особено на петрола. Цената на петрола ускори ръст през 2008 година, достигайки пик над 140 долара за барел, като впоследствие само за пет месеца регистрира понижение от цели 75%.

риозни играчи при определяне на цената му на стоковите пазари. Инвеститорите в петрол пък най-често оправдават решението си с

Най-скъпите автомобилни марки в света

Toyota остава най-скъпата автомобилна марка в света, след като бе оценена на 26.452 млрд. долара в тазгодишната класация на петстотинте най-скъпи бранда в света - The Brand Finance Global 500. Общо 19 автомобилни марки на обща стойност над 189 млрд. щатски долара намериха място сред топ 500-те.

Toyota зае 14-о място - на шест позиции пред следващият автомобил в класацията - Mercedes-Benz. Немската марка бе оценена на 20.789 млрд. и с 20-о място в общата класация успя да изпревари превъзхождащите го през 2009 г. брандове на Mitsubishi и BMW, които през тази година са съот-

ветно 21-ви с 20.473 млрд. долара оценка и 23-и с 20.157 млрд. долара. Peugeot и Citroen са автомобилните марки с най-голям възход тази година. С оценка 6.625 млрд. долара, Peugeot се изкачва 51 позиции до 141-во, а Citroen (4.456 млрд. щ. д.) - с цели 85 позиции до 223-о място. Най-голям спад от 30 по-

зиции до 224-то място бележи Fiat (4.447 млрд. щ. д.), а индийската Tata се утвърди като шестия най-скъп автобренд (15.085 млрд. щ. д.) след Honda (16.356 млрд. щ. д.). Най-много в The Brand Finance Global 500 са японските автомобилни марки - шест на брой, докато немските са четири.

Автомобилните марки в The Brand Finance Global 500

14. Toyota - 26.152 млрд. долара
20. Mercedes-Benz 20.798 млрд. долара
21. Mitsubishi 20.473 млрд. долара
23. BMW 20.157 млрд. долара
43. Honda 16.356 млрд. долара
50. Tata 15.085 млрд. долара
56. Nissan 13.705 млрд. долара
63. Volkswagen 12.705 млрд. долара
141. Peugeot 6.625 млрд. долара
223. Citroen 4.456 млрд. долара
224. Fiat 4.447 млрд. долара
228. HYUNDAI 4.376 млрд. долара
234. SUZUKI 4.320 млрд. долара
235. Chevrolet 4.314 млрд. долара
276. Audi 3.739 млрд. долара
372. Volvo 2.941 млрд. долара
373. Mazda 2.932 млрд. долара
395. KIA 2.788 млрд. долара
403. Rolls-Royce 2.720 млрд. долара

Източник: Insurance.bg

КЪДЕ СПАДЪТ НА ИМОТНИЯ ПАЗАР Е НАЙ-ГОЛЯМ

По данни на Knight Frank най-лошият пазар на имоти в света е Ирландия. Там спадът на цените е 10.8%. Вижте пазарите, които отбелязаха най-голям спад за последната една година:

Ирландия

Годишна промяна: минус 10.8%
4-то тримесечие на 2010: минус 3.5%
Коментар: Банковият сектор в страната продължава да бъде в лошо състояние и няма изглед това скоро да се подобри.

Литва

Годишна промяна: минус 10.1%
4-то тримесечие на 2010: минус 3.9%
Коментар: През 2011 се очаква ръст на БВП от 5.8%, но имотният сектор все още се възстановява от балонизирането.

Украйна

Годишна промяна: минус 7.8%
4-то тримесечие на 2010: няма промяна
Коментар: Потребителското доверие намалява, инфлацията се подобрява, но все още е висока.

Възможно е този пазар да тръгне нагоре.

Хърватия

Годишна промяна: минус 7.2%
4-то тримесечие на 2010: минус 0.9%
Коментар: Безработицата се увеличава, както и протестите срещу правителството. Изгледите не са добри.

Дубай

Годишна промяна: минус 6.1%

4-то тримесечие на 2010: минус 6.1%
Коментар: И в първото тримесечие на 2011 цените продължават да падат.

Гърция

Годишна промяна: минус 6%
4-то тримесечие на 2010: минус 0.7%
Прогноза: Безработицата се увеличава. Страната е в процес на промени и получава помощ от МВФ и ЕС. Едва ли може да се очаква голямо възвръщане на имотния сектор в тези условия.

САЩ

Годишна промяна: минус 4.1%
4-то тримесечие на 2010: минус 2.1%
Коментар: В момента в САЩ се случва така наречената W-образен спад в имотния сектор.

Португалия

Годишна промяна: минус 4%
4-то тримесечие на 2010: минус 1.2%

Коментар: Безработицата е висока, а икономиката може да отбележи слаб ръст. Единствено търсене от страна на чужденци може да раздвижи имотния сектор.

Япония

Годишна промяна: минус 3.6%
4-то тримесечие на 2010: минус 0.8%
Коментар: След земетресението ще се наложи строителство на нови домове. Това може да увеличи цените.

Коментар: След земетресението ще се наложи строителство на нови домове. Това може да увеличи цените.

Испания

Годишна промяна: минус 3.5%
4-то тримесечие на 2010: минус 0.4%
Коментар: Безработицата в Испания е над 20%, а банковият сектор пострада от имотната криза.

Свят

Снимки БГНЕС

Войските на законно избрания и международно признат президент на Кот д'Ивоар Аласане Уатара предприеха финален щурм срещу резиденцията на досегашния президент Лоран Гбагбо в Алиджан. Причина за атаката е провал на преговорите за оттегляне на Гбагбо, който не признава победата на Асане Уатара в президентските избори през ноември

ЕП прие доклада за злоупотреби

Еврогенутатите разкритикуваха липсата на информация за нередностите по САПАРД у нас

Европейските депутати са силно критични относно липсата на информация от страните членки за нередностите и измамите, свързани с изразходването на средства от ЕС. На сесията си в Страсбург ЕП прие с голямо мнозинство доклада за случаите на злоупотреби и измами със средства от ЕС през 2009 г. България е сред споменатите в доклада страни със "съмнения за изключително висок процент" на измамите по САПАРД през 2009 г. ЕП има забележки към липсата на контрол при събирането на митническите такси и слабото връщане на неправилно изразходваните средства. Парламентът отхвърли единствено предложението "за нулева толерантност към измамите" на вносителя - румънския евродепу-

тат - Каталин Сорин Иван. Докладът изразява "дълбока загриженост" относно съмненията за "изключително висок процент на измамите" в България по САПАРД през 2009 г., който за целия програмен период възлиза на 20% и представлява "най-високият процент, отчитан за всички анализирани фондове" в областта на сближаването и земеделието. Текстът отбелязва още, че повечето случаи на съмнения за измама са били открити по-скоро чрез външен контрол или намеса, отколкото чрез упражняване на вътрешен контрол на национално равнище. Според резолюцията ЕК правилно е преустановила през 2008 г. плащанията по САПАРД и ги е възстановила през септември 2009 г. след извършването на щателни проверки. Депутатите призовават Комисията да продължи да упражнява надзор над българските власти. В заключение ЕП отправя запитване към Комисията за мерките за борба с увеличаването на случаите на съмнение за измама и на свързаните с тях суми в Полша, Румъния и България. Депутатите са силно критични към доклада на ЕК поради липсата в него

на информацията относно нередностите и измамите, като според тях това е резултат от лошото качество на докладите, изпратени от държавите членки. Те дават за пример нивата на измамите в Испания и Франция, които изглеждат "подозрително ниски", като се има предвид големината на страните и получаваната от тях финансова помощ. Общото мнение на дебатите в Страсбург бе, че трябва да се очертае ясна граница между случаите на умишлено прекриване на закона и ситуацията, в които се допускат грешки. ЕС се нуждае от повече информация за нивото на събираемост на неправилно отпуснатите средства. Има нужда от повишаване на капацитета за разследване на случаите на злоупотреби, трябва да се установи дали измамите са еднотипни в различните държави. Депутатите коментираха, че липсата на това разграничение води до деформиране на данните и до неправилни изводи. Еврокомисарят за митническата и данъчната политика и борбата с измамите Алгирдас Шемета заяви, че през 2012 г. се планира промяна на директивите за обществените поръчки.

ЗАПОЧНАХА ПРОЦЕДУРИ ЗА НАРУШЕНИЕ СРЕЩУ БЪЛГАРИЯ И ЧЕХИЯ

Еврокомисията откри процедури за нарушение срещу България и Чехия във връзка с техните двустранни споразумения за въздухоплавателни услуги с Русия, като им изпрати искания за информация под формата на официални уведомителни писма. Комисията се опасява, че е възможно споразуменията да възпрепятстват еднаквото третиране на европейските авиокомпани и да затруднят конкуренцията между тях, както и да дадат основание за въвеждането на такси за прелитане над Сибир, които биха били незаконни съгласно антиitrustовите правила на ЕС, съобщиха от пресслужбата на ЕК. През последните месеци бяха изпратени подобни официални уведомителни писма до още 23 държави членки, а в момента Комисията проверява дали двустранните авиационни споразумения между останалите две държави членки и Русия са съобразени с правото на ЕС. Фактът, че авиокомпаниите от ЕС трябва да плащат при прелитане над Сибир на път за дестинации в Азия може не само да оскъпи полетите, но и да доведе до нелоялна конкуренция между авиокомпаниите от ЕС и тези извън него. Позицията на ЕК е, че споразуменията за въздушен транспорт трябва да гарантират равнопоставеност между всички авиокомпани от ЕС и спазване на антиitrustовите правила. Държавите членки разполагат с два месеца, за да отговорят на официалните уведомителни писма.

Опозицията в Либия се оплаква от НАТО

Лидерът на либийските бунтовници Абдел Фатах Юнис обвини НАТО, че реагира прекалено бавно, допълвайки, че ако Алиансът не върши работата си както трябва, ще повдигне въпроса пред Съвета за сигурност на ООН. Абдел Фатах Юнис говори на пресконференция в Бенгази. Според него мудността на НАТО дава възможност на силите, верни на Кадафи, да напредват всеки ден и да убиват хора в контролирания от бунтовниците град Мисрата. "НАТО действа много бавно и позволява на силите на Кадафи да напредват. НАТО се превърна в проблем за нас", подчерта Абдел Фатах Юнис.

ИЗРАЕЛЦИ ПОДГОТВИХА НОВ МИРЕН ПЛАН

Видни необвързани личности в Израел са готови с нов мирен план, предвиждащ изтегляне от Източен Ерусалим и Голанските възвишения, съобщиха израелските медии. Този план е подкрепен по-конкретно от бивши

ръководители на външното разузнаване Мосад и на контраразузнаването, както и от университетски преподаватели, бизнесмени. Всички те препоръчват да се даде "реален" отговор на мирната инициатива на арабските

страни от 2002 г. Съгласно споменатия план ще бъдат изплатени финансови компенсации на палестинските бежанци, част от които може би ще се завърнат по домовете си, изгубени след основаването на Държавата Израел.

Янките на митинг във Фейсбук

Президентът Барак Обама ще проведе предизборен митинг в страниците на Фейсбук. Основната тема на предстоящата среща в интернет ще е американската икономика и проблемите ѝ. Фейсбук-митингът е събрал повече от 7000 души. Потребителите на мрежата се приканват да публикуват на страницата или в уебсайта на Белия дом въпросите към действащия президент. Събитието ще се проведе на 20 април.

Дел Понте разкритикува ЕУЛЕКС

Бившият прокурор на Трибунала за военни престъпления в Хага Карла дел Понте заяви, че мисията на ЕС в Косово - ЕУЛЕКС, е неспособна да води разследването за търговия на органи и за т. нар. жълта къща. Дел Понте уточни, че е решила да говори за търговията за органи в Косово, когато разбрала, че никой няма да продължи нейното разследване.

Кагафи пише на Обама

Либийският лидер Муамар Кагафи е изпратил послание до президента на САЩ Барак Обама, предаде Ройтерс, като се позовава на либийската агенция ДЖАНА. Писмото следва решението на САЩ да се изтеглят от кръстоносния, колониален съюз срещу Либия, се казва в съобщението на либийската агенция. Подробности за съдържанието на писмото не се съобщават засега.

ТИРА

Не стихват протестите в Гърция срещу правителствените мерки за икономии. Работещи на временни трудови договори от областта Атика започнаха 24-часова стачка с искания трудовите им договори да станат постоянни

Процесът срещу Берлускони отложен за май

Делото срещу италианския премиер Силвио Берлускони, който бе обвинен, че е правил секс с непълнолетна танцьорка в нощен клуб и по-късно злоупотребил с властта си, за да покрие случилото се, започна, но минути по-късно бе отложено за 31 май. В съдебната зала не присъстваха нито Берлускони, нито мароканката Карима ел Махруг.

150 бежанци изчезнаха в Средиземно море

Италианската брегова охрана обяви, че близо 150 бежанци са изчезнали в Средиземно море, след като плавателното им средство попаднало в центъра на буря през нощта. Лодки на спасителните служби и хеликоптер успяха да спасят 48 души от всички близо 200 пътници на кораба, който бе открит на приблизително 70 км югозападно от италианския остров Лампедуза.

Русия предаде на Полша нови материали за разследването на самолетната катастрофа в Смоленск през миналия април, при която загина полският президент Лех Качински. Полската страна е получила 14 тона с копия на материалите по делото. Засега Главната прокуратура на Русия не е определила срокове за предаването на Полша на останките на разбили се правителствен самолет Ту-154. На 1 април полската прокуратура обяви, че удължава с шест месеца разследването на катастрофата

„Фукушима-1” може пак да гръмне

Компанията оператор на АЕЦ - ТЕПКО, започва да инжектира азот в реакторите, за да избегне нови експлозии

Компанията оператор на АЕЦ “Фукушима-1”, ТЕПКО, започна спешна подготовка за инжектирането на азот в първи реактор, за да избегне евентуална експлозия вследствие на събралия се водород, съобщи компанията, цитирана от “Франс прес” и ИТАР-ТАСС. Японските специалисти възнамеряват непосредствено след това да приложат тази процедура и в другите реактори на централата, тъй като критично нарастващото количество водород при контакт с кислорода във въздуха може да доведе до експлозия. Предвидената операция за обезопасяване вероятно ще продължи няколко дни. В началото не е изключено в атмосферата да бъде излъчена радиация. Поради това за времето на операцията от първи, втори, трети и четвърти реактор ще бъдат евакуирани всички работници.

Специалистите проучват възможността за изграждане на нова, външна система за охлаждане на първи, втори и трети реактор, съобщи японският в. “Санкей”, позовавайки се на източници от ТЕПКО. Недостатъкът на този вариант обаче е, че прилагането му може да отнеме няколко месеца.

Решението на ТЕПКО да изхвърли заразената вода в океана показва спешната необходимост от прочистване на сградите с турбините и каналите от радиоактивна вода, за да не се повреди оборудване, нужно за възстановяване на охлаждащите системи. Експерти са подготвили специален кораб-цистерна, приспособен да събира заражена морска вода, който се очаква да пристигне при централата на 16 април. ТЕПКО възнамерява също да изгради резервоари за радиоактивна вода.

Както вече съобщихме, пукнатината, открита на 2 април в един от бетонните кладенци на дренажната системата около първи реактор, през която в океана се вливаше радиоактивна вода в течение на 4 дни, бе подложена на специална обработка с течено стъкло и специален втвърдител. Засега изтичането е преустановено, но се предполага, че е възможно да се появят нови подобни пукнатини, които може да доведат до нови изтичания в океана.

Междувременно интересна гледна точка за драмата около АЕЦ “Фукушима-1” изказа бившият зам.-ръководител на Чернобилската АЕЦ Александър Коваленко. Според него след земетресението и

Индия стана първата в света страна, която напълно забрани вноса на продоволствени стоки от Япония. Мораториумът засега е обавен с продължителност три месеца, но според Министерството на здравеопазването на Индия мерките ще бъдат “гъвкави”, което означава, че при постъпването на положителна информация забраната може да бъде отменена до изтичането на определен срок. Ако пък нещата продължат да се усложняват, срокът може да бъде продължаван за неопределено време. Досега ограничителни мерки, свързани с японски хранителни продукти са въвели Русия, Китай, Южна Корея и САЩ. Но те се отнасят само за определени продукти като зеленчуци, мляко, месо и риба. Забраната обаче се отнася до внос само от районите на най-пострадалите префектури на Япония - Фукушима, Ибараки, Тотиги и Гуми.

Не се тревожете

Политолозите отбелязват увеличаване на напрежението в горните ешелони на властта

Пьер СИДИБЕ

В навечерието на президентските избори елитът започва да нервничи: трябва да се залага на някого, но не е ясно на кого. Известни руски политолози се опитаха да прогнозират недалечното бъдеще на руската държава. Ако си спомним предизборната 2003 г., ще видим, че тогава последва смяна на премиера, на председателя на Конституционния съд, ръководителя на президентската администрация и други големи фигури. През 2007-а цялото правителство бе пратено в оставка, а също така смениха ръководителя на Централния избирателен комитет. Помнейки тези събития, руският елит живее в атмосферата на нарастваща тревожност, смята политологът Михаил Виноградов. Въпреки че правителството на Владимир Путин поражда със стабилността си: само три пре-

ствия (преминаването на Виктор Басаргин като ръководител на министерството на регионалното развитие, на Елена Скриник като министър на селското стопанство и на Вячеслав Володин, който стана ръководител на правителствения апарат). За непредсказуемостта на ветровете на държавното поле говори и политологът Виктор Милитарев: “Всичко може да се промени за един ден. През 1913 г. никой не е очаквал февруари 1917-а”. Експертът обаче добавя, че съществува и инерционен сценарий за развитие, според който наследниците на Борис Елцин ще управляват толкова дълго, колкото е възможно. Политологът Сергей Марков е убеден, че в президентските избори ще участват лидерите на КПРФ и ЛДПР Геннадий Зюганов и Владимир Жириновски, а също така не е изключено кандидат да е и членът на “Справедлива Русия” Оксана Дмитриева. “По-

рано смятахме въз основа на социологията, че есерите може да изпаднат извън седмипроцентната бариера, но местните избори показаха, че това не е така”, казва Марков. Според мнението на Михаил Виноградов, като кандидат може да се регистрира блогърът Алексей Навални, който стана известен благодарение на разобличителните си статии. Виктор Милитарев обаче смята, че tandemът може да пусне в политическото пространство някой трети от големите бизнесмени и чиновници. Всъщност, убеден е Сергей Марков, “окончателният избор ще правят не Путин и Медведев, а руските избиратели”.

Преди президентската надпревара обаче трябва да стане парламентарната. Според Марков, както и през 2007 г., “Единна Русия” ще се бори за конституционно мнозинство в Думата, втора на финала ще е КПРФ (компартията на Русия - бел. ред.). Виноградов пък е убеден, че напоследък в обществото се забелязва сериозна ориентация напредно. Ето защо, по думите му, регионалните избори минаха съвсем не гладко за “Единна Русия”. Политологът Марков също отбелязва основателното разслоява-

не на електората на стабилно мнозинство и активно малцинство. Първите, които са предимно пенсионери, са напласнени от Кушчовка, явно носеща духа на 90-те, искат такива промени, които да са незабележими. Колкото до втората прослойка, включваща образованите урбанизирани граждани с добър доход, тя все още не е определила настроенията си. “Това малцинство се е уморило от стабилността, то настоява за каквото и да било движение”, смята Марков. Според него, тази немногочислена прослойка може да стане както прозападна, тъй като представителите ѝ имат европейски начин на живот, така и провластова, ако ръководителите на страната предложат реален сценарий за развитие, или дори националистическа. Всъщност има вероятност активното малцинство изобщо да стане аутично и да изпадне от политическото поле в социалните мрежи и блокове.

Покойният академик Арбатов казваше, че в САЩ го ценят за това, че никога не дава прогнози, уточни накрая Виктор Милитарев. Примерът на учения обаче, съдейки по всичко, не е станал заразителен.

Лондон стопира атомните проекти

Британската програма за строителство на нови атомни електроцентрали ще бъде замразена за три месеца от правителството заради аварията в японската АЕЦ “Фукушима”, съобщи в. “Гардиън”. “Сигурността и защитата на хората са наши основни задачи. Ще ни трябва време, за да се убедим, че сме си извадили нужните изводи от събитията в Япония”, се казва в изявление на Управлението по въпросите на здравеопазването и безопасността и Агенцията по околната среда.

ТУРЦИЯ ЩЕ СТРОИ АЕЦ КРАЙ ГРАНИЦАТА НИ

Турция планира да строи атомна електроцентрала и в региона на Тракия край българо-турската граница. Това съобщиха турски медии, като се позоваха на отговорни представители на турското Министерство на енергетиката и природните ресурси. Планира се атомната централа да бъде изградена край селището Игнеада на турското Черноморие. Оттук минава пътят към региона на приграничното с. Резово. Там обаче няма гранично-пропускателен пункт. Проектът за нова атомна електроцентрала в Тракийския регион е включен в рамките на програмата за строежа на атомни централи в Турция. Той е на трето място след проектите за строителството на атомните централи Аккую и Синоп. Въпреки трагедията с атомната централа Фукушима в Япония Турция не само не се отказва от проекта, но вече стигна до етапа на поставянето на първата копка, която се предвижда да бъде направена в близко време. Турският премиер Реджеп Тайип Ердоган заяви, че първата турска атомна централа ще бъде с много висока степен на сигурност и ще бъде за пример в света.

Снимка БГНЕС

Филипинче събира боклуци в беден квартал на столицата Манила с надеждата да припечели нещо от тях. Според Международната организация по труда във Филипините има 2,4 милиона работещи деца. МОТ оценява, че в целия свят работещите деца са 215 милиона. Повече от половината от тях всекидневно се трудят дълги часове, рискуват здравето и дори живота си в опасна работа

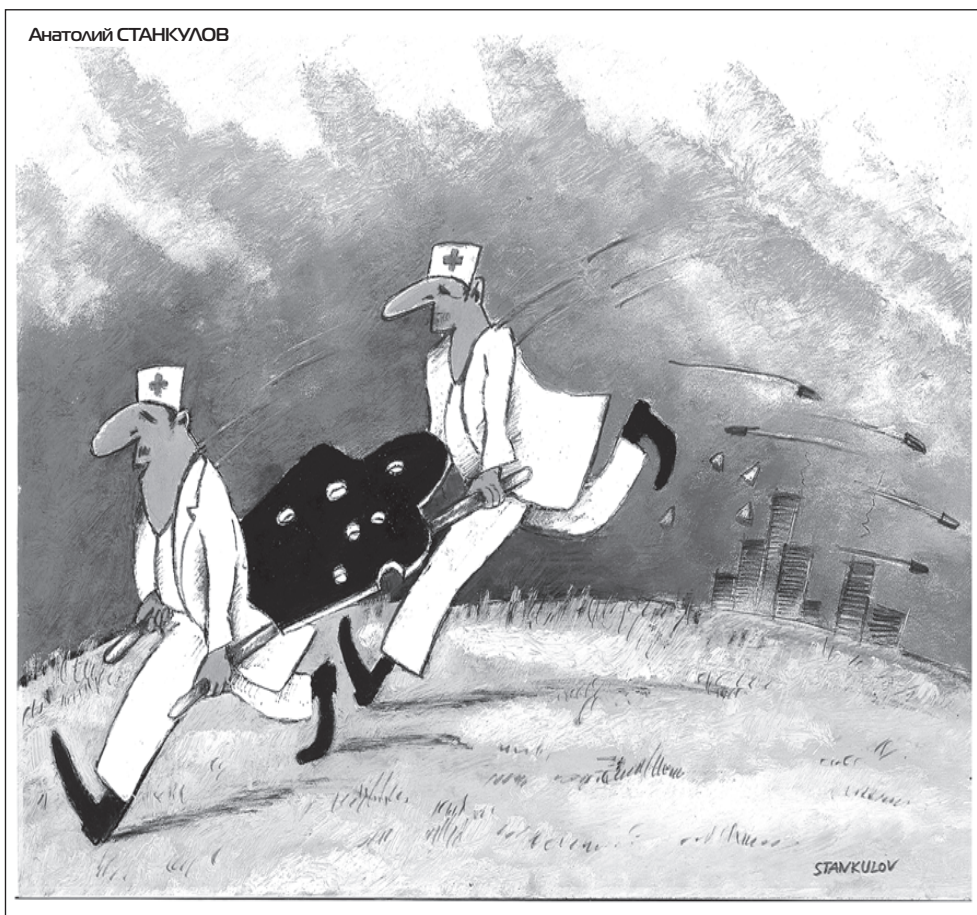
Общество

АИДА
ОВАНЕС

На днешната дата обикновено се пишат и изричат благодарности към лекари и медицински сестри, които със знанията и професионализма си са ни върнали здравето. А с него - и радостта в дома. Днес вероятно няма да има лекар и сестра без поне един букет от благодарен пациент. Въпреки това сякаш проблемите и поводите за сериозен размисъл са повече от миналия 7 април. Не, че празникът на доктори, сестри, акушерки ще пропадне. Но...

В последните 365 дни България смени трима здравни министри, а с тях и системата пое в три различни посоки.

В очакване на реформата

Крайният резултат всеки път бе един и същи - недоволни пациенти, недостатъчно пари. В тази една година хората в бели престилки освен в обичайната за професията си борба за здравето и живота на хората всекидневно (а понякога и по два пъти дневно) живееха между "Осанна!" и "Разпни го!". Бяха сочени като престъпници. Дори като убийци. Демонизацията на съсловието се оказа най-лесният и удобен начин за бягство от от-

говорност на онези, които са пожелали да са в политиката и да правят политика. Ала хората в бели престилки продължават да помагат на живота да идва на бял свят, да облекчават болката на хората. Не ще и дума, че са все по-уморени, по-неспокойни, все по-често са дори сърдити...

За лекуване на системата обаче никой не се погрижи. Напротив - методично се работи раните й да се превърнат в дълбоки язви. Дано не са нелечими. Би било недо-

пустимо при напредъка на медицинската наука.

Иначе цялото общество очаква резултати от обещаната преди близо две години реформа в здравеопазването. Макар че с досегашните си действия управляващите изпразниха от същинското му съдържание този израз. И го идентифицираха с... пестене на пари. С "пестенето" се стигна дотам, че властта дори национализира парите от здравни вноски на хората, събирани години. А после самодоволно и гордо оповести,

че е дала най-много пари за здраве. Дали наистина е така, знаят най-добре пациентите. Които все по-често и все повече купуват лекарствата си сами (а някои дори се отказват да ги вземат заради липса на средства), плащат от джоба си за преглед при лекаря, въпреки че на книга трябва да го прави касата. Но тя все няма пари.

...И така, обещаната реформа се превърна в грозен експеримент със здравето на хората и подигравка с професионализма на медиците.

Деца нямат цвят

ЕВА
КОСТОВА

Вчера едни 13 - цифром и словом - лева разделиха парламента на управляващи и опозиция. Да търсиш цвят и да наричаш популизъм грижа за децата български, не е никакво достойнство, камо ли пък отговорно отношение към демографската криза у нас. Самодоволството обаче на мнозинството за пореден път показа, че такива "капризи" нямат място във "важния държавнически" ред на парламента.

За какво става дума? Месечните помощи за деца да станат 20 про-

цента от минималната работна заплата, вместо досегашните 35 лева, предложиха депутатите от Коалиция за България. Предложението обаче бе отхвърлено, а 50 народни представители се въздържаха да гласуват, което всъщност е "против". Измененията, внесени от левицата, визираха и бъдеща промяна нагоре на минималната работна заплата, която ще "подпре" много социални плащания с положителен знак. Защото увеличението на цените и замразяването на доходите и детските добавки днес повече от всякога изправят на нокти родителите на "нормалните" деца у нас. Тези, които искат да пият мляко, да ядат пресни плодове и зеленчуци, да купуват нови учебници, да ходят на детски театър, да носят нови дрехи и обувки. Със сегашните детски какви може да се купи, всеки може да си отгово-

ри. Много малко. Бъдещо увеличение би струвало на хазната близо 100 милиона лева до края на годината. Мнозинството попита откъде ще се вземат тези пари. От левицата уточниха - ако се съберат приходите в бюджета чрез вътрешно преразпределение на "перата" в него, парите ще се намерят лесно. Обаче тези сметки не са по сърце на съпартийците на Симеон Дянков, затова побързаха да лепнат на предложението на левицата етикетата популизъм. По думите на някои хора от ГЕРБ така Коалиция за България иска да покаже колко много оттам са загрижени за майките, а ГЕРБ не е.

Ами, то си е така. Това могат да ви кажат всяка майка и баща, които всеки божи ден се чудят как да вържат двата края, дори ако и двамата работят. Грижата на ГЕРБ досега беше как да ореже

помощи за деца, майки и майчинство не само в кризата. Или може би точно в нея не намери за нужно да потърси резерви и адекватна политика за подпомагане на многострадалното българско семейство. Така, както направи с различни инструменти много европейски държави, в които политиката към децата и без туй е на светлинни години от нашата.

Това е тема, която не трябва да разделя Народното събрание на управляващи и опозиция, заяви трезво един депутат вчера. Той призова да се отпуснат тези 13 лева в повече за децата и така да се даде добър знак на българското общество, че парламентът може да се обедини около каузи в интерес на гражданите. И той не беше чут. В същото време изчезва със 7 души на час, отчете покрай преброяването на статистиката.

Датума

7

www.duma.bg

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЗДРАВЕТО. Чест-ва се от 1950 г. в над 190 страни по света. На тази дата през 1948 г. влиза в сила уставът на Световната здравна организация, решение за чието създаване е взето от ООН две години по-рано. През 1964 г. за първи път денят започва да се празнува у нас като Ден на здравния работник. Днес празник има и Медицинският университет в София.

ПРАЗНИК НА ОБЩИНА СТРУМЯНИ. Отбелязва се от 1999 г. На тази дата Струмняни става център, обединяващ останалите по-малки селища. Струмняни е образувано през 1970 г. от сливането на гара Огражден и село Микрево. Общината се намира в Югозападна България и е част от област Благоевград. В състава ѝ има 21 населени места с общо население 5885 жители към края на м.г.

1795 - МЕТЪРЪТ СТАВА МЕРНА ЕДИНИЦА. На тази дата за първи път в Париж официално се въвежда метричната система. В България това става близо век по-късно - на 19 март 1889 г. влиза в сила Закон за мерките и теглилките. Той е променен нееднократно. От 1910 г. страната ни се присъединява и към Международната конвенция за метъра.

1906 - ВЕЗУВИЙ ИЗРИГВА И УБИВА НАД 100 ДУШИ. Вулканът се извисява на височина 1277 м над морското ниво, близо до Неаполитанския залив, Италия. Крактерът му е с дълбочина 217 м и обиколка 1400 м. Диаметърът на основата му е над 3 км. Везувий е изригвал периодично в продължение на повече от 12 000 години. Днес над кратера се издигат тънки ленти дим, а по склоновете му има пукнатини, през които прониква горещина, достатъчна да се запали лист хартия. През XX в. са регистрирани шест големи изригвания на вулкана. Най-известното обаче е през 79 г., унищожило градовете Херкулан и Помпей.

1927 - РАЖДА СЕ МЕРСИЯ МАКДЕРМОТ, АНГЛИЙСКА ИСТОРИЧКА И ПИСАТЕЛКА. Чуждестранен член на БАН от 1987 г. и доктор хонорис кауза на СУ от 2007 г. През 1947 г. идва за първи път в България, а през 1948 г., по време на международна бригада край язовир "Копринка", се запознава с бъдещия си съпруг. От 1962 до 1989 г. с кратки прекъсвания живее и твори в България. Най-известната ѝ книга, свързана с нашата страна, е за Левски - "Апостолът на свободата", посветена "на българския народ, който ми даде повече, отколкото мога да му се отблагодаря".

1939 - РАЖДА СЕ ФРАНСИС ФОРД КОПОЛА, АМЕРИКАНСКИ РЕЖИСЬОР И СЦЕНАРИСТ. Световноизвестен най-вече с трилогията "Кръстникът", както и с епичния филм за Виетнамската война "Апокалипсис сега". Носител на множество награди и номинации. Дъщерята на Копола - София, върви по пътя на баща си. Нейният филм "Изгубени в превода", на който Франсис Форд Копола е продуцент, печели "Златен Глобус" и "Оскар".

1957 - ОТКРИТ Е ДЪРЖАВНИЯТ САТИРИЧЕН ТЕАТЪР В СОФИЯ. Ръководител е големият български режисьор и педагог Стефан Сърчаджиев, а идеята за създаването му е от есента на 1956 г. Първото представление "Баня" се играе в салона на филиала "Васил Кирков". От участвалите в него актьори в театъра остават само Стоянка Мутафова и Георги Калоянчев. Към тях се присъединяват Татьяна Лолова, Пенчо Петров, Жени Филипова, Георги Парцалев, Енчо Багаров, Димитър Георгиев - Пушкин, Леда Тасева, малко по-късно и Нейчо Попов, Григор Вачков и Никола Анастасов. От 1989 г. Сатиричният театър носи името "Алеко Константинов".

На фокус

В смъртоносниия капан на шапа

Фермерите плачат за животните си и питат защо държавата не прави друго освен да убива заразения добитък

Мая ЙОВАНОВСКА

Малките фермери изкарват трудно прехраната си

Три месеца след заси-чането на първото огнище на шап край границата ни с Тур-ция фермерите в на-селените места от общините, намиращи се в 10-километро-вата зона, които са под каран-тина, вече изнемогват. Финан-сово, а и психически. Такава зона се определя около всяко новооткрито огнище на болест-та. В нея стадата трябва да се държат в оборите, да се хранят с фураж и стопаните търпят от-ромни загуби заради непрода-дените животни и нереализи-рана животинска продукция. Огнищата продължават да се увеличават. Последното е в с. Близнак, община Малко Търново. А ветеринарите, командиро-вани в региона, само се местят от едно в друго населено мяс-то, за да избиват болните жи-вотни, както и да вземат кръвни и други проби от малки и голе-ми стада в района.

Първото огнище бе в с. Ко-сти, където са убити около 800 домашни животни - овце, кози и прасета. След това бе засе-чено огнището в с. Резово. Там с инжекция бяха приспани око-ло 200 животни - близо 90 кра-ви, 30 свине, 60 овце и 20 кози.

Последва го с. Граматиково, където бяха умъртвени около 150 животни - овце и кози. След Граматиково дойде ред на с. Кирово в община Средец. Там бяха убити между 140 и 150 животни. Последва откри-ването на шап в три нови огни-ща - в селата Голямо Буково, Факия и Момина църква. И още над 350 животни бяха умърве-ни. Новото огнище в с. Близнак е в карантинна зона - на около 10 км от с. Граничар и

на около 10 км от границата с Турция. Засегнатите животни са 22 говеда, 63 биволи, 145 овце, 109 кози и 12 свине, собстве-ност на 9 човека от с. Близнак. Такава е равнотетката.

Досега са умъртвени над 2000

животни. В огнищата, където добитъкът се умъртвява и по-сле заграбва, не се допускат външни хора, а и самите ветери-нари, вършещи тази работа, с неохота разказват подробнос-ти, защото нямали право да говорят без одобрението на пресцентъра на новата агенция по храните, сиреч - на агроми-нистъра Мирослав Найденов.

Където е поставена каран-тина, има и специален пропус-кателен дезинфекционен ре-жим, за да се предотврати раз-пространението на заразата. А дали това е достатъчно, след като вече трети месец трепем

Макар че е въведен оборен режим, заради липсата на фураж стопаните започнаха да изкарват овцете на паша

добитък, а се откриват нови и нови огнища? Според специа-листи заразата вероятно е на територията на страната, мно-го преди да бъде засечен първият случай на заразно диво животин в началото на януари. Обещанието е, че сто-паните, чиито животни са уни-щожени заради шапа, ще бъдат компенсирани на 100%. Много от фермерите, които трябва да получат компенса-ция, твърдят, че

не са получили и половината пари за обезщетението

Те искат държавата да им даде сигурни гаранции за обезщетение, тъй като след убиването на болните живот-ни в с. Кости вместо първона-чално обещаните 1900 лв. на глава добитък, тамошните хора са получили едва по 900 лв. Макар че и това едва ли ще ги успокои, защото за голяма част от тях отглеждането на няколко животни е единстве-ното спасение от глада. В се-лата от региона безработица-та е голяма.

В една от засегнатите общи-ни - Средец, има 32 села, в пет от които бяха засечени огнища на опасната зараза. В края на миналия месец стопани от странджанските села Голямо Буково, Момина църква, Факия и Горно Ябълково направиха жива верига преди с. Факия, за да спрат ветеринарите, които трябваше да умъртвят болните от шап животни. Хората от се-лата там обвиняват държавата, че прекалено късно е предпри-ела мерки срещу шапа, което е довело до по-голямото разпро-странение на болестта. Защо проблемът придобива все по-трагичен характер? Защо,

въпреки избиването на живот-ни, нашите ветеринарни власти

не могат да спрат заразата

каквато у нас не се помни в такива размери от десетки го-дини насам?

Ограниченията в община Средец притискат неимоверно както стопаните на няколкото по-големи ферми, така и утеж-няват нормалния ритъм на тех-ните животни. За фермерите едно от най-големите опасения е, че загубите от заразата из-ключително много ще попре-чат на прекатегоризирането на фермите, което трябва да ста-не до края на годината. Загу-бите, които те търпят заради шапа, ще ги поставят не само пред невъзможност да инве-стират необходимите средства, за да постигнат първа катего-рия, но и ги тласкат към ръба

Като убият добитъка ни, оставаме без хляб и работа, плачат фермерите

Стопаните вече няма с какво да хранят животните си

на фалита. Стопаните се оп-лакаха, че няма фермер в об-щината, на чиято гуша да не тежи като камък поне един кредит към банка. Всъщност хората там говорят за черен сценарий, а той е, че заразата не е спряна още в първото ог-нище в с. Кости, именно за да фалират по-малките ферми. Затова те питат: кой има полза от тая работа?

Откакто бяха въведени огра-ниченията в 10-километровата зона, и стопани, и животни страдат. "Шапът убива не само животните, а и надеждите ни", проплакаха фермерите. Освен избитите от ветеринарите,

вече има и умиращи от глад животни

защото хората нямат средства, с които да си осигурят фураж.

на, по който властите смятат да ги обезщетяват.

Държавата ще обезщети животновъдите, засегнати от шапа, потвърди за пореден път в края на миналата седмица Мирослав Найденов. От някол-ко дни един от неговите заме-стници обикаля Бургаския ре-гион. И фермери, и кметове хем се надяват на някаква помощ от управляващите, хем се съмняват, че на тях им пука. А най-вече се притесняват, че има реална опасност да "заги-нат". Стана ясно, че държавата не може да купи фураж и да го раздава като социални помо-щи. Затова от МЗХ били разго-варяли с доставчиците на фу-раж да го доставят до живот-новъдите, чиито животни не могат да бъдат изведени на паша, като той ще бъде запла-тен от държавата. Дано! Спе-циална комисия щяла да следи за раздаването на фуража. Обаче хората са на кълпопът между оцеляването и фалита. Загубите за тези със здрави животни, заради невъзмож-ността да реализират продаж-ба на мляко и месо, са огром-ни. Управляващите обещаха, че са изготвили схемата, по която ще бъдат компенсирани животновъдите в Бургаска об-ласт. Стопаните се надяват, че в края на тази или началото на следващата седмица финансо-вото подпомагане ще започне. Компенсациите ще бъдат на три нива. Повече средства ще получат стопаните в селищата, засегнати от шап. Второто ниво е за животновъдите в 10-километровата зона, където е забранена свободната паша на животните, и третото ниво

Заради глада бременните кра-ви абортираха, оплакаха се фермери. Според някои живот-новъди шапът е 7-8 вида, като този, който върлувал в момен-та, бил само по говедата и не засягал овцете. Според ветери-нарите това не е вярно. Фер-мерите обаче смятат, че под карантина се поставят и овце-ферми, за да бъдат удовлетво-рени нечии икономически ин-тереси. Вече агнетата във фер-мите са по-големи от тези, дето се търсят на пазара, а за цена дори и не се говори. Същевре-менно имало внос на агнешко от Гърция. Предишни години фермерите са успявали да про-дадат агнетата си до средата на февруари, но сега, заради заразата, през април те все още нямат никаква яснота как-во ще правят със стоката си, както и не са наясно от начи-

ще е компенсация на живот-новъдите, които не могат да търгуват с месо и мляко. На стопаните ще бъдат изплаща-ни средства за закупуване на фураж. В момента се правят списъци на хората и броя на животните. По изчисления общо около 2,5 млн. лв. е сума-та, която ще получат всички, чиито животни са унищожени. Компенсациите ще зависят и от вида на отглежданите животни.

Ако се върнем към начало-то на годината, когато бе потвърдено първото огнище на заразата в България, и досега остават много въпроси без от-говор от управляващите и от компетентните органи в стра-ната. Един от най-важните е защо веднага не бе призната

огромната грешка със занемаряването на оградата на границата

с Турция, за което още през януари алармира бившият де-путат от Ямбол и бивш член на земеделската комисия в 40-ото НС Стоян Проданов. Последва неглижиране и протакане на проблема, а основната версия все пак е, че заразата е дошла от Турция чрез диви животни, преминали през дупките на о-градата. След като три месеца не бе направено почти нищо за нейното възстановяване, агро-министърът едва миналата седмица обеща, че ще бъде поправена оградата на турска-та граница, за да се ограничи преминаването на диви живот-ни от южната ни съседка. Кое-то си е ачик-ачик признаване на грешката, ама с половин уста. Даже министърът обеща, че за да стане това по-бързо, по програмите за заетост ще бъдат наети местни хора. Е, това, ако не е цинизъм, здраве му кажи.

Другият въпрос го поставят голяма част от фермерите. Те смятат, че държавата ни трябва да поиска разрешение от Брюксел да ваксинираме жи-вотните си срещу шап. Турция не е членка на ЕС и там ре-жимът е различен. Турците вак-синират стадата си. ЕК обаче е против ваксинация на животни-те, обясни неведнъж министър Мирослав Найденов. Причина-та, по думите му, е, че има опасност Русия и Китай да за-бранят вноса на животинско месо от ЕС. Затова според него единственият вариант за не-разпространение на шапа на наша територия е да се унищо-жават заразените животни. Е, това се и прави, доктор Наиде-нов. Но е повече от ясно, че управляващите нямат ни най-

Снимки Благвеста ЦВЕТКОВА

В мъката има и малко радост

малко намерение да си разва-лят рахатлъка и да отправят подобно питане до Брюксел.

А, ако бяхме поискали разрешение за васкина-ция, и Брюксел ни бе разрешил?

Или на някой не му е удоб-но да влезем в такъв сцена-рий? Защо?

Една от грешките според експерти е и това, че след за-сичането на първото огнище бе забранен ловът на диви живот-ни, които ветеринарите смятат за основни виновници за пре-насянето на болестта на наша територия. Разбира се, не трябва да забравяме, че те са пре-минали през разкъсаната огра-да, която управляващите зане-марили. Ако ловът бе разре-шен, щеше да има и някаква статистика по дължава ли да прави совалки между двете граници заразата. В Турция по принцип има шап, но понеже си ваксинират животните, те са само преносители. Друг е въпросът, че има начини за ваксинация и на дивите живот-ни. Фермерите от района твърдят, че в Турция ловът не е забранен и "отвъд границата се пука". Ето тук се поразда след-

има ли в Турция огнища на шап в 20-километровата зона около границата

Стопани от селата в засег-натата зона се чудят и за още нещо. Там имало стадо, което на всеки един-два дни мина-вало ту от едната, ту от друга-та страна на границата. Най-

интересното е, че в това ста-до нямало болни от шап жи-вотни. Фермерите се чудят дали това, дето ги застигна, не е умишлено, за да се лик-видират малките фермери, защото районът всъщност е екологично чист. Надяваме се някой да отговори на тези пи-тания, както и да се помогне на хората. Дано не се чака просто температурите да се повишат и вирусът сам да за-гине, защото дотогава и фер-мерите ще загинат, жалват се стопаните.

Това е последният фураж, който има Валентин Костов. А после?

Благодарение на правителството сме пред фалит

Агнетата станаха шилета, а никой не купува, оплаква се фермерът от с. Дюлево

- Г-н Костов, откога се занимавате с ов-цевъдство?
- С брат ми заедно имаме овцете. Аз се занимавам с това от 10 години, а той вече 30 години. Притеснени сме, защото не можем да си продадем продукцията. Агнетата вече станаха по 40-50-килограми, а няма кой да ги вземе.
- Колко агнета имате за продаване?
- Имам 300 за продаване, а има и други по-малки. Дълбоко в себе си съм убеден, че даже шап по овцете няма. Защото никой не е обявил официално, че има шап по овцете. Това е умишлено. А блокират и нас с овцете.
- Какво трябва да се направи?
- Трябва да можем да си продадем агнетата. Да дойдат ветеринарите с обеззаразени камиони и да могат да се транспортират до кланици.
- С колко падна цената на агнешкото тези месе-ци?
- В началото тръгна на 6,50 лв. за килограм, после

стигна 5 лева, 4,50 лева, а сега никой не говори дори за цена, никой не идва да се договаря с нас за про-дажби. Преди до 15 февруари ги продавахме. Те даже вече не са агнета, а шилета. Надяваме се тази седми-ца министърът на земеделието да разреши продажба-та. Това ни върнува най-много. Вече два месеца ги гледам на загуба. Една овца дава на ден 1-1,5 литра мляко. За два месеца щях да издоля поне 150 тона.
- Има ли с какво да храните животните?
- На колегите тук, в селото, храната свърши. Аз имам още малко и после просто не знам какво ще правя.
- Ако не се вземе адекватно решение?
- Като не се вземе - правителството да си отива. За какво ни е това правителство, като не ни защитава. Никой не мисли за нас. Просто сме обречени. Сега е кошмар да си фермер в България. Няма фермери, ко-ито да са в добро състояние. Благодарение на прави-телството сме пред фалит. А и не сме сигурни кога как ще ни обезщетят.

Валентин Костов гледа около 350 овце

Евтим Сталев: Ще плъзне в цяла България

Грехота е, дето избиват животните, казва собственикът на малка кравеферма от община Средец

- Бай Евтиме, колко страшна е тая зараза за фермерите?
- Всичко, което сега имам, съм направил със собст-вените си ръце. Имам 42 дойни крави и 40 телета. Не е имало шап от около 40 години. Навремето започнах като механизатор. Бях най-младият председател в най-голямото стопанство - ТКЗС "Загорци", в Бургаски окръг. И реших да направя хубава ферма, но не става тая работа... Започнах през 1990 г. с 5 животни. Все още имам проблем и със земата, но за това сега не ми се говори. Много ме боли, много ми е тежко и много се страхувам. Не трябваше така да ги избиват животните. Това не мога да го преживя. Трябваше тук, в 10-километровата зона, да направят ваксинация и да оп-ределят една кланица. Защо така ги хвърлиха?...
- Сега късно ли е за ваксинация?
- И сега може да се направи, не на всички животни, само на тези в района. Това трябваше да стане ведна-га след първото огнище. И на ваксинираните животни

да им се сложи маркировка.
- Големи ли ще са загубите ти?
- Надявам се да се оправя някак си. И аз, и другите фермери обаче много се страхуваме заразата да не се разпространи навътре в страната. А тя ще плъзне. Невъзможно е да не се разпространи. Вирусът се предава и по въздуха.
- Как успяха да я изпуснат тая зараза?
- Оградата имаше дупки. Ама какви дупки, те цялата я разбиха, спряха да я поддържат. И откакто се разва-ли оградата, животните започнаха да идват от Турция. А там огнища колкото щещи.
- Какво трябва да се направи?
- Вече казах - ваксиниране. Една от грешките е, че забраниха лова. Трябва да се вземат мерки и за диве-те животни.
- А от свинска чума има ли опасност? И за това нашите животни не се ваксинират.
- И тя е била при нас. Имаше я в с. Факия, но тогава

Евтим Сталев се моли да оцелеят теленцата му

все още се ваксинираше. Това, дето сега го правят, е грехота. Познавам почти всички, на които унищожиха животните. Хората плачат. Даже, докато ви говоря... (човекът се разплака). Целта им е една - няма ферма, няма проблем. Искат да няма ферми. Крайно време е да разберат, че България не е само София.

Либия, справедливо и несправедливо

ИГНАСИО РАМОНЕ

Всички народи по света,
които са се борили за свобода,
накрая са успявали
да премахнат своите тирани.

Симон Боливар

ЛИБИЙСКИТЕ бунтовници заслужават помощта на всички демократи. Полковник Кадафи е незащитим. Международната коалиция, която го атакува, няма престиж. Демокрация не се изгражда с бомби от чужбина. Тъй като са донякъде противоречиви, тези четири очевидни заключения предизвикват известно неудобство, особено сред левицата.

Въстанието на арабските общества е най-голямото международно политическо събитие от падането на авторитарния държавен социализъм през 1989 г.. Падането на Стената на страха в арабските самодържавия е съвременната версия на падането на Берлинската стена. Истинско световно земетресение, защото става в епицентъра на „смутното ядро“ на планетата (дъгата на всички кризи от Пакистан до Западна Сахара, като се мине през Иран, Афганистан, Ирак, Ливан, Палестина, Сомалия, Судан и Дарфур) и ударната вълна променя цялата международна политика.

На 14 януари нещо се случило завинаги в арабския свят. На този ден туниските манифестанти, които искаха по площадите свобода и де-

мокрация, успяха да свалят деспота Бен Али. Така започна размразяването на старите арабски диктатури. Месец след това в Египет, в сърцето на арабския политически живот, едно мощно движение на социални протести изгони от властта генерал Мубарак. Тогава, сякаш току-що открили, че подписническите режими в Мароко и Бахрейн са гиганти с пясъчни крака, десетки хиляди арабски граждани излязоха на улиците, изразявайки безкрайната си умора от съкращенията на социалните бюджети и от диктатурите (1).

Спонтанната сила на този вятър на свободата изненада всички външни министерства по света. Когато той започна да духа над съюзническите на Запада диктатури – Тунис, Египет, Мароко, Йордания, Саудитска Арабия, Бахрейн, Ирак и

Йемен, големите западни столици запазиха предпазливо мълчание или направиха декларации, издаващи дълбоко им безпокойство от риска техните „приятели диктатори“ да изчезнат (2).

По-изненадващо в тази първа фаза (от средата на декември до средата на февруари) беше мълчанието на прогресивните правителства в Латинска Америка, смятани от голяма част на международната левица за основен съвременен ориентир. Тези правителства дойдоха на власт чрез избори, бяха издигнати на върха от мощни социални движения (Венецуела, Бразилия, Уругвай и Парагвай), а в някои страни (Еквадор, Боливия и Аржертина), след като изстрадаха разни военни диктатури, хората успяха по мирен път да свалят корумпираните власти.

Солидарността с арабските въстаници трябваше да е бърза. А не беше така. Едва на 14 февруари (три дни преди падането на омразния Мубарак и само ден преди народното въстание в Либия) един латиноамерикански лидер определи арабския бунт като революционен в декларация, в която проникателно обясни: „Народите

(На стр. 2)

(1) Вж. И. Рамоне, „Пет причини за арабското въстание“, *Монд дипломатик* в Дума, 17 март 2011.

(2) Вж. И. Рамоне, „Тунис, Египет, Мароко – тези „приятелски диктатури“, *Монд дипломатик* в Дума, 17 февруари 2011.

ЧАСТНО ГРАБИТЕЛСТВО И ДЪРЖАВНО НЕХАЙСТВО

Домът Япония се пропуква

ХАРИ ХАРУТЮНЯН*

С УША, епидемии, вулканични изригвания или метеорен дъжд – традиционна Япония смяташе природните явления, както и пристигането на чужденци, като последствие от нехайството на управляващите класи. Общественият ред се основаваше на природата, на която трябваше да се подражава. Ето защо всяко сътресение беше възприемано като предупреждение, предвестник на по-сериозни катастрофи, извествяващи падането на режима. *Когато управляващите не си вършат добре работата, се случват природни катастрофи*, обяснява с фатализъм възрастна жителка на Токио, цитирана от

Ню Йорк таймс на 20 март. Коментарът ѝ олицетворява един отколен възглед за мъдростта в политиката.

Като обяви, че бедствието, последвало земетресението на 11 март, е най-голямото, което Япония е изживявала от капитулацията си през 1945 г. насам, министър-председателят Наото Кан не пропусна да отбележи, че травматата, преживяна от Япония, напомня за тази от Втората световна война. Близката история на страната е осеяна с редица мрачни събития, които се запечатаха в съзнанието на хората – земетресението и пожарите, които опустошиха Токио през 1923 г., причинявайки смъртта на сто и четиридесет хиляди души, земетресението в Кобе през 1995 г., когато загинаха повече от шест хиляди души и бяха нанесени значителни материални щети. Впрочем японските философи смятат честите земетресения за един от факторите на устойчивостта, заложена в националната идентичност.

(На стр. 7)

* Професор в университета „Дюк“ и в Катедрата по източноазиатски изследвания на Колумбийския университет, автор на *Битката между историята и паметта: съвременна Япония след края на войната* (на японски език), Miszu, Tokyo, 2010.

НАСРЕД настървеното консуматорско общество, в което печалбата е основна цел, съществуват все още острови на културата, където думите „рентабилност“ и „печалба“ не са водещи. Острови, на които по време на работа във фабриките за пури на работниците им четат произведения от световната класика, а край шандовете за книги, на самия тротоар, можеш да видиш девойка да чете на висок глас за прия-

ВЕНКО КЪНЕВ

телите си пасажите от току-що купена книга.

Два милиона и седемстотин хиляди посетители на панаир на книгата. Това се случва в Куба. Истински народен празник за малки и големи. Панаирът тръгва от крепостта „Ла Кабаня“ (сн. горе) и фара-крепост „Ел Моро“ (сн. вдясно) на входа на естествения залив на пристанището, които са

пазели Хавана от пирати и от чужди сили, примамени от перлата на Карибско море. Продължава на изток и стига до другия край на острова, на хиляда километра. Така цялата страна става съпричастна към този празник на културата.

По време на панаира Фидел Кастро проведе дълъг разговор с писатели и интелектуалци, който бе предаван по телевизията.

(На стр. 8)

Панаирът на книгата в Хавана

Либия, справедливо и несправедливо

(От стр. 1)

не предизвикват репресиите и смъртта, нито прекарват цели нощи в енергични протести за напълно формални неща. Правят го, когато техните законни и материални права са жертвани безмилостно в полза на неизчерпаемата алчност на корумпираните политици, на местните и международните кръгове, които ограбват страната“ (3).

Когато обаче въстанието съвсем естествено обхвана авторитарните страни на зле наречения „арабски социализъм“ (Алжир, Либия, Сирия), в прогресивните столици в Латинска Америка отново се възцари мълчание. От политическа гледна точка това можеше да се тълкува по два начина – като продължение на предпазливото мълчание на външните министерства по събития, твърде отдалечени от интересите им, или като израз на политическо безпокойство пред риска да загубят стратегически съюзници в схватката си с империализма...

Пред опасността да се наложи втората хипотеза, известни интелектуалци (4) предупредиха, че това би било неприемливо за правителства, водещи се от универсалното послание на боливаризма. Би означавало, че стратегическата връзка между държавите е по-важна от солидарността с борещите се народи. Би довело до затваряне на очите пред евентуално потъпкване на човешките права (5). Тогава идеалът за солидарност на латиноамериканската революция би потънал в ледения океан на „реалполитик“.

Тази политика смята, че в международен план страните се свеждат до държавите. И никога не взема предвид обществата. Държавите действат само в зависимост от интересите си и от стратегическите си съюзи (чиято основна цел е да се запази държавата, а не да се покровителстват обществата). След установяването на мира във Вестфалия през 1648 г. геополитическата доктрина постановява, че суверенитетът на държавите е неприкосновен по силата на принципа за ненамеса и че едно правителство, независимо по какъв начин е дошло на власт, има пълна свобода да прави каквото си иска в границите на държавата си.

Тази представа за суверенитета, която продължава да е преобладаваща, вече не е така легитимна след края на Студената война през 1989 г. В името на гражданските права и на едно етично схващане за международните отношения. Диктатурите, които намаляват от година на година, стават все по-нелегитимни и морално неприемливи, защото сред многото други злоупотреби лишават хората от правата им на граждани.

Въз основа на тези съждения през 90-те години се разработи понятието за правото на вмешателство или задължението за помощ с външно приемливи претексти, което доведе до политически и хуманитарни катастрофи от голям мащаб, както в Косово, Сомалия, Босна...и накрая до пълното затъване във войната в Ирак (6).

Но тези трагични провали не заглушиха идеята, че в един цивилизован свят трябва да се изостави установеното преди почти четири века понятие за вътрешен суверенитет, в името на което са ставали и стават неизброими

варварства. В този дух много латиноамерикански водачи разобличиха с пълно право бездействието или съучастничеството на силните демократични държави спрямо тежките престъпления, извършени между 1970 и 1990 г. от военните диктатури в Чили, Бразилия, Аржентина, Уругвай, Парагвай и толкова други изстрадали страни в Централна и Южна Америка.

Затова беше изненадващо, че когато на 15 февруари в Либия започнаха социални протести, смачкани от силите на полковник Кадафи с прекомерно насилие (223 убити през първите дни) (7), от Латинска Америка не дойде никакво послание за солидарност с гражданите бунтовници. Нито когато в Триполи 40 хиляди манифестанти протестираха на 20 февруари срещу скъпотията, разрухата на обществените услуги, наложените от МВФ приватизации и отсъствието на граждански свободи.

Както по време на бунта в Каракас на 27 февруари 1989 г., така и в Триполи, въстанието се разгоря в цялата столица, нароиха се барикади, хората подпаляха седалището на правителството и полицейските участъци, разбиха помещенията на телевизията, окупираха летището и обсадиха президентския дворец. Либийският режим започна да се клати.

При подобни обстоятелства всеки друг ръководител би разбрал, че е ударил часът за преговори и за слизване от власт (8), но не и Кадафи.

С риск да вкара страната си в гражданска война „Вождът“, на власт от 42 години, заповяда на армията да задуши протестите с пълна сила. Телевизия „Ал Джазира“ показа как военни самолети обстрелват цивилни манифестанти (9). В Бенгази група протестиращи нападнаха оръжеен склад на местния гарнизон и се сдобиха с хиляди леки оръжия, за да се защитят от бруталните репресии. Няколко военни поделения, изпратени от Кадафи да потушат въстанието в този град, се присъединиха с танковете и мунициите си към въстаниците. В неблагоприятни за бунтовниците условия започна наложената от Кадафи гражданска война срещу един народ, който искаше мирни промени.

Прогресивните столици на Латинска Америка запазиха мълчание до 21 февруари, когато английската дипломация, на която се пада главната отговорност за международната реабилитация на полковник Кадафи след 2004 г., в опит да отклони от себе си всяко обвинение оповести чрез външния си министър, че либийският лидер „може да е избягал от страната и да се насочва към Венецуела“ (10).

Не беше вярно. Каракас отрече категорично, но световните медии лапнаха въдицата и се хвърлиха в посоката, опеределена от Форин офис. Омаловажавайки пищните приеми на Кадафи в Рим, Лондон, Париж или Мадрид, световната преса настоятелно вътпява, че има връзки между „Вожда“ и Каракас. Самият Кадафи попадна в капана и в първата си реч от началото на протестите спомена Венецуела, за да отрече „бягството си“ там, но това развихри нови спекулации за оста „Триполи-Каракас“. И Кадафи допълни: „Манифестантите са пълхове, наркомани, заговор на чужденци, на американците, на „Ал Кайда“ и на луди.“ (11)

Лесният претекст за „американски заговор“ бе подет от няколко прогресивни ръководители, като Даниел Ортега, президент на Никарагуа, за да изразят ясно по един или друг начин своята солидарност с либийския диктатор (12). Под прикритието на доводи като „положението е неясно“, „медиите лъжат“ и „никой не знае какви са бунтовниците“ не се появи нито една фраза на съчувствие към народа, разбунтувал се срещу тиранин, който заповядва да се стреля срещу собствените му граждани. Никакво позоваване на прочутата сентенция на Освободителя Симон Боливар: „Проклет да е войникът, който обърне оръжието си срещу своя народ.“

Политическата грешка е очевидна. Прогресивни правителства дават приоритет в международната политика на стратегически съображения, които са в пълно несъответствие с политическата им същност. Ще изразят ли по същите съображения солидарността си с друг местен тиранин, президента на Сирия Башар ал Асад, чиито сили за сигурност също не се поколебаха да стрелят срещу разбунтувалите се цивилни граждани?

Единствената положителна латиноамериканска инициатива по отношение на Либия беше на Уго Чавес, който на 1 март предложи в Триполи да се изпрати международна комисия за посредничество, съставена от представители на Севера и Юга, с цел да се спрат сблъсъците. Отхвърлена от Сейф ал Ислам, син на „Вожда“, но приета от Кадафи, тази инициатива бе накрая отхвърлена от Вашингтон, Париж и Лондон, както и от либийските бунтовници.

Оттам нататък прогресивните южноамерикански столици изявяват своята солидарност с Кадафи, а той още преди десетилетия престана да бъде онзи революционен капитан, който през 1969 г. сваля монархията, изгони американските бази и прокламира своеобразната „арабска социалистическа република“. От края на 70-те години странната му траектория и идеологическите му блънвания (вж. обърканата му „Зелена книга“) го превърнаха в непредвидим и самохвалец се диктатор, подобен на онези луди тирани в Латинска Америка от XIX век, познати като „диктаторите варвари“ (13). Пример за обърканото му мислене е военната експедиция от 3000 души през 1978 г. в помощ на Иди Амин Дада, кървавия луд президент на Уганда...

Сегашният бунт започна в Бенгази на 15 февруари, когато, окуражени от протестите в арабските страни, много семейства на убити излязоха на улицата, за да поискат освобождаването на адвокат Фетхи Тарбел, който от 15 години защитава правото им да приберат труповете на застреляните си роднини (14). Картините от бруталното разпръсване на манифестацията, разпространени от социалните мрежи и телевизия „Ал Джазира“, скандализираха населението. На следващия ден протестите се разпростряха и в други градове. Само в Бенгази полицията и милициите на Кадафи убиха 35 души (15).

Това ожесточение срещу цивилното население породило оправдания страх, че ще има кървава баня, когато войските на Кадафи започнат да обкръжават Бенгази. В речта си, насочена към „пълховете“, „Вождът“ заплаши: „Приступи-

гаме тази нощ. Подгответе се. Ще ви измъкнем от гардеробите. Няма да има милост.“ (17)

В помощ на обкръжените либийци, който молеха на висок глас за международна помощ, трябваше веднага да се притекат току-що освободените народи на Тунис и Египет. Това беше техен дълг, но за съжаление правителствата на двете страни не бяха на висотата на историческите събития.

В този контекст Съветът за сигурност прие на 17 март резолюция 1973, която установи забранена за полети зона над Либия, с цел да предпази цивилното население и да спре военните действия (18). Арабската лига вече беше дала съгласието си. И нещо изключително, резолюцията беше представена и от една арабска държава – Ливан (освен от Франция и Англия). Нито Китай, нито Русия, които имат право на вето, се противопоставиха. Бразилия и Индия също не гласуваха против. Много африкански страни се произнесоха в полза на резолюцията – Южна Африка, Нигерия и Габон. Нито една държава не се противопостави.

Човек може да е срещу ООН, да смята, че сегашният му начин на функциониране е непълноценен, или че „международната общност“ се свежда до интересите на главните западни сили. Това е приемлива критика, но засега ООН е единственият извор на легитимност. Затова и обратно на войните в Косово и Ирак, които нямаха одобрението на ООН, днешната интервенция в Либия е законна според международното право, легитимна е според принципите на хуманната солидарност и е препоръчителна от гледна точка на интернационалното братство, което обединява народите, борещи се за свобода.

Може да се добави, че някои мюсюлмански сили, които се отдръпнаха в първия момент, като Турция, сега участват в операцията „Зора на Одисеята“. Означава ли това, че няма проблеми. Нищо подобно. На първо място, защото държавите и организациите, които водят операцията (САЩ, Франция, Англия и НАТО), са „по принцип съмнителни“, защото са замесени в много военни авантюри без най-малкото законно или хуманно оправдание и не вдъхват доверие. Второ, защото съществуват други несправедливости в същия регион –

палестинското страдание, военната интервенция на Саудитска Арабия срещу беззащитното шиитско мнозинство в Бахрейн, огромната бруталност на йеменското правителство... пред които силите, нападащи Либия, затварят очи. Трето, защото ООН не постави като задача да се сваля Кадафи, а изглежда това е крайната (незаконна) цел на операцията.

Арабските народи несъмнено мислят за справедливото и несправедливото на интервенцията в Либия. Засега, до края на март, не е имало манифестации против операцията в нито една арабска столица. Напротив, сякаш поощрени от нея, нови протести срещу самодържавието се разпростряха в Мароко, Йордания, Йемен, Бахрейн и най-вече в Сирия.

С осигуряването на забранена за полети зона над Либия и на сигурност за населението в Бенгази двете основни искания на резолюция 1973 бяха изпълнени в края на март. И въпреки че други (като прекратяване на огъня от силите на Кадафи и гаранции от тяхна страна за достъп до хуманитарната помощ) все още не са, бомбардировките трябваше да спрат. Още повече че НАТО пое ръководството на офанзивата без международен мандат. Резолюцията не разрешава въоръжаване, обучение и военно ръководство на въстаниците, защото това предполага присъствие на сухопътни войски, което е напълно изключено от резолюцията.

Съветът за сигурност трябва да се събере отново и да вземе предвид позицията на Китай, Русия, Индия и Бразилия за незабавно прекратяване на огъня и търсене на друго решение за либийската драма. Решение, което да вземе предвид инициативата на Африканския съюз, да гарантира териториалната цялост на Либия, да забрани всяка чужда интервенция на либийска земя, да предпази подземните богатства от алчността на някои чужди сили, да сложи край на тиранията и да подкрепи въжделенията на гражданите за свобода и демокрация.

В Либия само едно политическо решение, одобрено от всички, може да бъде справедливо.

LE MONDE DIPLOMATIQUE –
испанско издание
Превод Венко Кънев

(3) Фугел Каспро, „Революционното въстание в Египет“, *Гранма*, Хава̀на, 14 февруари 2011.

(4) Вж. Сантьяго Алба и Алма Алиенде, „От арабския свят до Латинска Америка“, *Rebelión*, 24 февруари 2011, и Атилио Борон, „Да не изоставаме арабските народи“, *Página 12*, Буенос Айрес, 7 март 2011.

(5) Грешка, която допусна гъва пъти Кубинската революция, като одобри военната намеса на Варшавския договор в Прага през 1968 г. и нахлуването на съветските войски в Афганистан през декември 1979 г.

(6) Вж. И. Рамоне, „Ирак, история на една катастрофа“, *Дебаты*, Мадрид, 2005.

(7) Ројтерс, 21 февруари 2011.

(8) В Латинска Америка няколко демократично избрани президента, изправени пред големи народни протести, трябваше да напуснат постовете си: трима в Еквадор – Абдала Букарм (поради „мозъчна недостатъчност“) през 1997 г., Хамил Мауад през 2000 г., Луисо Гутierrez през 2002 г.; гъвама в Боливия – Гонсало Санчес де Лосада през 2003 г. и Карлос Меса през 2005 г.; един в Перу – Алберто Фухимори през 2000 г., и един в Аржентина – Фернандо де ла Руа през 2001 г.

(9) *The Guardian*, Лондон, 21 февруари 2011.

(10) AFP, 21 февруари 2011.
(11) www.rue89.com/2011/02/22/kadhafi-je-suis-a-tripoli-pas-au-venezuela-191416.

(12) Най-антиимпериалистически настроеният арабски лидер – Сайед Насрала, ръководител на либанската „Хизбула“, заяви, че „няма основание да се каже, че арабските революции, и особено в Либия, са подготвени в американската кухня“. Реч от 19 март 2011, <http://www.rebelion.org/mostrar.php?tipo=5&id=&inicio=0>.

(13) Алсугес Арсегас, „Диктаторите Варвари“, изд. *Vida L. Tasso*, Барселона. Вж. също Мах Дери, Мелгарехо, изд. *Ангина*, Буенос Айрес, 1966.

(14) Вж. Евън Хил, „The day the Katiba fell“, „Ал Джазира“, на английски, 2 март 2011, <http://english.aljazeera.net/indepth/spotlight/libya/2011/03/20113175840189620>

(15) *Пак там*.

(16) Тези и други престъпления накараха главния прокурор на Международния наказателен съд, аржентинеца Луис Морено Окампо, да започне разследване срещу Кадафи, обвинен в „престъпления спрямо човечеството“ от Съвета за човешки права към ООН.

(17) AFP, 17 март 2011.
(18) <http://www.un.org/spanish/docs/sc/>

РЕГИОН, КОЙТО ВРИ И КИПИ

Бунтовете, разтърсващи арабския свят, не утихват и се разпространяват в нови и нови страни, по-специално в Сирия. В Мароко отстъпките на краля не сложиха край на протестите. Всички тези вълнения са насочени срещу елитите, застанали над държавността и ограбили страните си (Самир Айта, стр. 6). В Либия полковник Кадафи предлагаше петрола

си на западните компании, докато в същото време потискаше населението на страната (Жан-Пиер Серени, стр. 4-5). И въпреки че чуждестранната военна намеса усложнява ситуацията, това не променя факта, че регионът изживява нов етап от историята си и изглежда се връща към т. нар. Нахда („възраждане“) от XIX век (вж. по-долу).

Възстановеното единство на арабските народи

ОТКАКТО на 18 декември 2010 г. Мохамед Буазизи се самозапали в малък град в Тунис, на арабската политическа сцена се завърна едно действащо лице, което сякаш бе изчезнало от десетилетия – стотиците хиляди демонстранти, издигнали плакати в Тунис, Кайро, Багдад, Манама, Бенгази, Сана, Рабат, Алжир и др., изразяват волята на „народа“. Това, което досега презрително бе наричано „арабска улича“, се превърна в „народ“ – обединение на всички социални класи и възрастови групи. Исканията са прости и ясни, далеч от всякакъв идеологически жаргон и всякакви демагогски, религиозни или сепаратистки уклони. Написани лаконично и открито, стегнатите лозунги удрят право в целта – от една страна, искания за политическа свобода, за смяна на властта чрез избори, за край на корупцията и разформироване на системите за сигурност, а от друга, търсене на социално достойнство, тоест на възможности за работа и прилични заплати.

Дали това не е нова „арабска пролет“, чакана твърде дълго след пролетта на победите над британските и френските колониални сили, които заедно с Израел се бяха развилняли срещу символа на съпротивата, какъвто през 1956 г. беше Египет под ръководството на Гамал Абдел Насър, водещ антиимпериалистическа политика в защита на Третия свят? Този период приключи брутално с поражението на Египет, Сирия и Йордания от Израел през 1967 г., последвано от ранната смърт на харизматичния ръководител Насър през септември 1970 г. Между 1975 и 1990 г. обхванатият от хаос и насилие Ливан се беше превърнал в избягвана страна поради изобилието на въоръжени милиции и чужди войски, както и поради израелската окупация. Последваха нови кървави размирици, по-конкретно в Алжир и в Иран. Това позволи на управляващите режими да станат още по-авторитарни, под предлог че осигуряват политическа стабилност. Призрактът на „ливанизацията“, а в последствие и на „иракизацията“ разпростря сянката си навсякъде.

Други значими събития издигнаха непробиваема стена около арабските общества. Светският антиимпериалистически национализъм бе заменен от идеологии за арабската идентичност, основани на исляма. Източникът им трябва да се търси в активното утвърждаване на салафизма от страна на петролните монархии в Залива и по-специално в саудитския уахабизъм. Арабският национализъм беше обвинен за всички злини, а панислямската солидарност беше утвърдена като единствено решение. Точно това се опита да направи през 70-те години на миналия век Организацията на ислямската конференция, създадена под ръководството на Саудитска Арабия и Пакистан, която засенчи Движението на необвързаните страни, както и Лигата на арабските държави, парализирана от спорове. В края на десетилетието Рияд и Исламабад успяха да мобилизират групи млади хора за свещена война (джихад) срещу съветските военни части в Афганистан. По-късно този джихадизъм беше пренесен в Босна, след това в Чечения и накрая в Кавказ. Част от движението се превърна в такфистко и действаше против други мюсюлмани, заклеяйки като неверници. Негов интелектуален герой стана Сайед Кутб (1), а военен – Осама бин Ладен.

Друга идеология, основана на идентичността – идеологията на иранската революция, също ще окаже влияние върху арабския свят. Тя е доста различна от уахабизма поради шиитската си насоченост и възприемането на някои модерни конституционни принципи и се провъзгласява за наследник на антиимпериализма и социализма от предишната епоха, но в ислямизиран вид. Характеризира се също с ожесточен антиимпериализъм. Започнатата от Саддам Хюсеин война срещу Иран през 1980 г., за да се ограничи новото влияние на Техеран в Близкия изток, предизвика друга важна промяна в обстановката, която оказва влияние и до днес. Всъщност това доведе до

* Икономист и историк от Близкия изток; автор на *Proche-Orient éclaté* (Избухването на Близкия изток), Folio/histoire, Paris, 2010 и на *Le Nouveau gouvernement du monde* (Новото управление на света), La Découverte, Paris, 2010.

ЖОРЖ КОРМ*

MOHAMMED KACIMI. – От цикъл „Времето на разказвачите“, 1994

нахлуването през 1990 г. на Ирак в Кувейт, освободен от западна военна коалиция, а 12 години по-късно, през 2003 г., и до американското нахлуване в Ирак. Тогава иракското общество затъна в дълбок комунитаризъм, всевъзможна корупция и бързо разпадане.

ВРЪЩАНЕТО към религиозната идентичност създаде силно напрежение в редица арабски страни. Случаят с Алжир между 1991 и 2000 г. се отличава със своята крайност. Навсякъде в арабския свят ислямисткото плашило укрепя властимащите и всемогъществото на полицията им. Европейските държави и САЩ се приспособиха отлично към ситуацията. Зрелищните кръвопролитни атентати в Ню Йорк и Вашингтон през септември 2001 г., приписани на Бин Ладен и неговата организация „Ал Кайда“, внесоха още по-голяма промяна. Това укрепя режимите, окачествявани като „умерени“ поради факта, че външната им политика съответстваше на европейските и американските страхове и желания и че се въздържаха от всякаква критика на израелското насилие срещу палестинците и ливанците. Единствена цел на западните дипломати стана иранско-сирийската ос, представляваща трън в очите на Вашингтон и подкрепяща съпротивата срещу Израел на „Хизбула“ в Ливан и на „Хамас“ в Палестина. При този мрачен и застинал фон кой би могъл да си представи народни бунтове в подобни мащаби?

Наблюдателите както в арабския свят, така и в Европа и САЩ, останаха напълно слепи за икономическите и социалните проблеми. Докато големите мултинационални компании сключваха изгодни сделки в рамките на постепенната либерализация на арабските икономики от три десетилетия насам, а местните управници трупяха огромни богатства, осигуряваха печалби на индустриите за луксозни стоки в Европа и други части на света и поддържаха пазара на имоти в големите столици, от какво можеха да се оплачат? Докато неолибералните догми се спазваха, новите арабски бизнесмени, отгледани в правителствените сарайи и станали милиардери от пропиляването на доходите от петрола, бяха смятани за най-добрия знак за „модернизиранието“ на арабските икономики. Бивши активисти националисти или с уклон към марксизма се превръщаха в неолиберали или нео-

консерватори от американски тип. Парите от петрола господстваха в арабските медии.

ВСИЧКО останало остана скрито: тревожно ниво на безработицата, много над средното за света, особено сред младите, изтичане на мозъци, растящи миграционни потоци, все така висока неграмотност, огромни бидонвили, изключително ниска покупателна способност на голяма част от населението, което не се ползва с никакво социално осигуряване, всеобща корупция и поквара, отвращение на средната класа и анархично управление на частния сектор, който също генерира корупция и често става жертва, както в Тунис, на грабителството на високопоставените служители във властта. Зад относително високите проценти на икономически растеж през последните години и реформите, предназначени за получаване на добри оценки от международните финансови институции и от Европейския съюз, реалното социално и икономическо положение е съвсем различно (2).

Местните частни инвестиции, като тези на петролните милиардери, се стичат към сектора на луксозните имоти или туризма, както и към търговията, банките и телекомуникациите, където се извършват многобройни приватизации (вж. статията на Самир Айта на стр. 6). Показателите на борсите и цените на недвижимите имоти скачат неимоверно, като правят още по-богати частните компании от семеен или клиентелистки тип. Растящите богатства са несъизмерими със слабата производителност на икономиките, чийто потенциал се използва слабо или никак. Инвестициите в земеделието, промишлеността или услугите с висока добавена стойност (информатика, електроника, медицинска промишленост и изследователска дейност, слънчева енергия, отпадъци, околна среда, управление на водите и т. н.) са твърде недостатъчни. Лаборатории за изследване и развитие почти не съществуват в частния сектор, който инвестира само в дейности с ниска добавена стойност, но с големи печалби и без финансов риск.

Качеството на развитието на реалната икономика никога не е интересувало местните правителства или страните и институциите, които ги подпомагат (3). Емиграцията се насърчава като решение на демографския ръст и безработицата. Всички международни органи я възхваляват като вълшебното разрешение на проблема с бедността, макар да няма никакви доказателства за положителния ефект на тези миграции върху страните износителки на работна ръка (4). Отпускат се единствено микрокредити, които несъмнено спомагат за смекчаване на бедността, но те никога не са успявали да я намалят сериозно.

Въпросът е да разберем как настоящите движения ще съумеят да устоят на всевъзможното присвояване, дори на контрареволуциите. Пътят на арабския свят към свободата и възврънатото достойнство във вътрешен и международен план ще е дълъг и труден. Репресиите може да станат жестоки, а външните намеси да се увеличат, какъвто е случаят в Либия и в Бахрейн, надвисва призрактът на гражданската война. Дали арабската пролет ще свърши с Тунис и Египет? Дали тридесет години след Ливан Либия ще стане новата отблъскваща страна, всяваща страх от продължителни граждански войни и масирани чуждестранни намеси?

(На стр. 4)

(1) Ръководител на египетските „Мюсюлмански братя“, екзекутиран по заповед на Насър през 1966 г.

(2) Вж. „L'aggravation des déséquilibres et des injustices au Proche-Orient“ (Затлъбчаване на неравенствата и несправедливостта в Близкия изток), *Le Monde diplomatique*, септември 1993.

(3) Вж. „L'ajustement structurel du secteur privé dans le monde arabe: taxation, justice sociale et efficacité économique“ (Структурните промени в частния сектор в арабския свят: данъчно облагане, социална справедливост и икономическа ефективност), в Louis Blin, Philippe Fargues (sous la dir. de), *L'Economie de la paix au Proche-Orient*, том II, Maisonneuve et Larose – Cedej, Париж, 1995.

(4) Вж. *Le Nouveau Gouvernement du monde* (Новото управление на света), La Découverte, Париж, 2010.

В историята на петрола се открояват битките за контрола над тази стратегическа суровина и начинът, по който западните компании се сдобиха със собственост в Либия. Много преди военната намеса.

АЛЖИР

Икономически и социални мерки

- Отпускане на 20 милиарда евро за различни социални мерки, като например безлихвени заеми за младите.
- Отменяне на мерките за контрол на неформалната търговия.
- Заплатата на университетските преподаватели беше увеличена четворно – от 50 000 на 200 000 динара (от 500 на 2000 евро). Преки помощи бяха обещани на младите безработни.
- Стачкуващите съдебни деловодители получиха увеличение на заплатите със 110%.
- Според министъра на вътрешните работи Дахо Улд Каблия осем от четирнадесетте искания на общинските охранители (които заместват жандармерията) са били удовлетворени, по-специално повишаването на заплатите и премиите и заплащането на отпуските и извънредния труд.
- Таксите върху захарта бяха намалени.
- Ще бъдат направени инвестиции за инфраструктурни проекти в размер на 112 милиарда евро.

Политически мерки

- Извънредното положение, в сила от деветнадесет години, беше отменено.
- *Значителни политически реформи* бяха обявени на 19 март от президента Абделаиз Бутефлика, без да бъдат дадени допълнителни уточнения.

КУВЕЙТ

Икономически и социални мерки

- Изплащане на всеки гражданин на премия в размер на 2647 евро.
- Безплатно раздаване на хранителни дажби на стойност 600 милиона евро.

ЖАН-ПИЕР СЕРЕНИ*

НАПРЪВ ПОГЛЕД напълно необяснимо. Малкото му партньори го смятаха за непредвидим, непоследователен и капризен. През 1986 г. американският президент Роналд Рейгън го нарече *бяното куче на Близкия изток* (1), след което изпрати Шести флот да бомбардира Либия и ѝ наложи тежко петролно ембарго. Тогава той изглеждаше като парий... И все пак, двадесет години по-късно полковник Муамар Кадафи успя да изведе страната си в предните редици на износителките на суров петрол, благодарение и на големите американски петролни компании. Но как изобщо бе извършен подобен подвиг?

Несъмнено Кадафи, „петролният магнат“, разсъждаваше много по-рационално при ръководенето на делата в тази област, отколкото при политическите си инициативи във вътрешен и външен план – може би защото се месеше по-малко. А световните петролни компании се научиха да живеят и да печелят пари, много пари, в особено нестабилната и дори враждебна либийска среда. И все пак.

Парадоксът се крие в миналото. През 1951 г. Либия, дълго наричана „кралството на празнотата“, извоюва в условията на изключително голяма мизерия своята независимост. Тя беше плод на анахроничния съюз между залязващия британски империализъм и сахарско мюсюлманско братство, т. нар. сенуси (от които произхожда и кралят). А какво изнасяше страната тогава? Само желязото, събирано по бойните полета от Втората световна война.

Проучванията на италиански геолози, осъществени през 30-те години на XX в. (и продължени от експерти от американ-

*Журналист.

Либийският петрол

ската армия), показаха възможно наличие на петрол в недрата на просторната страна (един милион и седемстотин хиляди квадратни километра). Приетият през 1955 г. закон за петрола премахна валидното до онзи момент правило във всяка държава в Близкия изток да има само един концесионер: Англо-иранската петролна компания в Иран, „Арамко“ в Саудитска Арабия и Иракската петролна компания в Ирак (2). Така концесиите в Либия бяха ограничени във времето (за срок от пет години) и пространството. Когато петролът бликна, решението се оказа разумно.

Предприети бяха мащабни проучвания, водени от десетина компании. Шест години по-късно, през 1961 г., „Ексон“ откри терминала Марса ел Брега и първите товари потеглиха. За по-малко от пет години добивът надхвърли невиджаните дотогава един милион барела на ден. През 1962 г. там работеха деветнадесет компании, сред които „Ексон“, „Шел“, „Бритиш петролиум“ и ENI, а през 1968 г. те вече бяха тридесет и девет. Появи се нов модел на търговията с петрол, който постепенно се наложи в света.

„Червеният шейх“ настройва компаниите една срещу друга

Още с идването си на власт (вследствие на държавен преврат на 1 септември 1969 г.) полковник Кадафи пое инициативата в свои ръце с намерението да договори по-висока цена за либийския суров петрол. Съветван от саудитския министър на петрола Абдаллах Тарики (наричан „червения шейх“ и освободен от поста от крал Фейсал (1964–1975) заради дързостта си), той настрои компаниите една срещу друга. Най-напред изправи най-голямата, „Esso“, срещу малката независима компания „Occidental“ и намали авторитарно дневния им добив наполовина, с цел да повиши приходите за държавната хазна. „Esso“ можеше да компенсира намаленото производство на суров петрол с добива си в други държави. Но „Occidental“, без собственост извън Либия, беше слабата брънка, а седемте водещи петролни компании в света (3) отказаха да ѝ отстъпят и барел. *Всичките яйца в една кошница*, коментираха с насмешка преговарящите от либийска страна (4). Дружеството капитулира. Тъй като Суецкият канал беше затворен, Карте-

лът (5) капитулира през септември 1970 г. Цените и данъците скочиха с 20%.

Така на другите страни износителки беше показано, че е по-добре да работят с няколко оператори, отколкото с един-единствен, и че е разумно да се уравнисява присъствието на големите международни компании с това на други по-малки предприятия без алтернативни ресурси. Независимите компании и европейските държавни дружества пробиха на световната петролна сцена.

Като верни последователи на египетския президент Гамал Абдел Насър, Кадафи и неговият Революционен команден съвет бяха твърдо решени да върнат националното богатство на страната. Взеха под внимание обаче няколко злополучни опита в това отношение: на иранския министър-председател Мохамед Мосадек, свален от власт от Централното разузнавателно управление (ЦРУ) през 1953 г. за това, че се осмели да атакува Англо-иранската петролна компания; и на алжирския полковник Хуари Бумедиен, който, след като национализира през 1971 г. находищата на френските компании, трябваше да се справя със скъпоструващо ембарго.

И в този случай реакцията на Триполи беше подходяща. През декември 1971 г. ирански войници на шаха окупираха островите Абу Муса, Малък и Голям Томб в Персийския залив в навечерието на изтеглянето на британските части от региона.

- (1) Вж. CNN, 21 април 1986.
- (2) Вж. Ruth First, *Libya: The Elusive Revolution* (Либия: неуловимата революция), Penguin Books, Лондон, 1974, с. 187.
- (3) „Сегемте сестри“, вогещите петролни компании, са четирите американски предприятия, присъстващи в Саудитска Арабия в „Арамко“ („Ексон“, „Мобайл“, „Шеврон“ и „Тексако“), заедно с американската „Гълф“ и британските „Шел“ и „Бритиш петролиум“.
- (4) Daniel Yergin, *The Prize: The Epic Quest for Oil, Money and Power* (Цената: епичното търсене на петрол, пари и власт), Simon & Schuster, Ню Йорк, 1991
- (5) Създаден между 1929 г. и 1932 г., за да замрази дяловете на световния пазар в гобица на суров петрол и доставката на нефтени продукти, Картелът е основан от „Стандарт ойл“ („Ексон“), „Шел“, Англо-иранската петролна компания (впоследствие „Бритиш петролиум“), „Сокони“ („Мобайл“), „Гълф“, „Атлантук“ и „Синклер“. Благодарение на него цените на суровия петрол останаха замразени до началото на 70-те години на XX в.

Възстановеното единство на арабските народи

(От стр. 3)

Първата опасност, дебнеща тези наченки на революция, е твърдо изразеното желание на САЩ и Европа да „съпровождат“ очертаващите се демократични реформи. С други думи, искат да си спечелят нова клиентела чрез долари и евро. Не е ли време въстаналите народи да вземат съдбата си в свои ръце, без да им се сочи пътят и без да се намесват във вътрешните им работи? Републиканските и гражданските принципи, произлезли от Френската република, са популяризирани още през 20-те години на XIX век сред елитите на арабския свят от различни трудове на интелектуалци, на просветени религиозни дейци, на първите борци за човешки права. Всички мислители от тази Нахда („възраждане“) са спомогнали за популяризирането на прогреса по отношение на свободата, осъществен в Европа. По време на монархията в Египет се водеше интензивен парламентарен живот, в Ирак също, както и в републиканска Сирия, преди баасистките офицери да вземат властта. А какво да кажем за Тунис, чиято интелигенция още от XIX век допринася за разпространението на модерните конституционни принципи? А излиза, че трябва да побърза да благодари на европейците и американците за загрижеността.

Втората опасност се крие в слабостта на местните икономики и многоликата им зависимост по отношение на хранителните продукти и стоките от първа необходимост. Парадоксът е, че нито една от тези икономики не страда от липса на пари в наличност, за да инвестира в нова икономическа динамика. Въвеждането на тази динамика обаче

изисква да се изтръгнат корените на рентниерската икономиката с много ниска добавена стойност, която господства навсякъде, за да се премине към истински продуктивна икономика, извлечаща полза от съществуващите човешки и природни ресурси. Вместо да се търси външна помощ, трябва да се привлекат многобройните таланти, живеещи в чужбина, които в обединени усилия с останалите в родината биха могли да дадат нова насока на обществената политика, вдъхновена от азиатските „тигри“ и независима от чуждестранната помощ (5).

Третата опасност е появата на социални противоречия между градските средни класи, от една страна, и бедните народни слоеве по градовете и селата, от друга. А именно единството им до момента беше в основата на успеха на протестните движения. Евентуално обединяване на интересите на частните икономически групи и средните класи, с цел да се ограничат исканията на най-бедните, в това число и работниците, би могло да се окаже изключително опасно. В съучастие с външните политически и икономически интереси то би могло малко по малко да премахне всичко, спечелено от завръщането на народа на политическата сцена. Справедливите искания за увеличаване на заплатите ще трябва, разбира се, да бъдат удовлетворени, но това би станало още по-добре, ако производствената дейност излезе бързо от рентниерската икономика, която е слабо продуктивна и има ниска добавена стойност, и ако държавните и частните инвестиции бъдат насочени към новаторски сектори, изследване и развитие, разнообразяване на икономиката извън търговията с поземлена собственост, финансите

и супермаркетите. Трябва да се проведат драстични реформи в данъчните системи, не само за да се постигне данъчна справедливост, но и за да се изравнят най-вече нивата на печалба на различни безрискови сектори с ниска добавена стойност и секторите, които изискват поемането на риск и способност за изследователска дейност и развитие.

И накрая, последната опасност, която всички държавни ръководители в безизходица се опитваха да използват досега, е свързана с регионализмите, племенните устройства и дори разделенията между сунити и шиити или християни и мюсюлмани. Тези центробежни тенденции се обясняват повече с тревогите, породени от неравното икономическо и социално развитие, отколкото с непримирими конфликти от антропологичен и същностен тип, отнасящи се до идентичността. И в този случай единствено въвеждането на нова икономическа динамика ще може да предотврати всякакви опити да бъдат експлоатирани.

ЖОРЖ КОРМ

- (5) За периода 1970-2000 г. парите, изпратени от живеещите в чужбина, само в случая на арабските страни около Средиземноморския басейн са на стойност 359 милиарда долара, а помощите (в това число и военните) – около 100 милиарда долара. Източници: данни за миграциите на Световната банка и на Комитета за подпомагане на развитието към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

преминава от едни ръце в други

За да накаже Обединеното кралство, че позволи тези територии да бъдат окупирани, либийското правителство национализира „Бритиш петролиум“. Претекстът изглежда маловажен, но беше заложено изключително много: „Бритиш петролиум“ притежаваше по-голямата част от находището в Сарир, най-богатото в страната. След шумен съдебен спор беше постигнато споразумение Либия да си върне контрола над цялото находище...

Само за няколко години приходите на държавата нараснаха пет пъти

При всеки сблъсък винаги се повтаряше един и същи сценарий. Чуждите техници бяха подлагани на тормоз и преследване, работата на платформите се забавяше и добивът намаляваше. Отвратени, една след друга „Гълф“, „Филипс“, „Амоко“, „Тексако“, „Сокал“ и други компании изоставиха находищата си (и напуснаха страната). Държавното дружество Либийска национална петролна компания, формирана от американската школа, поднови добива без особени трудности. За десет години приходите на страната нараснаха пет пъти и през 1979 г. достигнаха 10 000 долара на глава от населението.

Трудности се появиха в политическата област. През декември 1979 г. САЩ публикуваха първия списък на държавите, подкрепящи тероризма. Либия зае почетно място сред тях заради оказваната помощ на радикални палестински движения. Малко по-късно Вашингтон затвори посолството си в Триполи, след което забрани на американските граждани да купуват либийски суров петрол. И накрая, през юни 1986 г., всяка форма на търговия с Джамахирията (неологизъм, основаващ се на арабските думи за „република“ и „народни маси“) беше обявена за незаконна.

Атентатът срещу „Бойнг 747“ на „Пан Ам“ над Локърби на 21 декември 1988 г., а след това и този срещу DC10 на френската компания UTA на 19 септември 1989 г., доведоха до международни санкции, които засегнаха либийската петролна индустрия. Тези мерки се прибавиха към други проблеми, като спада на световните цени на суровия петрол, тежестта на фараонските строежи и дезорганизацията на националната икономика вследствие прилагането на препоръките в „Зелената книга“ – дълъг и трудноразбираем анархо-колективистки позив на „Вожда на революцията“, който мечтаеше за „трети универсален път“, по средата между капитализма и марксизма.

Въпреки че Либийската национална петролна компания лесно намери нови

пазари в Европа, Турция и Бразилия, за да замести загубените отвъд Атлантическия океан, ембаргото провали плановите ѝ за развитие на проучванията, нефтохимията и добива на природен газ. Тъй като не можеше да привлече западни капитали, американски технологии, умения и оборудване, мащабните проекти бяха замразени. Бяха изградени мрежи за заобикаляне на ембаргото през Тунис и Египет, но се налагаше да се плаща солидно на мошеници с добри връзки, наемани на двата бряга на Средиземно море. И най-дребното нещо излизаше пет-шест пъти по-скъпо, отколкото преди 1986 г. Находищата остаряваха и стана наложително проучванията да бъдат подновени, за да се избегне срив на производството.

Периодът 1992-1999 г. беше особено тежък. Икономическият растеж се срина (само +0,8% годишно), а доходите на глава от населението спаднаха с 20%. Недоволството нарасна, избухнаха бунтове, по-специално в Киренайка, а опитите за сваляне на режима зачестиха. Време беше полковник Кадафи да се признае за победен. Без никакъв срам той предаде на британските власти собствените си агенти, обвинени за атентата над Локърби, обезщети солидно двеста и седемдесетте жертви (и в по-малка степен сто и седемдесетте жертви на DC10 на UTA). След 11 септември 2001 г. Триполи застана зад Вашингтон като един от поддръжниците на безкомпромисната борба с ислямския тероризъм. И накрая, през 2003 г., няколко дни след визането на американските танкове в Багдад, Кадафи публично се отказа от ядреното оръжие.

Петролните компании отвъд Атлантическия океан бяха с предимство

На 13 ноември 2003 г. последните международни санкции бяха отменени, което беше предпоставка за нов петролен възход. Кадафи мечтаеше да удвои бързо добива до повече от три милиона барела дневно. Така Либия щеше да се изравни с Иран и да се превърне във влиятелен член на Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК), картелът, който определя цените на черното злато. През август 2004 г. Либийската национална петролна компания пусна на търг петнадесет разрешителни за проучване на залежи, кандидатите бяха много.

Сто и двадесет компании проявиха интерес. Сред тях – няколко американски и британски гиганта, напуснали Либия през 1986 г., без изобщо да са били национализирани. Единадесет от петнадесетте „зони“ бяха дадени на американски компании („Оксидентъл“, „Амерада Хес“, „Шеврон Тексако“).

Очевидно основната цел на властите беше да обвържат отново петролните магнати отвъд Атлантическия океан с индустрията си за сметка на европейските компании като „Тотал“, които ги бяха подкрепяли в периода на санкциите (6). От своя страна, международните петролни компании тръпнеха от нетърпение, въпреки наложените трудни условия (трябваше да изплатят 133 милиона долара при подписването на договорите и да вложат минимум 300 милиона за проучвания) и скромната възвръщаемост. Според професионалните среди ще им останат най-много 38,9% от произведеното, а най-вероятно едва 10,8%.

На какво се дължи това взаимно и дълготрайно привличане между компаниите, от най-малките до най-големите, и една толкова сурова към тях държава като Либия? Вярно е, че качество на суровия ѝ петрол е превъзходно, а находищата ѝ са в близост до европейските центрове за рафиниране, едни от най-големите в света. Към настоящия момент либийският петрол задоволява близо 15% от потреблението на Франция и по-малко от 10% на Европейския съюз.

Но преди всичко съотношението на силите значително се промени за половин век. През 1960 г. водещите петролни компании, повече от които англосаксонски, контролираха по-голямата част от производството на некомунистическите страни. Днес те са заместени от националните дружества на страните производителки (7). Като собственици на подземните богатства, тези дружества вече контролират достъпа до тях, въпреки че все така имат нужда от международните компании за един много важен етап от експлоатацията на петрола, а именно проучванията за нови находища.

Търсенето на петрол е рисковано и скъпо начинание, което изисква огромни инвестиции и високотехнологични умения. Националните дружества не разполагат нито с едното, нито с другото. Основната част от печалбите им се влага другаде, а не в националната петролна индустрия (семејство Кадафи – шестима синове и една дъщеря – взима повече от полагащото му се), а полето им на действие не надхвърля националните граници. Ето защо, независимо от гоненията, революциите и национализациите, подновяването на контактите между едните и другите е неизбежно, със или без Кадафи.

(6) Вж. Dirk Vandewalle, *A History of Modern Libya* (История на съвременна Либия), Cambridge University Press, 2006.

(7) Вж. „Държавите слагат ръка на петролния коз“, *Монд дипломатик*, март 2007.

LE MONDE DIPLOMATIQUE

Превод Марта Иванова

БАХРЕЙН

Икономически и социални мерки

- Намаляване с 25% на размера на вноските за изплащане на заеми по жилищните програми, от които се ползват 35 800 семейства.

- Министърът на вътрешните работи обяви, че ще бъдат разкрити 20 000 работни места, а кралят – че ще бъде отпусната субсидия от 1790 евро на семейство.

Политически мерки

На първо време властта освободи политическите затворници, свали от длъжност няколко министри, прие принципа парламентът да разполага с реални правомощия. При отказа на протестиращите да приемат привидните отстъпки, кралят призова на 15 март за съдействие войските на държавите от Съвета за сътрудничество в Персийския залив, обяви извънредно положение и нареди да бъдат арестувани много опозиционери.

ЙОРДАНИЯ

Икономически и социални мерки

- Повишаване на заплатата на служителите в държавния сектор и военните.

- Създаване на 21 000 работни места в държавния сектор, 6000 от които в полицията и жандармерията.

- Намаляване на акциза върху горивата и хранителните продукти.

- Увеличаване на кредитите, отпускани за проекти за развитие на най-бедните региони.

Политически мерки

- На 1 февруари крал Абдула II назначи Маруф Бахит за министър-председател на мястото на Самир Рифай, за чиято оставка настояваха протестиращите.

- На 20 февруари той призова правителството, парламента и правосъдието да предприемат *реални политически реформи*.

ЛИБИЯ

Икономически и социални мерки

- Изплащане на субсидии от 324 евро на семейство и повишаване със 150% на заплатите на някои категории служители в държавния сектор.

- Премахване на данъците и митата върху хранителните продукти.

САУДИТСКА АРАБИЯ

Икономически и социални мерки

Първият план за 25,6 милиарда евро беше обявен през февруари. На 18 март кралят обяви втори план, възлизащ на десетки милиарди долари: премия в размер на двумесечна заплата за всички държавни служители; помощ от 375 евро за всички безработни; преизчисляване на минималната работна заплата за саудитските граждани на 560 евро; отпускане на кредити за изграждането на 500 000 жилища; средства в размер на 3 милиарда евро за здравеопазване.

- Създаване на комисия за борба срещу корупцията.

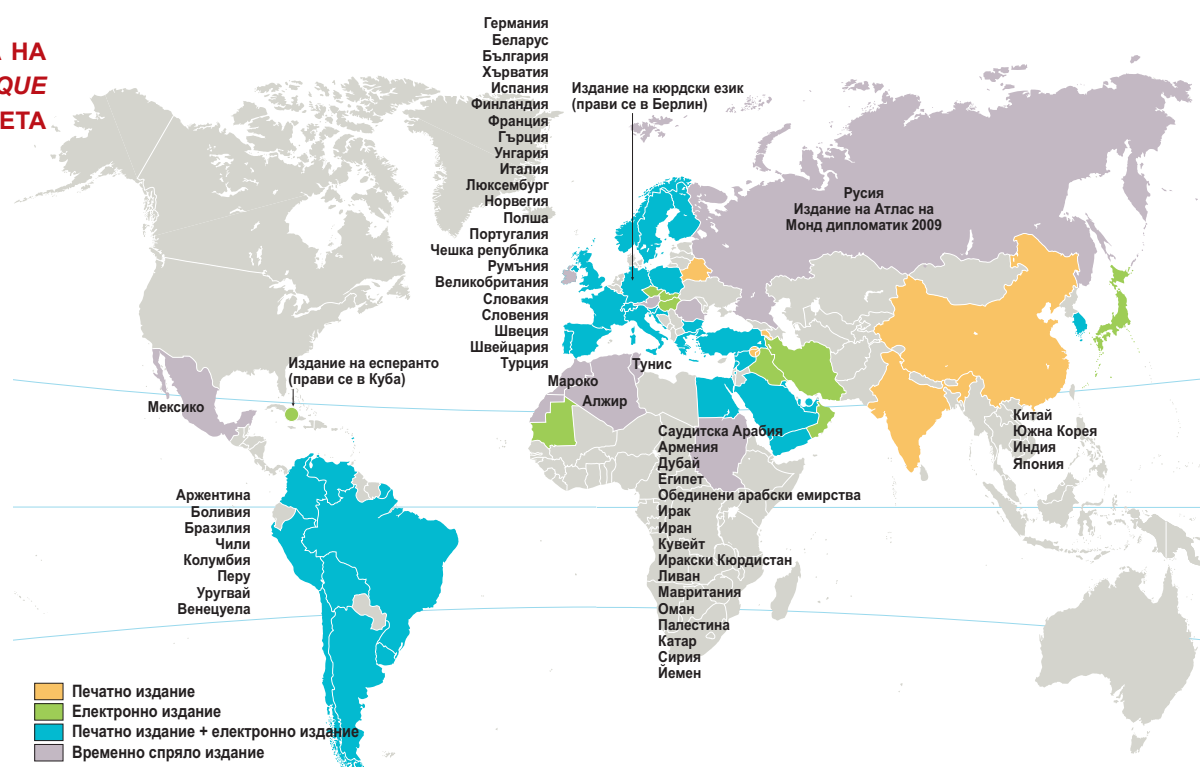
- Назначаване на 60 000 полицейски служители.

Политически мерки

Не са предприети.

ИЗДАНИЯТА НА LE MONDE DIPLOMATIQUE ПО СВЕТА

Тиражът на *Монд дипломатик* с неговите 41 печатни международни издания надминава 2,4 милиона екземпляра. Към тях трябва да се добавят и 43 издания в интернет.

Да сломим властта, за да освободим държавата

В основата на арабските революции стои отслабването на държавата, либерализацията на икономиката и обедняването на обществото.

САМИР АЙТА*

ПРЕДПОСТАВКИТЕ за арабската „пролет“ трябва да се търсят отвъд исканията за обществени свободи и демокрация. Чрез политическата икономия може да се обясни отхвърлянето на това „арабско изключение“, на което новото пробуждане иска да сложи край – авторитарни и устойчиви режими на власт от 70-те години на XX в. Ако в тази част на света монархиите са абсолютни, а републиките – блокирани от пожизнени президенти (и наследствени обременености), то е защото една върховна власт (1) се издигна над държавата и институциите, създадени при постигането на независимостта, и така си осигури необходимите средства, за да пребъде.

Но какви са тези средства? Разбира се, едно от тях са службите за сигурност, които тази власт контролираше пряко и които не подлежаха на никакво наблюдение. Ето защо не бяха рядкост случаите агенти на въпросните служби да смърят даден министър или да му наложат определено решение. Но тези апарати с множество разклонения, както и различните клиентелски мрежи, внедрени в единствените или послушните партии, трябваше да бъдат финансирани. В действителност обаче средствата не идваха от държавните бюджети, като тези за полицията и армията, а от различни източници.

Печалбите от петрола нараснаха значително след бума на цените на суровия петрол през 1973 г. Чрез механизмите на комерсиализацията и със съучастничеството на големите многонационални компании част от приходите влизаха директно в кралските и „републиканските“ семейства. Но черното злато не беше единственият източник, от който властта черпеше средства. След комисионните, получавани за големите публични договори (граждански и военни), чийто обем намаляваше заради бюджетните ограничения, наложени от „структурните промени“, се появиха нови възможности. През 90-те години на XX в. станахме свидетели едновременно на навлизането на мобилните телефони и на първата голяма вълна от приватизации на държавните услуги с различни видове „публично-частни партньорства“ (договори от вида BOT [2]). Секторът на мобилните телефони осигуряваше значителни печалби, особено в началото, когато клиентите се набираха сред най-богатите социални слоеве, готови да плащат високи цени. Между големите многонационални оператори, най-влиятелните бизнесмени и местните власти се разгоря битка за съответните печалби. Конфликтът, противопоставящ египетската компания „Ораском“ на алжирските военни около оператора „Джези“, е пример за това, подобно на спора, в който една срещу друга се изправиха

същата „Ораском“ и „Сириател“ в Сирия. Тази борба е придружена от появата на първите големи арабски многонационални компании, като споменатата „Ораском“ и „Инвестком“ в Ливан.

Запленени от „дубайското чудо“, всички арабски власти се опитаха да го възпроизведат

Засилващата се глобализация на арабските икономики и изискванията, наложени от Международния валутен фонд (с подкрепата на Европейската комисия за средиземноморските страни), доведоха до затягане на хватката на властта над икономиката, особено след финансовите сътресения през 1986 г. (3). Намаляха публичните инвестиции и регулиращата роля на правителствата; големите многонационални компании се превърнаха в монополисти или олигополисти (циментови заводи, разносна търговия и др.), като поделяха печалбите с висшата власт. Всички ръководители на големите световни предприятия знаеха кой всъщност взимаше решенията и с кои местни партньори бяха задължени да работят: фамилиите Трабелси и Матери в Тунис, Ез и Сауирис в Египет, Махлуф в Сирия, Харири в Ливан и др. След като семейство Сауирис най-накрая продаде участието си в „Ораском-Мобинил“ на „Франс Телеком“ преди египетската „революция“, както и дяловете си в няколко циментови завода, Нагиб Сауирис може да се превърне във фактор на промяната в страната си. А Наджиб Микати, който продаде „Инвестком“ на южноафриканската група MTN, днес е натоварен със задачата да състави новото правителство на Ливан.

По-късно дойде ред на сектора на недвижимите имоти. Увлечени от всеобщия ентусиазъм, който съпътстваше „дубайското чудо“, всички арабски власти се впуснаха в мащабни операции с недвижими имоти, чрез които се прикриваше смесването на държавните и частните интереси. За множество терени беше обявено, че са от обществена полза, за да бъдат продадени на безценица на предприемачите; историческите центрове на градовете бяха изоставени, а традиционните къщи (риадите) бяха предложени за обновяване на покорени от „чара на Ориента“ инвеститори. В крайна сметка цените на местните недвижими имоти започнаха да се конкурират с тези в Токио, Париж и Лондон.

Движещата сила на тази машина беше банковият сектор. Благодарение на него печалбата беше не само изпрана, но и рециклирана чрез търговски операции и сделки с недвижими имоти. Банката се превърна в инструмент на властта, чрез който тя си осигури в дългосрочен план лоялността на местните предприемачи, като им отпускаше кредити (4).

Но това изключително бурно развитие имаше и обратна страна – отслабването на държавата и обществените услуги. Членовете на правителствата бяха кооптирани по държавните върхове. В най-добрия случай ставаше въпрос за технократи (излезли от големите международни институции, особено от Световната банка), на които им липсваше легитимността на изборите или програма, за чието изпълнение да се считат. На държавата вече се гледаше единствено като на бюрокрация. Дори армията отслабваше за сметка на добре екипираните наемнически сили, които гарантираха просъществуването на властта (5).

В крайна сметка управленският модел вече изобщо не приличаше на онзи, който се беше наложил след извоюването на независимостта и беше направил възможно електрифицирането на селските райони

и повсеместното държавно образование. Състоянието на обществените услуги се влошаваше все повече за сметка на приватизациите. В Саудитска Арабия, в Джеда, течаща вода има само веднъж седмично, а пък един принц позволи да се строи върху пресъхваща река, без да има система за отвеждане на водите, което стана причина за две смъртоносни наводнения.

Всеки път, когато избухне скандал, се организират кампании за борба с корупцията с твърде ограничен ефект. Като че ли става дума единствено за морален въпрос, а не за системно ограбване на добавената стойност от страна на група ръководители, която се отъждествява с едрия капитал.

В основата на социалната пирамида стоят човешкото достойнство и стойността на труда, а те са потъпкани. Близко една трета от хората в активна възраст работят в неформалния сектор за т. нар. дребни поръчки. Техният брой не се отчита в статистиките за безработицата, което обаче не пречи вече две десетилетия процентът на безработните да е двуцифрено число. Друга трета от хората работят в частния сектор, наричан формален. Като цяло става въпрос или за работещите на свободна практика, или за „наетите“ без трудови договори, които нямат нито социални, нито пенсионни осигуровки, нито реални синдикални права... до такава степен че се губи самата идея за наеман труд (6). Това е така извън държавния сектор и администрацията, където социалните права са защитени и предлаганите места са изключително търсени, особено от жените.

Пазарът на труда е още по-сегментиран и поради факта, че тези държави приеха значителни потоци мигранти. Независимо дали са постоянно пребиваващи (палестински, иракски, судански и сомалийски бежанци), или временно пребиваващи (главно азиатски работници), те са жертва на още по-голямо занижаване на икономическите и социалните права и са подложени на експлоатация, която сама по себе си генерира печалби, понякога значителни.

В арабските страни трябва да се възстанови правовата държава. Държава, в която властта да е временна и да е подчинена на институциите, а не да левитира някъде над тях. Държава, в която властта няма да прибира печалбите и в която няма да има монополи, за да може да се отприщи предприемачеството. Държава, в която обществените и социалните свободи да са гарантирани, така че работещите да имат право да се борят и да преговарят. Но това няма да бъде никак лесно за осъществяване, тъй като световната тенденция, включително в Европа, се развива в друга посока...

(1) Samir Radwan, Manuel Riesco, „The changing role of the state“ (Променящата се роля на държавата), Economic Research Forum, 2007.

(2) Build-Operate-Transfer (Построяване-опериране-предаване) е вид договор за отдаване под наем, чрез който се делегира концесии на частни инвеститори за определен период от време.

(3) Изключително рязък спад на цената на петрола принуди моава Алжир и Сирия да прекратят плащанията. Същото явление, но в по-малък мащаб, се повтори и през 1999 г.

(4) Вж. изследването на Беатрис Ибу по отношение на Тунис: Béatrice Hibou, *La Force de l'obéissance. Economie politique de la répression en Tunisie* (Силата на подчинението. Политическа икономия на репресиите в Тунис), La Découverte, Париж, 2006.

(5) Вж. Салам Кауакиби и Басма Кодмани, „Армиите, народът и авторитаризма“, *Mond diplomatik* в Дума, 5 март 2011.

(6) Вж. *Revue des mondes musulmans et de la Méditerranée*, № 105-106, „Le travail et la question sociale au Magreb et au Moyen-Orient“ (Трудът и социалният въпрос в Магреб и в Средния изток), Edisud, Екс на Прованс, 2005

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

МАРОКО

Икономически и социални мерки

- Допълнителни 15 милиарда дирхама (около 1,5 милиарда евро) ще бъдат отпуснати на касата за субсидиране на потребителски стоки, по-специално петрол и газ. Така бюджетът на институцията се увеличава почти двойно.

Политически мерки

В изявлението си от 9 март крал Мохамед VI обяви конституционна реформа, която укрепва статута на министър-председателя (излъчван от партията, спечелила най-много гласове на изборите), правовата държава и независимостта на правосъдието, и признава в писмена форма берберската съставна единица (амазих).

ОМАН

Икономически и социални мерки

- Султан Кабус обеща да бъдат разкрити 50 000 работни места и да бъде отпусната месечна помощ за безработните в размер на 350 евро.

- Повишаване на минималната работна заплата от 261 на 373 евро.

Политически мерки

- Бяха освободени десет министри. Четирима от новоназначените са от Консултативния съвет, чиито членове са на избираема длъжност.

- Беше обявено прехвърлянето на някои законодателни правомощия на Съвета на Оман (двакамарен парламент, чиято горна камара се назначава), като размерът им ще бъде уточнен с внасянето на конституционна поправка, която се изготвя от комисия под контрола на султана.

СИРИЯ

Икономически и социални мерки

- Отпускане на 187 милиона евро за най-бедните. Месечната помощ за нафтата за битови нужди ще нарасне от 14,70 на 23,50 евро, това е първото увеличение от 2001 г. насам.

- Намаляване на таксите върху кафето и захарта, както и на митата върху хранителните продукти.

- Увеличение с 30% на заплатите на държавните служители.

Политически мерки

- Беше обявена бърза отмяна на извънредното положение, реформа на законите за партиите и печата.

- Беше обещано, че ще се осигури независимо правосъдие.

ЙЕМЕН

Политически мерки

- Президентът Али Абдула Салех обяви, че няма да се кандидатира за нов мандат на изборите през 2013 г. Освен това изтъкна, че няма намерение да предаде властта на сина си.

- Беше обещано, че ще се проведат предсрочни президентски и парламентарни избори до края на 2011 г.

- Кабинетът на президента беше разпуснат на 20 март.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Колева

*Главен редактор на изданието на арабски език на *Mond diplomatik*, автор на есето *Les Travailleurs arabes hors-la-loi* (Арабските работници извън закона), L'Harmattan, Париж, 2011.

Домът Япония се пропука

ДЕБАТИ ПО ЯДРЕНАТА ЕНЕРГЕТИКА

След удара на цунамито светът следеше отблизо случващото се с ядрената централа във Фукушима и шестте ѝ реактора. Бяха подновени дебатите по използването на ядрената енергетика за граждански цели и контрола ѝ. Не е достатъчно обаче да се затвори един обект, за да се реши проблемът, както показва френският пример с демонтирането на ядрения реактор „Суперфеникс“. В Индия протестите срещу изграждането на европейски реактор с вода под налягане набират скорост. В Япония правителството разпространява ту тревожна, ту успокояваща информация относно рисковете от радиоактивно замърсяване в зависимост от сведенията, давани от частното предприятие Tokyo Electric Power Company (TEPCO), което е най-малкото нехайно.

TEPCO и акционерите му

ДАЛИ дружеството Tokyo Electric Power Company (TEPCO), което експлоатира ядрената електроцентрала във Фукушима, направи действително всичко възможно, за да вдъхне доверие на японците? През септември 2002 г. населението на архипелага откри, че от края на 80-те години предприятието е фалшифицирало 29 доклада, предназначени за Агенцията по ядрена сигурност. Стана ясно освен това, че японските власти са разполагали с тази информация от 2000 г., но не са сметнали за нужно да се намесят по-рано.

В документите са премълчани проблеми, свързани с осем различни ядрени реактора, предава седмичникът *Економист* (1). Освен всичко друго става въпрос и за пукнатини в стоманената обвивка около ядрото на реакторите, която гарантира сигурността им. Разкритието доведе до оставката на Нобуя Минами, президент на предприятието, и на Хироши Араки, председател на управителния му съвет и председател на Етичния комитет на най-голямата японска федерация на работодателите – Японската бизнес федерация.

Земетресението от юли 2007 г. принуди TEPCO да затвори увредената си ядрена електроцентрала „Кашивазаки-Карива“. Доходите на предприятието намаляха със 75%, а дивидентът за акционерите – със 7% (но въпреки това нахвърля равнището, достигнато между март 2003 и март 2007 г.).

Три години по-късно Масатака Шимизу (новият президент на дружеството) увери, че е извлякъл поука [от земетресението през 2007 г.] и че прави всичко въз-

можно електроцентралите на предприятието, и то не само ядрените, да бъдат наистина устойчиви (2). Въпреки това компанията не изоставя напълно практиките от миналото. Наскоро TEPCO призна, че между 2001 и 2011 г. не е сметнала за необходимо да извърши задължителните контролни проверки на безопасността на съоръженията. Те са били подновени едва в края на февруари 2011 г. Струпването на отработено ядрено гориво - касети от уран, в басейните за съхранение (надвишаващо три пъти допустимите норми) изглежда също не е безпокояло особено предприятието. Докато не се случи земетресението.

Този начин на опериране е част от стратегията на дружеството за увеличаване на печалбите чрез намаляване на разходите. Стратегия, за чието осъществяване според годишния доклад за 2010 г. ще се полагат постоянни усилия, включително по отношение на инспекциите.

Дали тази логика е мотивирала решението на компанията да удължи с 10 години живота на един от шестте реактора със съгласието на японските власти? Дали с нея се обясняват и колебанията на предприятието да облива реакторите във Фукушима с морска вода, мярка, която позволява охлаждането им, но унищожава съоръженията? Японците си задават тези въпроси.

Р. Л.

(1) „A critical mass of disgust?“ (Критично възмущение?), *The Economist*, Лондон, 5 септември 2002.

(2) TEPCO, годишен доклад за 2010 г.

(От стр. 1)

По време на публично изказване губернаторът на Токио, Шинтаро Исихара, сравни земетресението и цунамито с *небесно възмездие* (*tenbatsu*). Той видя в тях божие наказание за *пъплевия индивидуализъм, материализма и култа към парите*, пари, които сега ще трябва да *изкоренят* разпуснатия начин на живот и да вкарат японския народ в правия път (1). Тази реторика вече беше използвана при земетресението през 1923 г. и подета от Хирохито през 1946 г., когато, заплашен със съд за военни престъпления (2), императорът описа войната като *последница от моралното разложение на един народ, изкушен от материализма и консуматорската логика*. По същия начин порицанието на губернатор Исихара удобно осъбожда политическата класа от отговорността ѝ, като прехвърля вината върху народа. Тези изявления са напълно неуместни предвид мащаба на бедствието, броя на жертвите, съдбата на хилядите оцелели в плен на духовна безизходница, която трудно можем да си представим, скитащи сред развалините в търсене на близките си и на отломките от изгубения си живот.

Като оставим настрана равнотетката за човешките жертви, която все още не е изготвена,

и голямото предизвикателство, свързано с грижите за четирисотинте хиляди души, останали без подслон, ядрената електроцентрала във Фукушима поражда най-сериозни опасения. Заради радиоактивните отпадъци в атмосферата възниква страх от най-лошото. По време на обръщението си към нацията президентът на предприятието Tokyo Electric Power Company (TEPCO), отговарящо за обекта, избухна в съзлия пред телевизионните камери. Като изрази дълбокото си съжаление и съчувствие за жертвите, той изненадващо подаде някои елементи, от които се разбира, че предприятието му не е много наясно какво точно прави. Още през 2007 г. една ядрена електроцентрала в северозападната част на архипелага, също стопанисвана от TEPCO, понесе щети вследствие на земетресение с магнитуд 6,8 по Рихтер. За щастие, последниците от инцидента бяха незначителни, въпреки че съоръженията за сигурност не бяха предвидени за трусове с подобна сила. Неотдавна се чуа обвинения към ръководителите на предприятието, че са поели необмислени рискове с решението си да забавят процеса по охлаждане, за да предпазят реакторите от евентуално разрушение (3).

Фактът, че групата TEPCO е единствената, която има разрешение да въведе режим на

тока в цялата страна, повдига завесата над неизказаното, което уреждаше досега отношенията между частните търговски интереси и държавните институции – едно удобно партньорство. То отдавна е заклеявано от потребителските асоциации, но в случая с ядрената енергетика придобива особено измерение. Независимо дали става въпрос за омаловажаване на опасностите, или за премълчаване на неотдавнашни инциденти, и двете страни неведнъж демонстрираха почти престъпно отричане на фактите. Разбира се, загубата на доверие в държавата, администрацията и предприятията не е нещо ново, но настоящите събития може да ускорят отдръпването на населението.

телните операции. По същия начин заксянял и неадекватен беше десет години по-късно отговорът на Вашингтон на разрушенията, причинени от урагана Катрина в южната част на САЩ.

Докато на дневен ред е спешната нужда да се окаже помощ на евакуираното население, страхът от радиоактивно замърсяване е обхванал всички японци. Ядрената заплаха обаче заплашва да разклати и цялата политическа класа, установила се от шестдесет години насам, макар и за първи път начело на държавата да е правителство на Японската демократическа партия. Държавата неизменно изтъкваше пред населението рисковете, свързани с производството на ядрена енергия, но в същото време тя допринесе за увеличаването на опасността. От 50-те години на миналия век японците са подчинени на политически ред, проповядващ добродетелите на труда и дисциплината, както и на жертвоготовността, конформизма, стабилността, лоялността и примирението. Парадоксално, всичко това в крайна сметка създаде едно обществено тяло, напълно безразлично към застоя на дупартийната демокрация, в която промените в мнозинството не водят до промени в политиката. Това обаче не пречи на обществото да бъде много критично по отношение на управляващите и дори да се бунтува понякога.

Божие възмездие

Използването на фигурата на покровител показва централното място, което продължава да заема императорът в японското общество. Като затвърждава идеята за божие възмездие, изтъкната от Исихара, подобно поведение легитимира намерението му да прехвърли отговорността за катастрофата по-скоро върху народа, отколкото върху управляващите.

Макар мнозинството от японците да смятат институцията за остаряла, те са силно привързани към личността на императора и просъществуването на династията. Именно това противоречие позволява на едно правителство от XXI век да използва изявленията му като средство за предотвратяване на евентуални размирици и за спазване на обществения ред. Императорът е все така в състояние да поиска от народа си да приеме съществуващите политически договори в пълно противоречие с духа и текста на конституцията, която гласи, че народът е суверен. В случая става въпрос за прехвърляне на чувството за лоялност, което изпитват хората по отношение на своята социална и етническа общност, в полза на политическата сфера. Отъждествяването на дадена група с политическите форми на управление се засилва

Недоволството, което започва да се надига, разкрива дълбокия колективен страх от опасността от радиоактивно замърсяване, и то в момент, когато правителството прави едно след друго успокояващи изявления, особено в зоните извън периметъра за сигурност, въведен около централата във Фукушима (4). Мнозина от онези, които имат възможност, заминават по земя или по въздух, с влак или автобус – и това не се отнася само за китайските, френските или британските граждани. Снимките на дългите опашки по бензиностанциите, претъпканите влакове, хилядите заминаващи пътници по гарите и летищата разкриват по-красноречиво реалната обстановка в страната, отколкото сълзите на ръководителите на TEPCO или дори необичайната поява на император Акихито по телевизията.

Призивът му към поданиците да запазят спокойствие и да се уповават на националната солидарност напомни за изявлението на баща му, император Хирохито, по радиото, когато обяви края на войната и поиска от нацията да *понесе непоносимото*. Противно на предшественика си обаче настоящият император не се позовава божествената си същност, а на това, че той *въплъщава нацията*. Тази телевизионна изява с призив за спокойствие, търпение и надежда отеква като ехо на препоръките за търпение и себеприятие, давани от правителството.

от патриархалния принцип, тъй като императорът е бащата на нацията.

Така властта демонстрира желанието си да възпре гнева, да направлява недоволството и да защити системата от едно рязко отрицание, като в същото време се отърси от бремето на отговорността. И все пак, очевидната неспособност на властите да вземат решения, така че да информират, подпомагат и успокояват населението, може действително да постави под съмнение модела на отъждествяване между народния суверенитет и политическата власт, търпеливо изграждан от половин век насам.

Дълга серия от грешки, както и бездействието пред кризите и важните предизвикателства в съвременния свят не предвещават нищо добро по отношение на предстоящото възстановяване. Като се има предвид разложението на държавния апарат, дали японските управляващи ще съумеят да постигнат успехи, сравними с някогашните – възстановяването на Токио през 20-те години на XX век и създаването на една нова нация след края на войната?

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Колева

(1) *The New York Times*, 20 март 2011.

(2) Вж. Тецуя Такахаши, „Мемориалът Ясукуни или изборителната памет на Япония“, *Монд дипломатик*, март 2007.

(3) Ken Belson, Keith Bradsher, Matthew L. Wald, „Officials may have wasted time in reactor crisis, experts

say“ (Експертни твърдят, че служилите може да се пропилели ценно време в кризата с реакторите), *International Herald Tribune*, Париж, 21 март 2011.

(4) Периметърът, който първоначално беше 80 км, беше разширен на 100 км с течението на времето.

Голямото кубинско четене

АЙДА БАР ВАЛКАРСЕЛ*

В КУБА току-що завършиха празненствата на XX Международен панаир на книгата. Като казвам празненства, не преувеличавам. По време на панаира всички столици на провинциите, и най-вече Хавана, представляваха мравуняци от хора, които изпълват книжарниците, парковете, театрите, булевардите и колониалните крепости, превърнати в тържища за книги.

За онези, които са свикнали да посещават панаирите в други страни, дългите опашки с понякога нервни читатели, предизвикващи неразбории, защото искат непременно да купят някоя книга, гледката на хора, които сноват напред-назад, или на цели семейства, заедно с приятелите им, натоварени с тежки пликосе, пълни с книги, предизвикват изненада и надежда. Панаирът на книгата се прави не за да се сключат договори между автори и издателства, а за да се осъществи пряк контакт на читателите, които тук не са малко, с книгите. Достатъчно е да се спомене, че когато приключиха тържествата, около два милиона и седемстотин хиляди души бяха посетили панаира в цялата страна. Закупени бяха почти два милиона екземпляра от предложените 2000 заглавия. Внушителни числа за един народ от 11 милиона души.

Панаирите на книгата имат дълга традиция в Куба. Още през 30-те години на XX век Емилио Ройг де Лойшенринг, тогавашният историк на Хавана, организира събития от този род, подхванати през следващото десетилетие от политика и писателя Раул Роа чрез Дирекцията по култура на Министерството на просветата. Но тогава в страната няма силно издателско движение, така че количеството книги, които се предлагат, е много скромно. В по-голямата си част това са книги от чужбина и някое и друго авторско издание.

* Кубинска писателка.

Създаването през 1960 г. на Националната кубинска печатница, която даде повод да се основе Кубинският институт на книгата, позволи в края на същата година да започне национална кампания по ограмотяване. А след като народът се научи на чете, трябваше да му бъдат предоставени и книги.

Увеличаването и разнообразяването на кубинските издателства, които днес са 173, а също и разцветът на писателската дейност, доведоха до организирането на Първия международен панаир на книгата в Хавана през 1982 г. През 90-те години, въпреки тежката икономическа криза в Куба, която ограничи драстично издаването на книги, панаирът се провеждаше на всеки две години. Съвземането на издателската дейност през 1998 г., благодарение на постепенното икономическо възстановяване от 1995 г. насам, позволи през 2000 г. да бъде достигнат мащабът на първите панаири. Тогава Фидел Кастро лансира идеята панаирът да се разпростре из цялата страна. Така се постави началото на едно събитие-празник без аналог, което днес е най-важната културна проява на острова, тъй като след първите десет дни в столицата книгите и авторите започват да обикалят провинциите.

Двадесетото издание на Панаира на книгата се различаваше от другите, защото за първи път

бяха поканени за участие група култури, тези на седемте страни

ЛУИС ЕСТЕБАН
РАМИРЕС КАБРЕРА

ОТ КРЕПОСТТА „Сан Карлос де ла Кабаня“, която някога е пазела входа на пристанището в Хавана, Международният панаир на книгата тръгва към 16-те столици на провинциите и към Острова на младежта, наричан по-рано остров Пинос. Това е безспорно най-важното културно събитие в Куба. Панаирът е място за срещи на кубинските писатели с читатели и издателства от различни страни. Честват се изтъкнати кубински автори, тази година романистът Хайме Заруски и историкът Фернандо Мартинес Ередия.

Сега панаирът е в моя град Сиенфuegos. Той се намира в центъра на страната, на юг от Хавана, град с прави улици. Традиционният булевард „Пасео дел Прадо“ минава между големи, красиви, разнотипни къщи с колонади, които хвърлят сянка и пазят пешеходците от дъжда по цялото протежение на булеварда.

Жителите на Сиенфuegos се гордеят с чистите улици на този единствен кубински град, основан от французи, с приказния залив, пазен от крепостта „Богородицата от Анхелес де Хагуа“, откъдето последните испански войски са отплавали за Европа, след като Куба извоюва независимостта си. Гордеят се и с културните си традиции, които ярко се проявяват по време на панаира.

Точно на ъгъла на „Пасео дел Прадо“ и бул. „Сан Фернандо“ се намира книжарницата „Атенео Дионисио Сан Роман“, сърцето на фестивала на книгата. Наоколо по булевард „Пасео дел Прадо“ са вдигнати множество шатри, реорганизирани са и други помещения за продажбата на книги.

Хиляди хора посещават всеки ден тези места и си тръгват с пълни торби с книги. Мото на панаира е фразата на Хосе Марти „Да четеш, означава да растеш“. И така нашият народ расте всеки ден.

Но Панаирът на книгата не се изчерпва само с продажбата

от ALBA (Болivarския съюз на Америките), и панаирът бе посветен на 200-годишнината от независимостта на латиноамериканските държави. Много страни от региона се присъединиха официално към това честване. Литературните, академичните, художествените и професионалните програми се увеличиха до такава степен, че се наложи да се организират още 10 средища из града, извън крепостта „Ла Кабаня“. Участваха 270 писатели, артисти, художници и представители на академичните среди от чужбина. Те се срещнаха с кубинските си колеги на конференции, кръгли маси, спектакли и представиха 600 нови заглавия.

Заслужава отделно да се спомене колекцията „ALBA –

200 години“, издадена специално за панаира. Тя е съставена от 26 книги на 8 издателства и ще постави основата на базисна библиотека за опознаване на латиноамериканските и карибските култури. Колекцията е призив към кубинските, латиноамериканските и карибските издателства да се присъединят към проекта. Тази първа колекция от книги за възрастни, младежи и деца, художествена и социологическа и най-вече историческа литература, бе подарена от Кубинския институт на книгата на националните библиотеки на някои страни от региона.

Февруари се превърна в месец на книгата за всички кубинци, един духовен празник и поканата към всички читатели по света.

Празникът в Сиенфuegos

на книги. В нашия град той трае 5 дни, през които писателите и книгите пътуват до близки и далечни села и градчета. Организиран се кръгли маси, награждават се писатели, разискват се издателски въпроси, тази година – под мотото „Няма кой да пише на издателя“ (по книгата на Габриел Гарсия Маркес „Няма кой да пише на полковника“).

Не са забравени и най-малките. За тях е специалният павилион „Съкровище от хартия“, където детски състави се изявяват с декламации, песни, танци и пие-

ски. Палячовци и марионетки представят книги на присъстващи писатели по време на конкурса „Който чете повече, знае повече“. Има още дигитална зала, седянка „Африканското в Куба“, рисунки и кукли на герои от приказките и от историята на Куба, изложби и концерти, камерна музика, филми и театрални постановки по литературни творби. Целият град, наричан още южната перла на Куба, живее под знака на панаира.

БЪЛГАРСКА РЕДАКЦИЯ
Превод и снимки
Венко Кънев

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломатия“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от SA Le Monde diplomatique, в което акционери са SA Le Monde, Асоциация Gunter Holzmann и Асоциацията на приятелите на Le Monde diplomatique.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Председатели директори: François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София – 1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(Монд дипломатик – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 21 април 2011 г.

Актуално

www.duma.bg

Докторе, как си?

Всеки ден средно по един лекар, медицинска сестра и акушерка напускат страната

Стотици хиляди лекари, медицински сестри, акушерки, лаборанти, фелдшери, парамедици, санитарни отбелязват своя професионален празник и Световния ден на здравето - 7 април.

Всеки един от тях е помогнал поне на няколко души да си върнат усмивката и да осъзнаят цената на здравето. Ние, които търсим лекарите и професионалистите по здравни грижи, за да споделим болестите си с тях, решихме днес да им зададем само един въпрос: "С какви чувства посрещате празника?"

Д-р Красимира Каракашева, коремен хирург в МБАЛ Бургас:

Вярвам в здравия разум на хората

Празникът на хората в бели престилки е през пролетта не само защото тогава е създадена СЗО. Пролетта винаги е била символ на ново начало, на надеждата. А лекарят е този, който носи надежда. Чрез благородството, човечността, а нерядко и чрез саможертвата, която прави. Без тези качества лекарската професия е невъзможна.

Повече от 10 години работя като хирург. И винаги съм се стре-

мляла да предам на пациентите вяра и спокойствие пред изпитанията, които преодоляват. В днешно време, вярвайте ми, е изключително трудно за лекарите и всички медицински професионалисти. Причините са много. Какво ли не чуваме за себе си - че сме подлеци, престъпници, дори убийци. Позволете ми категорично да не се съглася с това! Искане ми се държавата в лицето на нейните институции да работи по-упорито и по-всеотдайно за решаване проблемите на здравеопазването в името на върховния интерес - опазване живота и здравето на хората.

Седми април е особен празник. Той е празник на надеждата. Затова и го посрещам с оптимизъм. Вярвам, че мъдростта и прагматизмът на нашия народ ще заработят за изграждане на едно съвременно и модерно здравеопазване. Ние го заслужаваме!

Позволете ми чрез ДУМА да поздравя всички мои колеги в страната и да им пожелаю здраве и професионални успехи. А на всички българи освен добро здраве желая и повече вяра в българския лекар!

Милка Василева, медицинска сестра в 14-о ДКЦ в София:

По-важни са гните след празника

Обзета съм от противоречиви чувства. Аз много ценя нашата професия - на медицинските сестри, на лекарите, на акушерките... В същото време страдам от ниската оценка, която получаваме от страна на обществото и на управляващите като професионалисти по здравни грижи. Унизителните заплащания, които получаваме за нашия тежък и висококвалифициран труд, ни карат да се чувстваме онеправдани. Медицинските работници страдат от синдрома на изпепеляването, а когато в лечебните заведения липсва персонал, работата се върши с огромни усилия.

Празникът ни радва, но няма как да не се питаем: "Оттук нататък какво ще се случи?" Имам надежда, че нещата няма да продължат така. Ако я нямах, не бих продължила да бъда председател на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи. За съжаление положителните промени са толкова малко и се случват толкова бавно, че по-скоро има неяснота, която ни притеснява. И това е така, въпреки че трудът на професионалистите по здравни грижи е регламентиран в излязлата Наредба №1 за дейностите, които могат да извършват. Това е добро начало, от което може да произтекат положителни промени.

Избрали сме тази професия, защото имаме моралното усещане, че благодарение на нашите познания можем да помагаме на хората. Но поради намалените

екипи невинаги можем да окажем достатъчно добра и качествена здравна грижа на хората, нито да се реализираме пълноценно. А пациентите са хората, които оценяват труда ни и ни отвърщат с благодарност. Тази морална оценка ни крепи и ни дава сили да продължим.

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Д-р Огнян Пешков, общопрактикуващ лекар в Севлиево:

„Ти ме излекува!“ е каймакът на професията

Всяка година чакам този празник с много приятни чувства. Макар и един път в годината, това е ден, в който здравният работник се радва на повече внимание от страна на пациентите си. А и за човек като мен, който обича професията си и се среща с пациенти всеки ден, това е като кулминационна точка в годината. Колективът, в който работя, винаги се е стремил да отбелязва 7 април подобаващо.

Но през последните 1-2 години, като контактувам с колеги от други здравни колективи, виждам как до такава степен са обезверени хората, че дори този празник не може да ги обедини и мотивира. Повечето здравни работници сякаш са се затворили в себе си. Причините са няколко. Липсата на спокойствие от доста време ни пречи да изживим напълно способностите си и да се отдадем изцяло на професията, вместо да мислим всеки ден за пари, с които да осъществяваме дейността си и да разглеждаме пациента като ходеща банкнота. Всички недомислици през

последните 1-2 години ни карат да работим в изключително стресова ситуация, под много голямо напрежение. Имам чувството, че под влияние на управляващите и медиите правят едва ли не всичко възможно да подкопаят моралните устои на медицинските работници, да принизят труда им и

да се търси у тях вината за неудачите в здравната система. Пациентите, малко или много, се влияят от всичко това. Наистина ние сме буферът между тях и системата и във всекидневната си работа обираме повечето негативи.

От друга страна, лекарският труд е особен вид - изтощаваш труд. Той много често излиза извън пределите на Кодекса на труда.

Докато по света лекарят е на първите места сред интелигенцията, у нас обществото все още се лута в това отношение и множество млади и качествени медицински кадри, които би трябвало да са бъдещето на здравната ни система, напускат България.

Но точно пациентите са хората, които най-добре ни разбират. И всъщност това е нещото, което ни кара да продължаваме напред и да полагаме максимални усилия. Най-голямото удовлетворение е, когато пациентът дойде и каже: "Докторе, ти ме излекува!" Това е каймакът на нашата професия.

Доц. Петранка Троянова, онколог в УМБАЛ „Царица Йоанна-ИСУА” - София:

Тъжно е, че системата се руши

Международният ден на здравето - 7 април, е хубав празник. Здравето е най-ценното нещо и от древни времена обществото уважава и почита хората, които даряват здраве и се грижат за него. Те от своя страна са правили всичко възможно, за да служат достойно на обществото в името на живота.

Но напоследък у нас този празник загуби своето празнично значение. Реформата в българското здравеопазване, на която сме свидетели, участници и потърпевши, доведе до редица проблеми в системата и влошаване на здравните услуги.

Днес много трудно се усеща празничното настроение. Настройването на обществото срещу медицинските специалисти и създадената напоследък конфронтация между лекари и пациенти доведе допълнително до нарастване на напрежението в системата на здравеопазване. Пациентите губят доверие в лекарите, а те от своя страна губят мотивация и желание за работа. От това страдат всички, цялото общество.

Тъжно е, когато виждаш, как системата се руши, затварят се лечебни заведения, лекарите и сестрите заминават за чужбина, а достъпът на хората до медицинска помощ става все по-труден. Запустват селищата, а страданията на обикновените хора стават все повече и по-тежко.

Въпреки всичко иска ми се да вярвам, че пациентите, чието здраве и усмивки са върнати от лекарите, все пак изпитват известно уважение и благодарност към тях. По случай празника бих искала да пожелаю на колегите преди всичко здраве, много търпение и надежда, че е възможно да се случи и нещо хубаво.

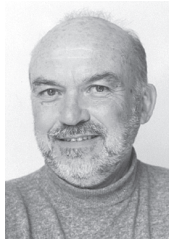
Страницата подготви Аида ПАНИКЯН

Позиция

www.duma.bg

Но Исус е язвил ослица...

Парадността на някои литийни шествия и тържествени литургии са повече съзвучни с клаксоните на скъпите мерцедеси на синогалните отци, отколкото със смиреното преклонение

Константин
ИВАНОВ

Не знам съвпадение ли беше, че в деня, в който бяха провъзгласени за светци жертвите от Баташкото клане, по една от централните телевизии беше излъчено интервю с пловдивския владика Николай, станал известен със слабостта си към скъпи часовници и луксозни автомобили. Но и да е било случайност, темата е повече от злободневна. Само че беше изпортена от безпомощността на интервюиращата журналистка. Когато отиваш да интервюираш висш клирик, трябва да си изключително добре подготвен, защото това са хора, владеещи всички

тънкости на словото и мисълта, професионалисти в изкуството на спора, майстори на софистиката. А нашето момиче подходи така, както върви да си на женския пазар и да тикнеш микрофона под носа на първата пенсионерка с въпрос какво мисли за поскъпването на картофите. “Защо се возите на скъпи коли?” или нещо от този род попита тя дядо Николай. “Това ли намерихте да ме попитате на днешния ден?”, отвърна владиката. Вместо най-уместната, просто идваща автоматически на ума в случая реплика - “От това се интересуват нашите зрители”, репортерката почти дословно повтори въпроса, с което показа, че напълно ѝ липсва задължителната за журналиста бърза реакция и усет за импровизация. Излезе “каквото си баба знае, това си бае”. Усетил неравностойността на събеседника, владиката зададе риторичния въпрос: “Вие какво искате, да обикалям пеша Пловдивската епархия, която е най-голямата в България?” И се оттегли към мерцедеса си като

победител. Нямаше да е така, ако репортерката или шефовете ѝ бяха обсъдили предварително реакцията на този толкова лесно предвидим аргумент. И дядо Николай нямаше да се оттегли като победител, а щеше да подвие опашка, ако му беше напомнено, че Исус е проповядвал в Юдея и Самария (които не са по-малко обширни от Пловдивско), движейки се пеша, че е влязъл в Ерусалим на гърба на ослица, че апостол Павел е обиколил също пеша три пъти източното Средиземноморие, за да създаде огнищата на християнството. Но за това, перифразирайки известната реклама, не стига да се водиш на щат “журналист”, трябва и акъл.

Парадността, помпозността, външният блясък на някои литийни шествия, тържествени литургии и т.н. са повече съзвучни с клаксоните на скъпите мерцедеси на синодалните отци, отколкото със смиреното преклонение. Да не говорим за наследените от езическото обреди с ковчеза с всякакви кокаляци, провъзгласени от злополучен министър за нечий свети мощи, от които болните да чакат изцеление, а също не и избавление на държавата от кризата. Но щом няма мутра, която да не се кръсти прилежно, докато популт му осветява бардака, нито пък танцьорка, която остава по единия златен кръст на шията, докато се кълчи на кола, става в реда на нещата да не забелязваме мерцедесите на светиня му, а да слушаме благочестивите му проповеди.

Земята българска - сбръчкана старица

Петра ТАШЕВА

На нея сме родени, в нея живеем. За нея са умирали нашите предци. Бранили са я, борили са се за нея. Тя ни е отгледала. Не може да не я уважаваме, да не я обичаме, да не ѝ се прекланяме. А днес, когато пътувам из България, гледам потресена изоставената земя. Виждам пустеещите ниви, където вятърът свири в бурени и тръни, гони боклуци, строителни отпадъци, мръсотии... Вече осемнадесет години земята ни е като изоставена старица - сбръчкана, съсухрена, почерняла от мъка! И като че ли няма надежда да бъде съживена! Изкрадени са сечива, машини, инвентар.

Наскоро минах през маминото с. Скуtare, близо до Пловдив. Помня какво раждаха нивите тук: огромни дини, дъхави пъпши, големи и сладки домати, месести пиперки, едри патладжани, целината беше с големина на детски глави, а питите слънчоглед грееха като огромни слънца. Не мога да изброя богатството, което изсипваше земята в мазолестите работливи ръце на стопаните си! Зеленчуковите полета бяха подредени като момински градинки. Лехите - обградени с дъхави цветя - да им е драго на стопаните, като ги обработват! Да се пълнят не само хамбарите, но и в очите на люде-те, да влиза красотата, да им се пълни душата с хубост и радост! После, когато събраха нивите в стопанствата, пак не е останала земя необработена. Шир-

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

В някои райони на страната има стопани, които предлагат “родно производство”

наха се жита, засадиха се овошки на огромни пространства...

Сега отново всичко се разпарчатоса. Но земята не се обработва. Из полето ги няма нито хората, нито машините. Малкото останали жители са се отказали да работят къра, защото всичко, родено там, се краде! Нашите поля, нашите ниви не са оставали никога необработени. Даже в годините на робия потисниците не са ни “приватизирали” нивите! И в тежките години на войни, когато мъжете са бранели Отечеството, пак не е имало незасети полета! Родни-

ни, съседни са си помагали, но са обгрижвали земята, събирали са плодове ѝ.

А сега каква буря отвя любовта българска към земята! Къде отидоха трудолюбието, грижовността, спестовността? И какво е това безхаберие на нашите управници? От осемнадесет години не се чува държавник да говори с болка за земята, да мисли за съживяване на земеделието, за подобряване хала на българското село. Напротив - плодородната ни земя става все по-малко, защото на нея се строят нови пътища, превзема се от чуж-

доземни фабрики, изникват търговски халета... Затова и ние сме принудени да се изхранваме с чуждоземни зеленчуци и плодове, за които плащаме скъпо и прескъпо! Затова по тържища и пазари трудно се намира “собствено” производство.

Не тегне ли прокоба над нас, защото сме обърнали гръб на земята си, защото сме я зарязали? Защото ние, българите, живеем в приказно място, което Бог е извадил от пазвата си и ни го е подарил с благословията си да го имаме за вечни времена, да го пазим, да се грижим за него!

Брюкселски безсъници

Как изпреварихме Зимбабве

Георги ГОТЕВ

Според предварителни резултати от НСИ към февруари т.г. населението на страната е било 7 351 234 души. Това прави 581 750 души по-малко, отколкото през 2001 г. Най-много българи са били преброени през 1985 г. - преди перестройката - 8 948 649 души. Обявените резултати са напудрени. Не само от прочетеното в интернет форумите, но и от лични впечатления знам, че доста хора, които постоянно живеят в чужбина, бяха “електронно преброени” от техни близки в България. Но нека да приемем тези числа, нищо, че са разкрасени. Те означават, че от появата на Горбачов насам сме се стопили с 1 597 415 души. Сегашното ни население е приблизително равно на това, което страната е имала след края на Втората световна война.

Може много да се критикува тоталитаризмът, но тогава сме достигнали своя демографски връх. Също така вече е известна цената на прехода - милион и половина души, много от тях емигрирали, а други - преждевременно починали в резултат на идиотщините на промените в здравната система и алчността на системата и хората в нея.

Подобна демографска катастрофа е непозната не само в ЕС. С годишния ни процент на спад на населението от 0,79 сме абсолютен световен рекордьор, като втората страна след нас е Зимбабве, цветуща някога страна, която диктаторът Мугабе последователно превръща в пустиня и където масово се умира от СПИН.

Има различни причини за демографския срив. В ЕС най-честата причина е ниската раждаемост. В бедните страни в Азия и Африка високата смъртност и намаляващата продължителност на живота са водещите фактори. Те имат значение и у нас. При нас има комбинация от европейски и африкански негативни демографски фактори, произвеждащи най-силното обезлюдяване в света.

Не съм съгласен, че имигрантите през последните 10 години били 192 663 души, колкото посочва статистическият институт. Това очевидно са само тези, които официално са заличили постоянния си адрес в България. Повечето българи, които живеят и работят в чужбина, са си запазили постоянния адрес у нас.

Но НСИ са прави в едно: имиграцията не е единствената беда. България всъщност има национална стратегия за демографско развитие за периода до 2020 г. Нея никой не я чете, затова ще цитирам: дори при нулева имиграция, населението ще продължи да намалява с около 50 хиляди души годишно, като към 2020-а те ще са 55 хиляди годишно. Освен това през 2014 г. може да се очаква още една имиграционна вълна. Тогава ще отпадат всички ограничения за работа в ЕС, които все още редица от по-старите членки са запазили. Напусналите ще бъдат сред най-квалифицираните, защото дори сега за нискоквалифициран труд на практика никъде няма ограничения.

Вече четири години не живея в родината си и нямам планове за завръщане. Известно ми е, че няколко правителства правиха пиар акции с цел да докарат обратно част от емигрантите. Завърнаха се само тези, които икономическата криза на Запад остави без работа. Не съм чувал някой да си е тръгнал, защото е повярвал на обещанията на някой министър.

Известни са идеите България да си “внесе” население посредством раздаване на български паспорти. Опитът досега показва, че македонци, молдовци и други грабват паспортите и отиват на Запад. България има нужда от имиграция, която да си плаща данъците и социалните осигуровки в България, но такива хора има твърде малко. И защо на дошлите откъм трябва да им хареса в България това, което на нас не ни харесва?

България е земен рай, но сами я превръщаме в ад. Не случайно международни изследвания показват, че сме най-песимистичният народ в Европа. Във всеки случай сме страната с най-ниските доходи в ЕС. България е и държавата, в която огромната част от трудово заетите са “работещи бедни” - заплащането често е с размерите на социална помощ. То е сравнимо с африканските стандарти, но на черния континент поне няма сметки за отопление. Дивият капитализъм, съчетан с традиционното дерибействане на тези, които се чувстват силни на деня, ще продължи да гони населението в изгнание. Несправедливостта е навсякъде, да оцелееш е героизъм, да останеш - вид мазохизъм, затова напускането на България е просто защитна реакция. А тежко на оставащите, защото един работещ ще трябва да издържа все повече пенсионери. Тежко и на капиталистите, защото няма да има кого да експлоатират.

Всички правителства през последните двадесет години носят отговорност за демографската ни картина. С липсата си на икономическа стратегия сегашното вдъхва най-малко доверие, че би предприело мерки за спасяване на нацията. ББ нарече останалите в България “лош човешки материал” и може би беше донякъде прав, защото този човешки материал го избра за премиер. Левицата традиционно се упражнява в красноречие на тема държавност, но тепърва предстои да убеди българите, че има проект за тях.

Обратна връзка

„Изпращам ви моя материал по повод написаното от г-н Юрий Борисов за мен не като предложение за публикуване, защото знам, че това няма да стане...”
Из писмото на автора до редакцията

Никога не съм смятал членството си в БКП и сега в БСП като личен дефект, напротив, винаги съм се гордял с това. Гордеех се, когато в далечната 1952 г. бях приет за член на БКП, гордеех се, когато бях избран и преизбран за партиен секретар, гордеех се, когато бях издигнат за завеждащ сектор "Образование" в бившия ОК на БКП в Габрово. Гордея се и сега с членството си в БСП и вече близо 20 години съм несменяем секретар на ОПО на БСП в квартал "Баждар" в Габрово.

Никога не съм смятал, че кадрите на БСП са само “за вътрешна употреба”. Работата на Георги Първанов като президент на Република България, на Сергей Станишев като министър-председател на България, на Георги Пирински като председател на българския парламент и др., категорично доказва, че кадрите на БСП не са само “за вътрешнопартийна употреба”. В своя материал аз посочих, че и в момента БСП

● на парламентарните избори през 2009 г. БСП не успя да спечели нито един мажоритарно избран кандидат; от 30 месеца ГЕРБ спечели 29 и с тези гласове си осигури почти абсолютно първенство в

Следователно печелившата форма за БСП за участие в президентските избори е коалицията. С кого би могла да се коалира БСП? Аз не виждам, пак повтарям, други значими политически сили, с които БСП би могла да се коалира и да спечелят президентските избори. Колкото до издигане кандидатурата на Меглена Кунева, в публичното пространство се случило нещо любопитно. Някога, когато за всички бе ясно, че кандидатът на БСП Георги Пирински ще спечели президентските избори, СДС използва трика с родното му място и Конституционния съд не го допусна да участва в изборите. Сега разбрах, че ГЕРБ се готви да приложи същия трик по отношение на Кунева, че уж последните пет години не е живяла в България. Това още повече ме убеждава, че Меглена Кунева е печелившият кандидат на една политическа коалиция БСП, НДСВ, ДПС.

Ангел Илиев АНГЕЛОВ,
Габрово

Първият

о.р. полковник от ВВС Тодор ДЕЧЕВ, ветеран от Отечественната война, София

Култура

очаквайте
Английската комедия „Каленгарни момичета“ с премиера в Сатурата

Текстилни реплики в НДК

Авторите показват идеите си с нетрадиционни техники и материали

Дочка КИСЬОВА-ГОГОВА

На първи април, не на шега бе открита изложбата „Текстилни реплики“ в Арт галерията в НДК, както ДУМА писа. Националният музей на българското изобразително изкуство, Съюзът на българските художници, секция „Текстил“, и Националният дворец на културата са организатори на тази проява. Идеята за нея е провокирана от мисълта за взаимодействието между музея и съвременното изкуство и диалога между музейния експонат и творбата на съвременния художник. И тъй като наименованието е „Текстилни реплики“, това е моята реплика към всички, които са на мнение, че текстилното изкуство в България не се развива. То има свой път и посока на развитие, има и своя история, която тръгва от промишлеността, през гоблена и текстилната пластика, отделянето ѝ от стената към триизмерното пластично произведение, напълно отделено в пространството, до текстилните инсталации днес. В тази поредица гобленът (стенният килим) - изключително ефектен като

вид, заема особено място. Яркото му присъствие в творчеството на художниците у нас е свързано с времето, в което текстилното изкуство бележи своя апогей. Това са 70-те и 80-те години на миналия век, когато авторите демонстрират уменията си да използват традиционни техники, материали, а също и колорит, който да звучи актуално, да говори на съвременен език. От този период са работите на едни от най-изявените автори, със свой принос в развитието му, чиито творби са сред най-ценното в колекцията на НМБИИ - М. Върбанов, М. Йосифова, Н. Стойкова, Цв. Петрова, Ил. Камбурова, М. Райнова, М. Калимерова, В. Овчаров, Е. Иконописова, Д. Балев, Вл. Овчаров, Ев. Пирева, М. Киркова и много други. Сред тях името на проф. Марин Върбанов заема особено място. Всички, които творят в изкуството, в което живописата, графиката и скулптурата се превеждат на текстилен език, а цветът има живописни, графични и скулптурни внушения, малко или повече се докосват до него. Марин Върбанов е сред тези, които обучават студентите да правят живопис, графика и

скулптура, видяна и пречупена през погледа на художника, усвоил езика на текстилната материя. Огромното дарование му позволява да обхване в творчеството си различни етапи от развитието на художествената тъкан, да прехвърли мост към бъдещото ѝ развитие и да определи десетилетия напред нейната еволюция. Неговата работа в изложбата е доказателство за това, както и творбите на неговите ученици и на всички, които творят в изкуството на текстила. Днес работата в традиционна техника и материал е трудно и скъпо удоволствие. Авторите показват идеите си с нетрадиционни техники и материали. Те представят вижданията си, като отправят своите текстилни реплики към творбите от музея и демонстрират идеи в неконвенционална посока. Художници в различна творческа възраст използват най-различни нетекстилни материали - хартия, полиетилен, метал, стъкло, камък и изненадват приятно със своите произведения. Сред тях са проф. А. Бояджиева, А. Маркаров, А. Маринова, Зл. Андреева, Цв. Явашева, М. Пъдева, Л. Димитрова, Н. Дечева, Я. Петкова и много други.

Димитър Киров възроди „Амур и Психея“

Композиторът Димитър Киров възроди балетната си сюита „Амур и Психея“ с Пазарджишката филхармония под диригентството на Григор Паликаров, научи ДУМА от Лео Богдановски. Пред изисканата публика, изпълнила до краен предел концертната зала „Маестро Георги Атанасов“, беше представена претенциозна програма, включваща произведения на Моцарт, Чайковски, Рахманинов, Паганини, а втората част бе збоздееят на вечерта - балетната сюита „Амур и Психея“. Тя е един от малкото опити в тази насока след оперетата на Парашкев Хаджиев „Цар Мугас“. Гост солист бе Христо Павлов - флейта. Сегашното изпълнение на сюитата беше възнаградено с бурни аплодисменти и виковете „браво“ от екзалтираната публика, присъстваща на концерта, което показва, че „Амур и Психея“ продължава да вълнува ценителите на изкуството.

СНИМКА ЛУЧЕН АРХИВ

Иван Кръстев
утре навършва
91 години

СНИМКА АВТОРЪТ

Константин ЕЛЕНКОВ

Всъщност грамотите са три: от СБП „за цялостното му творчество“, от МОН - Почетен диплом за творчеството му за деца. Помним го от поредицата във в. „Септемврийче“ - „Невидимият остава на брега“, първото криминале в нашата детска книжнина. Иван Кръстев е автор на повече от 50 книги за деца и юноши, издадени с тираж приблизително 2 милиона екземпляра. Сред тях са „Катя - катеричката“, „Орловото перо“ (повест за деца), „Чудак в Омуртаг“ (поема), „Хитро огледало“, „Петко и Пет-

Иван Кръстев - най-възрастният кавалер на Христо-Дановата награда

ка“, „Хитруша“, „Къде живеят дните“, „Невидимият остава на брега“ (роман), „Весел аквариум“, „Лунапарк“. Автор е на творбите за възрастни „Синята фаянсова камина“ (лирика), „Пътник до едно сърце“ (мемоарна книга за Ангел Каралийчев), „Весел залез“ (иронии и епиграми). Роден е в месеца, в който славим гората и децата. Не е случайно това. По възраст и държеливост можем да го сравним с вековните горски герои - дъба и бора. И книгите му за деца са повече от 50. Свързват го спомени и приятелство с поети,

писатели, композитори, оставили трайна диря в детската памет и историята на детската книга - Ангел Каралийчев, Дора Габе, Никола Фурнаджиев, Асен Разцветников, Елин Пелин, Йордан Йовков, Атанас Далчев, Николай Лилиев, Петър Ступел, Леда Милева... Последната си засага книга - „Азбуката в гатанки“, Иван Кръстев иска да подари на деца от столичните училища и от SOS Детски селища в с. Дрен.

www.duma.bg

кратки

„В полите на Витоша“ търси автори

Петото издание на Националният конкурс за поезия „В полите на Витоша“ очаква вашите творби. Конкурсът е анонимен и на свободна тема. Право на изва имат автори над 18-годишна възраст. Желаящите могат да участват с не повече от три непубликувани стихотворения в четири екземпляра, изпратени в плик, като в малък запечатан плик се приложат лични данни (трите имена, дата на раждане, адрес и телефон за връзка), съобщават организаторите. Авторитетно жури ще оценява стиховете на кандидатите и до края на май ще обяви резултатите. Крайният срок за изпращане на творбите е 10 април (важи датата на пощенското клеймо) на адрес: София 1000, пл. „Славейков“ 4, Столична община - дирекция „Култура“, за конкурса „В полите на Витоша“.

Михаил Йосифов секстет в „Суингхол“

Михаил Йосифов и компанията отново ще радват ценителите - с авторски неща и джаз стандарти, днес от 22 ч. в „Суингхол“. Михаил Йосифов секстет е джаз формация, основана в края на 2009 г. от тромпетиста и композитор М. Йосифов - един от най-добрите съвременни български музиканти. Със своя секстет Мишо създава музика в компанията на още петима изпълнители, които оформят днешния образ на джаза в България - Атанас Хаджиев (тенор сакс), Велислав Стоянов (тромбон), Васил Спасов (пиано), Димитър Шанов (бас) и Димитър Димитров (ударни инструменти).

СНИМКА ПРЕСФОТО/БТА

Балерини от Националния танцов театър репетира за представянето на „Спящата красавица“ в Мексико сити

Варненският фестивал продължава с „Риголето“

XII Великденски музикален фестивал, който продължава до 28 април, представя операта „Риголето“ от Джузепе Верди на 11 април от 19 ч. Диригент е Борислав Иванов. Режисьор - Кузман Попов. „Сватбата на Фигаро“ от Моцарт ще се играе на 13 април от 19 ч. Диригент е Франческо Ланзилота - Италия. Режисьор е Павел Герджиков. Програмата продължава с операта „Бохеми“ от Джакомо Пучини под диригентството на Франческо Ланзилота. Режисьор е Кузман Попов. Представлението е на 15 април от 19 ч. в ТМГЦ Варна - Държавна опера, научи ДУМА от Виолета Тончева.

Култура

www.duma.bg

45 години Софийски камерен хор „Васил Арнаудов“

Формацията ще изнесе концерт в рамките на единадесетото издание на Европейския музикален фестивал

Почитателите на хоровата музика ще имат възможност да чуят днес от 19.30 ч. в залата на НМУ „Любомир Пипков“ една съвременна програма в изпълнение на Софийския камерен хор „Васил Арнаудов“ с дългогодишната диригентка на състава Теодора Павлович. Концертът е наречен „XXI век“ и е посветен на 45-годишнината от създаването на хора. Програмата включва произведения на Г. Арнаудов, М. Луканов, Е. Раутаваара, М. Макароф, както и пиеси от млади български автори, посветени на хора. Специален поздрав към хористките ще отправи вокалният ансамбъл „OSTAVOICE“, научи ДУМА от Наталия Бицова от „Кантус фирмус“.

Софийският камерен хор „Васил Арнаудов“ е създаден през 1966 г. От 1976 до 1991 г. е известен като СКХ „Любомир Пипков“, а след смъртта на своя дългогодишен диригент проф. Васил Арнаудов (1933-1991) хорът приема неговото име. Софийският камерен хор е канен за участие в най-престижните музикални фестивали на Европа и е лауреат на Голямата награда на конкурса „Let the people sing“ на Би Би Си Лондон, печели 14 първи и 7 специални награди от международни конкурси. Носител е и на най-високата награда за музикално творчество в България - „Златна лира“ през 2001 г., както и „Златен плакет“ на Българския хоров съюз (2006) и Почетен диплом на Министерството на култура-

СНИМКА АРХИВ НА ХОРА

та на Република България (2008). От 1997 г. хорът е известен и със своята разширена формация - Фестивален хор „Васил Арнаудов“, трансформирана през 2005-а в Хор на Класик ФМ радио. От 1991 г. диригент на хора е професорката по хорово дирижиране Теодора Павлович.

Концертът „XXI век“ е част от единадесетото издание на Европейския музикален фестивал, който по традиция се организира с официалното партньорство на Министерството на културата и Столичната община под патронажа на кметската Йорданка Фандъкова.

СНИМКА ПРЕСФОТО/БТА

Саша Уаак прави демонстрация на комплект барабани на щанг от Международния музикален панаир във Франкфурт на Майн, който продължава до 9 април. Изложители от 46 страни представят инструменти, музикален софтуер, партитури, оборудване, резервни части за различни музикални инструменти.

„Двореца“ в Балчик става културна сцена

Дана РУСЕВА

Културният сезон в „Двореца“ в Балчик се открива с няколко събития. Подредена е изложба на художниците Андрей Янев, Дарина Янева, Силви Басева, Петър Савов. В творбите си авторите са черпили вдъхновение от красотите на Белия град. Започва и пленерът „Художници, Балчик, Любов“, който ще продължи до 17 април. В края на творческата провокация в галерия „Тихото гнездо“ ще бъде подредена изложба с произведенията от пленера.

През май предстои фестивал на духовата музика, а през юни хоров фестивал. И тази година „Двореца“ ще посрещне фестивала „Balchik Clasic Days“ и провяите на детската формация „Трикси“. В момента се водят пре-

говори за гастрол на аржентински ансамбъл, който да участва във фестивал на танцовите изку-

ства. Стремим се най-вече да развиваме качеството на културната среда - казаха от „Двореца“.

Пловдивчани организирано събират спомени

Регионалният исторически музей в Пловдив започва кампания под наслов „Съхранено за Пловдив“. Целта ѝ е граждани и колекционери да предоставят снимки, картички, лични вещи и спомени от живота на

Пловдив и известни личности, свързали своя творчески и бизнес път с града под телетата от края на XIX до втората половина на XX век. Акцията ще продължи от днес до 30 юни. Експерти от музея ще обрабо-

тят предоставените материали и ще ги запазят за поколенията след нас. С постъпилите свидетелства ще бъде организирана фотодокументална изложба за това как пловдивчани са запомнили своя град. Тя ще е

част от голяма музейна експозиция „Дарителството - жест към поколенията“, която ще представи част от постъпилите дарения в музея през последните 20 години. И в десетилетията на прехода традицията да

се даряват културни ценности, свързани с живота на града или известни личности, продължава, въпреки финансовите трудности. Изложбата ще бъде открита в Деня на Пловдив - 6 септември.

Справочник

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112

ВиК - Повреди

Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71

Топлофикация - Аварийна служба

Телефон: 0 700 17 122; 02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58

Електроразпределение - аварийна служба

Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62

Гражданска защита

Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39

Гореща линия за жертви на насилие

Телефон: 02/ 981 76 86

МВР - София

Телефон: 166, 02/ 987 77 77

Пожарна безопасност

Телефон: 160

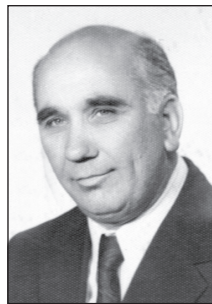
ВЪЗПОМИНАНИЕ

четири години без

**МИХАИЛ
НИКОЛОВ
ХАДЖИТОДОРОВ**
1923-2007

Помним те с обич
и те носим в сърцата си.
Поклон пред светлата ти
памет!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 6 МЕСЕЦА от кончината
на скъпия ни съпруг, татко и дядо
АБПФК, адвокат, о.з. полковник

**СОФРОНИ
ДИМИТРОВ СТАВРЕВ**

08.08.1920 - 07.10.2010

Вратата е откряната, бутни я, влез.
А ти не идваш „Добре дошли“ да кажеш.
И ний стоим безмълвно,
в очите ни съзри напират.
Завинаги остава в нас
с безкрайната си доброта и човечност!
Обичаме те скъпи и прости....

Семейството ти

НЕЗАБРАВЕНИ В ГОДИНИТЕ

Навършиха се
56 години от смъртта на баща ми

ЛУЛЧО В. ЧЕРВЕНКОВ
1883 -1955

44 години на майка ми

НЬОНА Г. ЧЕРВЕНКОВА
1889 -1967

73 години на брат ми

ЕВГЕНИЙ Л. ЧЕРВЕНКОВ
1914 -1938

38 години на съпруга ми

БОРИС А. МАНОЛОВ
1906 -1973

Личности оставили светла диря в
борбата за осъществяване на
социалистическия идеал.

Поклон пред живота и страданията им.
Фани

СКАНДИ

ЦИФРОСЛОВИЦА

ИМЕНАТА НА БИВШ НАШ ФУТБОЛЕН ТРЕНЬОР

ШВЕДСКА ФИРМА ЗА ХИМИКАЛКИ

ОПТИЧЕСКИ ПРИБОР

ПИТИЕ ОТ МЛЯКО

ИМЕНАТА НА НАШ КИНО-АРТИСТ-"ДУ-НАВ МОСТ"

Орган на зрението

СЪД ЗА ПОЛИВАНЕ С ВОДА /ОСТ./

Румънски джипове

Исландски футболен тим

РЕКА В АФРИКА

Камшик

ВЪДИЧАРКА

БИВША НАША ВОЛЕЙ-БОЛИСТКА

НОТА

РУСКИ КОСМОНАВТ

ДРЕВНО-ЕВРЕЙСКИ СВЕЩЕНО-СЛУЖИТЕЛ

ФРЕНСКИ ФУТБОЛИСТ ОТ БЕНИНСКИ ПРОИЗХОД

КАНТОН В ШВЕЙЦАРИЯ

Град във Варненско

БИВОЛОВЪД

Г-Й В US ФИЛМ "ЛУДИ ВРЕМЕНА В УЧИЛИЩЕ "РИЧМОНД"

НАЕМ ЗА НАЕТ НЕДВИЖИМ ИМОТ

СОБ. ИМЕ НА АМЕРИКАНСКА ТВ ВОДЕЩА

СТАРО ИМЕ НА ЦЕНТРАЛЕН БИЕТНАМ

ИМЕНАТА НА НАШ ПОЕТ-"ДОМ"

ПРЕВАРЕНА СУРОВАТКА

ПРИВЪРЖЕ-НИК НА "МИЛАН"

Град в Таджики-стан

Вулканична маса

ХОЛАНД-СКИ ПРАХ ЗА ПРАНЕ

БЪЛГАРСКИ МОДЕН ДИЗАЙНЕР

СЕЛО В СМОЛЯНСКО

ОБЛАСТ във Франция

УСТНОЦВЕТ-НО РАСТЕ-НИЕ

РУСКИ САМОЛЕТИ

ОБЩА ХУДО-ЖЕСТВЕНА ИЗЛОЖБА /СЪКР./

БЕЛИ ПИТКИ

КАРТА ЗА ИГРА

СЕЛО КРАЙ КАРНОБАТ

ШЕФЪТ НА ФИРМА "ЛУКОЙЛ БЪЛГАРИЯ"

ПРОЗВИЩЕ НА ХЕРАКЪЛ /ГРЪЦ.МИТ./

НЕМСКА КИ-НОАРТИСТ-КА-"ЩРАЙХ-КВАРТЕТ"

МУЗИКАЛЕН КЛАВИШ

ХАПЧЕ ОТ ЛЕКАРСТВО

СТИХОТВО-РЕНИЕ ОТ ЕМ. ПОПДИ-МИТРОВ

ВИД СПОРТ

ПАРТИЯ В ЯПОНИЯ /СЪКР./

Г-Й В ПОЕМА-ТА "ОДИСЕЯ" ОТ ОМИР

Г-Я В РОМАНА "ЗЕЛЕНИТЕ ПОКРИВИ" ОТ Л.МОНТГО-МЪРИ

ШВЕЙЦАРСКИ ФИЗИК И ХИМИК

СТЪКЛЕНИ КОНСТРУ-КЦИИ /РАЗГ./

ИМЕНАТА НА ФУТБОЛИСТ ОТ ЦСКА

СТОЛИЦАТА НА СЕНЕГАЛ

СРЪБСКИ ТЕЛЕВИЗОРИ

РЕЧНИК: “Аното”, Волонтери, Гову, “Клара”, Кротал, ЛДП, Левит, Ноак, Пемза, Спиколи.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

ВОДОРАВНО: МОНОБЛОК - СТАНЕВО - НОКЪТ - ОРИОН - САМ - ТЕРОР - АНИЛИ - КЕРА - ДИП - АРОБИ - ТАБАН - СЕТ - КЛЕМА - КАМЪНИ - ПРЕСИ - КОКЪР - АНТРАКТ - ГАЛОШ - СТ - ИВАЛО - ПАНОВ - ЛАИ - ЯКАНЕ - КИРАН - ТЕР - РЕ - БОРИЛ - ЧАКАЛ - ТРИ - ДАЛИН - КОВАЧИ - ТЕРЕН - ТОВАР - АЗНАВУР - ЛОРЕН - НИ - БАЛЕТ - БЮРЕК - БЕЗ - ГОВОР - НУБИЯ- ВЪРЪ - ЙОН - ЛАКЕЙ - КАЛЕМ - ЮНИ - СИРАК - БИНГО - КЮНЦИ - ТАРГА - УЧЕНИЦИ - ТАЗ - АРКА - КРИТ - СЛОВАР - КОК - СИГНАЛИ - КАРАТИСТ.

ОТВЕСНО: ПОНЕДЕЛНИК - РАЗБОЙНИЧКИ - НОРИТ - ТВАРИ - НАВОИ - ЕРГ СОКОЛ - ПРАНЕ-
ТАЛОН - КНИН - БЪР - КРАЛЕ - ДЕВЕР - СЮИТА - АЛП - АЛЕКО - БАРУТ - ЛИНЦ - АРЕСТ -
КОЛЕР - НАРЦИСИ - ИКОНОМИ - ПИРИН - БУКАИ - РИБА - ГАРИН - ЛЮБЕК - ТОК - ОСИЛИ -
КАНАЛ - ТОРИЙ - ТАВА - ТОИ - КОЛОН - КОРЕЯ - БАЗАР - ХАН - ТАКОВ - ЧОВЕК - КИР - РА-
КАМЪШ - ТАВАН - ВАНГА - НЕСЕБЪР - ЛЕКАР - БЪЛГАРКИ - ВАРАН - САРАЧ - НЕРЕО - КОС -
РОМАНИСТИ - ЛИРИЗЪМ - ФАКТ.

В тази кръстословица буквите са заменени с числа. На едно число отговаря една буква. Попълнете кръстословицата и открийте кога на всяка буква:

3	6	7	8		9	8	10	11		3	1	6	12	3
13	3	4	7	3		7	4	14	5		6	7	3	8
7	4	5	14	15	5	3	16	3		11	17	4	7	12
8	10	8		7	16	12	3		15	10	15	10		3
	11		3	4	7	10		11	7	4	7	11	3	12
10		1	6	7	4		6	5	4	10	11		4	
1	2	12	5	8		10	12	16	10	8		2	5	7
10	8	7	1		7	4	10	5	8		2	7	10	8
12	5	2		1	2	3	4	5		4	3	12	11	5
	18		1	6	7	12	5		19	7	4	3		1
2	3	8	6	7	12	3		14	3	12	10		2	
4		3	12	10	1		20	10	12	8		3	11	3
5	4	5	10	11		2	7	16	18	10	21	2	7	11
19	3	12	4		3	12	16	3		6	7	12	6	3
10	4	5	3	1		3	10	4	3		8	5	3	1

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

Съставете кръстословицата, като използвате дадените по-долу думи:

						○						
			○						○			
			○						○			
					○		○					
				○				○				
○	○	○				○				○	○	○
										B		
				○				○		P		
					○		○			A		
			○						○	T		
			○						○	A		
						○				P		

3-буквени: Аге, Арс, Ата, Ату, Вин, ВОФ, Ерк, Ини, Мим, Мор, Оас, Пал, Реи, Рек, Рил, Рог, Тан, ТВЕ.

4-буквени: Алеи, Алия, Вано, Ливо, Нара, Нари, Сати, Срам.

5-буквени: Аврал, Атава, Елада, Еолит, Лвова, Нерол, Оскар, Радар, Реали, Сорди, Стана, Ямбол.

6-буквени: Аварик, Акулов, Аманет, Арабин, Гамара, Еналид, Етилат, Кадаиф, Канага, Латина, Нитрат, Палата, Рамена, Регент, Тетово.

7-буквени: Динеков, Младост.

13-буквени: Александровка, Атанас Романов.

СТОЯН СТОЯНОВ

Жив

В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТОНаг 50 души спечелиха билети
за концерта на „N.O.H.A.”

www.duma.bg

„Походът на книгите“ приобщава читатели

Деца и писатели се качват на литературния трамвай в събота

След успешния старт на организираната от Асоциация „Българска книга“ и Българската библиотечно-информационна асоциация инициатива „Походът на книгите“ започна да покорява сърцата на малките читатели. С децата в две от детските градини в София вече се срещнаха Георги Кадиев и Ирмена Чичикова. Г-н Кадиев беше избрал приказка на английски, а актрисата Ирмена Чичикова представи японска приказка. Децата слушаха с интерес и участваха активно в срещите, накрая на които обещаха да четат книжки и поканиха специалните гости да ги изненадат отново. Мартина Шопова от БНТ зарадва малчуганите в 127 ОДЗ с приказка на Валери Петров.

Вчера в кампанията се включи водещата от „Станция Нова“ Яна Грудева, която чете любимата си приказка пред децата от 75 ОДЗ в „Младост“ 1А. Щафетата поемат тримата водещи от предаването „5400“ по ТВ 7 - Ники Тодоров, Краси Москов и Косю Лунгов. Днес те ще са гости на ЦДГ 99 на ул. „Битоля“ 27. В последния работен ден от тази седмица, 8 април, рицар в „Походът на книгите“

ще бъде водещата от БНТ Мария Андонова. Тя ще чете приказки в детска градина „Камелини Монтесори“ на ул. „Бога-тица“ 24, научи ДУМА от Весела Венчева.

На 9 април литературният трамвай отново ще приюти интересни автори и техните почитатели. В събота ретрограмата на „Походът на книгите“ ще бъде посветен на срещите с Теодора Димова, Калин Терзийски, Васил Георгиев, Юлия Спиридонова-Юлка и Стефан Щерев. Вратите му ще бъдат отворени между 12 и 15 ч., а билетчето за специалното литературно пътешествие е на стойност една усмивка. Маршрутът е определен според най-високата концентрация на четящи хора в столицата - по бул. „Витоша“, между ул. „Алабин“ и бул. „Патриарх Евтимий“.

Снимка АБК

Казват, че парите говорят.
Проблемът е, че моите знаят само
една дума: „Сбогом!“

БИСЕРА ЙОСИФОВА, изкуствоведка
БЛАГОВЕСТА КАСАБОВА, писателка
ВАЛЕНТИН ГАНЕВ, актьор
ГЕОРГИ ВЕЛИЧКОВ, писател
ГЕОРГИ ЧАУШОВ, карикатурист
Доц. д-р ДИМИТЪР ГЮРОВ,
учен, педагог
Доц. д-р НАДЕЖДА МАРИНЧЕВСКА,
кинокритичка
Доц. д-р ТОДОР ПОПОВ,
декан на Стопанския факултет на СУ
ШИРИН МЕСТАН,
филолог и политик

Зрители на Мариза ще спечелят почивка на о. Мадейра

Снимка „БГ САУНД СТЕЙДЖ“

Световноизвестната португалска звезда Мариза ще пристигне ден преди концерта си на 11 април в София, веднага след шоуто си в Женева. Въпреки че очаква през септември да се появи първата ѝ рожба, за което ДУМА писа, Мариза не отмени турнето си и продължава да пее, отдавайки почит на своята публика. Последните ѝ концерти в Амстердам, Рим, Милано преминаха при зашемяващ успех, защото голямата певица още по-всёотдайното раздава цялата си положителна енергия и любов на своите зрители и фанове музиката. След края на турнето си - през юли, порту-

галската звезда ще направи дълга почивка в очакване на бебето. До средата на следващата година Мариза ще спре концертната си дейност и ще се отдаде на детето си.

Независимо от деликатното си състояние Мариза не проявява никакви капризи за гостуването си у нас, съобщи организаторите от „БГ саунд стейдж“. Тя ще пее в зала 1 на НДК на сцена, която ще пренесе публиката в атмосферата на типичните португалски кръчми - фадоси.

Пазете си билетите за концерта на Мариза на 11 април в НДК, предупреждават организаторите. Те ще

бъдат разиграни на томбола, от която двама души ще заминат за 5-дневна почивка на прекрасния португалски остров Мадейра на 5 май. Някои печеливши пък ще получат бутилка прекрасно португалско вино. Наградите са осигурени от сайта Tialoto.bg - медиен партньор на събитието. Още на следващия ден след концерта може да проверите в сайта дали сте сред късметлиите. Разиграват се номерата на седящите места и всеки има шанс. Билети за концерта могат да се купят от Билетния център на НДК, както и мрежата на Ивентим, магазини Германос и Пикадили, Офис1 Суперстор и др.

СЕСИЯ ПО ЙОГА НА СМЕХА

Международен фестивал за документални филми и човешко развитие „Един нов свят“ и йога център „Магял“ организират на 10 и 17 април сесии „Йога на смеха“ от 16 ч. в „Магял“. Ако все още не сте идвали на сесия, обязательно опитайте да се посмеете с група познати и непознати, ей така без повод, без шеги, без смешни филмчета, вицове или физиономии. Просто ще оставим смеха да се лее от нас и да отпушва всички блокажи и предразсъдъци, призовават организаторите. Йога на смеха е оформена от индийския лекар д-р Мадан Катария през 90-те години на XX век и оттогава се практикува в много страни по света, включително и в България, в център „Фрейле“, и на други места в столицата и страната. Водещ на сесията е Петър Петров - психолог и треньор за по-добър живот.

Пет години Тангра мега рок

Веднага след концерта на „Sick Of It All“ Тангра мега рок и „Строежа“ са подготвили специално афтер-парти, на което всеки желаещ може да продължи вечерта. Легендарната Ню Йорк хард рок банда пристига днес за концерт в столичния Парти център „4 КМ“ по случай 5 години от създаването на радио Тангра мега рок. Входят в „Строежа“ ще бъде свободен за всички, а музиката ще бъде конкретно ориен-

тирана към съответните твърди стилове. Билетите за самия концерт на „Sick Of It All“ днес се продават по 35 лв.

Снимка „СТРОЕЖА“

Любо Киров започва дискусия за грес кога

Дрес кодът и неговите послания ще бъдат център на широка обществена дискусия, иницирана от чешкия моден бранд „Pietro Filippi“ у нас. За посланик на мъжката линия на марката в България и модератор на обществената дискусия „Pietro Filippi“ избра музиканта Любо Киров, научи ДУМА от Серхио Давила. Любо ще влезе в ролята на репортер и ще направи серия от интервюта за бизнес дрес кода и неговите правила. Наблюденията и опита си по темата ще споделят представители на бизнеса, които в работното си всекидневие спазват дрес код и са наясно с посланията, които из-

Снимка АГЕНЦИЯ „ПРИМА“

праща подобен тип обличане - авторитет, компетентност, ре-спект.

Колекция пролет/лято на „Pietro Filippi“ е представена от атрактивна фотосесия на тема

бокс. Във връзка с това кампанията на марката в България минава под слогана „Безкомпромисно“. Дамската колекция пролет/лято 2011 е вдъхновена от класическите линии, с акцент върху обема, набора и животински принтове. Мъжката колекция залага на винаги актуалния „london look“ - тесни вратовръзки, шлифери, ризи с вдигнати яки и запомнящ се дизайн - всички в ултра слим линия. Неизменна част от мъжката колекция Pietro Filippi е и линията never out of stock - класическите костюми и ризи, в основната цветова гама, изработени от първокласни материали.

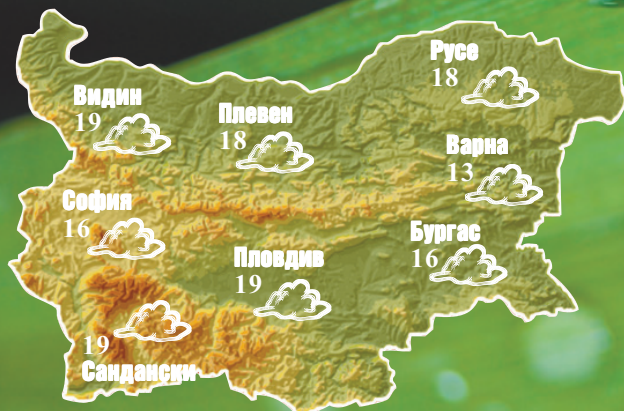
Брачна двойка преживя шест природни бедствия

Брачна двойка от Швеция и бебето им преживели невероятни изпитания. По време на четиримесечно пътуване те попаднали в шест природни бедствия, от които успели да излязат невредими и да се върнат у дома, съобщи Медиапул. Стефан Сванстрём от Стокхолм, съпругата му Ерика и шестмесечното им бебе заминали на 6 декември на сватбено пътешествие. Първо останали блокирани в Мюнхен по време на една от най-големите снежни бури, които обхванаха Европа. Когато успели да стигнат до Австралия, в Кърнс се озовали в циклон, в Бризбейн попаднали в мащабно наводнение, а в Пърт едва се спасили от големите горски пожари. Авантюрата им обаче не свършила дотук. Силното земетресение с магнитуд 6.3 удари Крайстчърч преди пристигането им в Нова Зеландия. В последния етап от пътуването си - Токио, двойката преживяла катастрофалното земетресение на 11 март. Късметлиите оцелели при всички бедствия и накрая се върнали невредими в дома си в Стокхолм.

справочник

ВРЕМЕТО

Облачността ще се разкъса и намалее, по-значителна ще е над североизточните райони. Минималните температури ще са между 3° и 8°, в София 4 градуса. След временно отслабване след обяд вятърът в Дунавската равнина отново ще се усили до умерен от запад, северо-запад. Максимални температури между 15° и 20°, по Черноморието малко по-ниски, в София 16 градуса. Атмосферното налягане е по-високо от средното за април, след обяд слабо ще се понижи. Над планините облачността ще е разкъсана, ще духа умерен северен вятър. Максимална температура на 1200 метра около 10°, на 2000 метра около 3°. Над Черноморието облачността ще е разкъсана, по-значителна над северната част. Максимални температури 13-16°. Вятърът ще е слаб. Температура на морската вода 7-8°, вълнение на морето 1-2 бала.

Изгледи за

Ще се появи умерен, в Дунавската равнина силен вятър от запад-северозапад. Облачността ще се увеличи, на места ще превали краткотраен дъжд, но съществени валежни количества не се очакват. Температурите ще се понижат с 1-2 градуса. През почивните дни ще бъде ветровито и по-хладно, с температури от 12 в крайните североизточни райони до 17-19 градуса в западната част на страната.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия
България

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор
Ивелин Николов
Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg
Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
PR: Велислава Хубавий - 201
РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонат: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул. „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.15 Жените с Марта Вачкова

11.00 Здраве
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай
12.35 Сен Тропе - /356 епизод/
13.45 Църква за вълци - /п/
14.50 Сколт рокфестивал в Лаландия - тв филм на Евро-визия /Финландия, 2010г./
15.05 Легендата за Снежанка - анимационен филм
15.30 Кино по ноти/п/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 В час ли си: Моето училище
16.35 Приказки за физиката
17.00 Дързост и красота - тв филм /2713 епизод/
17.45 Малки истории
18.00 По света и у нас
18.15 Теплене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.30 Бързо, лесно, вкусно
18.55 Индия - любовна история - тв филм /52 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.40 БНТ такси
20.40 Спортни новини
21.00 Виж БиБиСи: Международният тероризъм след 1945г. - док. поредица /19 еп./
21.30 Студио „Футбол“
22.05 Футбол: „Виларреал“ - „Твенте“, четвъртфинална среща от Лига „Европа“ - пряко предаване
00.00 Евровизия 2011 - клипове
00.05 Мотоспорт екстра

b tv

05.00 „Кухнята на Звездез“ /п./
05.20 „Опасни улици“ /п./ - сериал, еп. 10
06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Кухнята на Звездез“ - кулинарно шоу с Иван Звездез
10.00 „Клонинг“ - сериал, еп. 105, 106
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Пътницата на съдбата“ - сериал, еп. 42
14.30 „Дявол с ангелско сърце“ - сериал, еп. 136
15.30 „Морска звезда“ - сериал, еп. 126
17.00 „Опасни улици“ - сериал, еп. 11
18.30 „Господари на ефира“ /п./ - комедийно шоу
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Забраненият плод“ - сериал, еп. 110
21.00 „Lord of the Chefs“ - кулинарно състезание
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Кости“ - сериал, с. 3, еп. 10
01.00 „Пътницата на съдбата“ /п./ - сериал, еп. 42

NOVA TELEVISION

06.40 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Съзвездия над Босфора“ - сериен филм
13.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
13.30 „Съдружници по неволя“ - сериен филм
14.30 „Комисар Рекс“ - сериен филм
15.30 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
16.30 „Част на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
17.30 „Сделка или не“ - телевизионна игра
18.30 „Забранена любов“ - сериен филм
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „Стани богат“ - световно тв шоу
21.00 „От местопрестъплението: Маями“ - сериен филм, 9 сезон
22.00 Шоуто на Иван & Андрей
23.00 „На инат“ - ток шоу
23.30 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
00.00 „Рокфелер плаза 30“ - сериен филм, 2 сезон
00.30 „Островът на съкровищата“ - тв игра
01.45 „24“ - 7 сезон

b ACTION

06.00 „Атомната Бети“ - детски сериал
08.00 bTV Документите /п./
09.00 „Извън играта“ /п./ - сериал, с. 1, еп. 5
10.00 „Lord of the Chefs“ /п./ - кулинарно състезание, еп. 7
11.00 „Диаграма на престъплението“ /п./ - документална поредица, с. 2, еп. 12
12.00 „Извън играта“ /п./ - сериал, с. 1, еп. 8
13.00 „Криминално“ /п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
14.00 „Диаграма на престъплението“ /п./ - док. поредица, с. 2, еп. 11
15.00 bTV Документите /п./
16.00 „Полици на ръба“ - сериал, еп. 3
17.00 „Диаграма на престъплението“ - документална поредица, с. 2, еп. 13
18.00 Черноморец - Славия - Купа на България
20.00 Код: Криминално - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
21.00 „Споон“ - Приключенски, Фантастика, Ужаси, Екшън, САЩ, 1997 г.
23.00 US Masters - голф турнир
01.30 „Извън играта“ - сериал, с. 1, еп. 10

ОВЕН
Ще имате напредък в делата си, ако сами си вършите работата, без да разчитате на други хора.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Има над какво да се замислите и да промените в себе си, за да постигнете промяната, към която се стремите.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Контролирайте емоциите си. Обстоятелствата ще ви подтикнат към помиряване с човек, когото несправедливо сте обидили.

22 май - 21 юни

РАК
Промените, част от които са по ваша инициатива, ще се отразят на работата ви, като наложат преразглеждане на договорености.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Присъствието на някого, към когото се стремите, ще ви мотивира да удвоите силите си, за да го впечатлите.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Ще работите упорито, за да наложите името си в сферата и средите, от които се интересувате.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
За много от вас денят се свързва с решаване на финансови въпроси и произтичащите от тях отношения.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Ще попълвате в движение знанията и информираността си по много въпроси, най-вече професионални и от правен характер.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Ако делата ви зависят и от други хора, бъдете по-овладени и не бързайте да изтъквате предимствата си.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Изтъквайки подходящи доводи, ще успявате да намирате поддръжници в идеите си, които считате за приложими.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Подготовката на семейно тържество също ще отнеме от времето ви, разбира се, не оставяйте нещата за последния момент.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Ще намерите правилното решение на въпрос, който ви притеснява, ако сте по-спокойни.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.9558

USD
1.3677

GBP
2.2289

CHF
1.4933

Шахмат

Европа с нов шампион, пак руснак

По време на първенството президентът на Европейския шахматен съюз Силвио Данаилов (вдясно) получи традиционните сувенири от домакините пред легендата Гари Каспаров (на заден план)

Руснакът Владимир Поткин спечели 12-ото европейско индивидуално първенство за мъже в Екс ле Бен (Франция), като отне титлата на сънародника си Ян Непомнящий. Поткин лидираше еднолично през по-голямата част от 11-кръговата турнирна дистанция, но на финала позволи да бъде достигнат от още трима участници, които също финишираха с 8,5 т. В крайна сметка обаче по-добрият допълнителен показател на руснака му донесе европейската титла и 20 000 евро, а среброто и 15 000 евро останаха за поляка Радослав Войташек. Грандиозно завръщане в мъжкия елит направи Юдит Полгар, която освен че взе бронзовия медал и вървящите с него 11 000 евро, добави и 15 точки към рейтинга си и след дълго прекъсване се върна в клуба на суперелитните играчи с ЕЛО над 2700 т. За последно унгарката беше над този рубеж през есента на 2008 г. С 8,5 точки и 8000 евро, но без медал остана украинецът Александър Мойсеенко. Поставете под №1 Пьотър Свидлер (Русия) завърши осми с 8,0 точки, а защитаващият титлата си Ян Непомнящий остана едва 48-ми със 7,0 точки. Любопитен факт е, че миналата година Непомнящий, а

тази година Поткин спечелиха титлата по сходен начин - побеждавайки в решаващата партия Баадур Джобава. Грузинският гротмайстор, бронзов медалист от Евро-2009 и сребърен от миналата година, имаше реална възможност да вземе златото сега, но пропусна шанса да победи Поткин в предпоследния кръг. Въпреки че имаше солидно преимущество в тази партия (виж по-долу), нервите на Джобава не издържаха и той загуби буквално за няколко хода.

Сред 393-мата участници в Екс ле Бен имаше и четиримата български участници, най-добре от които се представи Иван Чепаринов, завършил на 33-о място. Борис Чаталбашев е 67-ми в крайното класиране със 7,0 т., Кирил Георгиев остана на 100-ото място с 6,5 т., а Киприан Бербагов се нареди 150-и с 6,0 т. За съжаление нито един от тях не успя да се нареди сред първите 23-та, които получиха визи за участие в следващата Световна купа.

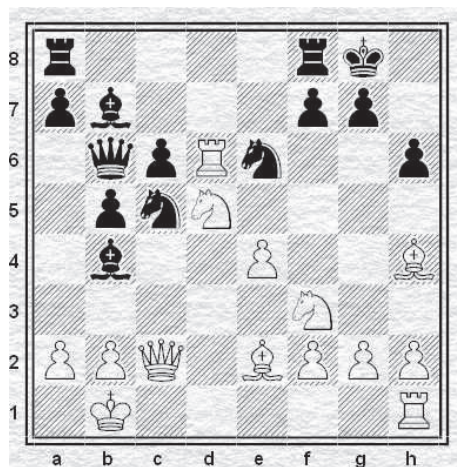
По време на първенството в Екс ле Бен се състоя и извънредно Общо събрание на Европейския шахматен съюз (ЕШС). На нея бяха обсъдени предложенията по въвеждането в официалните състезания на софийските правила (да

Юдит Полгар взе бронза и се върна в мъжкия суперелит

не се предлага и приема реми в първите 30 хода на партията, б.а.), правилата от Билбао (3 точки за победа, 1 за реми и 0 при поражение), дрескод за шахматистите и авторски права за партиите им. Делегатите подкрепиха тези идеи, като решиха, че те могат да бъдат въведени от 2012 г., но със забележката, че предложенията изискват допълнително обсъждане. За тази цел Данаилов трябва да създаде комисии, в които ще влязат представители на европейските федерации, както и на Асоциацията на професионалните шахматисти (АШП). През идните три месеца те ще изготвят проект, който по всяка вероятност ще бъде утвърден на следващото Общо събрание през ноември т.г.

Б. ДЖОБАВА - ВЛ. ПОТКИН

1.c4 c6 2.d4 d5 3.Kf3 Kf6 4.Db3 e6 5.Og5 h6 6.Oh4 dc4 7.Dc4 b5 8.Dc2 Ob7 9.Kc3 Kbd7 10.e4 Db6 11.Oe2 Kh5 12.d5 Kf4 13.de6 Ke6 14.0-0-0 Ob4 15.Цb1 Kdc5 16.Td6 0-0 17.Kd5

17.Ecd5 18.Tb6 ab6 19.a3 de4 20.ab4 ef3 21.bc5 fe2 22.c6 Kd4 23.Dd3 Kc6 24.f3 Ta4 25.Dd7 Th4 26.Db7 Td4 0:1

БЕЗ ТУРНИР В ЛИНАРЕС ТАЗИ ГОДИНА

През тази година традиционният супертурнир в Линарес няма да се проведе. Организаторите не успяха да намерят "прозорец" в шахматния календар, когато да съберат най-силните гротмайстори в света. Другият препъникамък се оказа невъзможността да се намери още една страна, където да се проведе половината състезание и така испанците да преполовят разходите си. Въпреки затрудненията организаторите обещаха догодина турнирът да се състои през втората половина на март.

ПЕТИМА НАШИ МЕСТЯТ В СКОПИЕ

Петима българи участват в открития турнир "Карпош" в Скопие (Македония). Момчил Николов, Петър Дренчев, Петър Аранудов, Елица Раева и Ива Виденова са сред 74-мата участници в надпреварата, като 18 от тях са гротмайстори. След четвъртия кръг начело са петима състезатели с по 3,5 т., сред които и М. Николов.

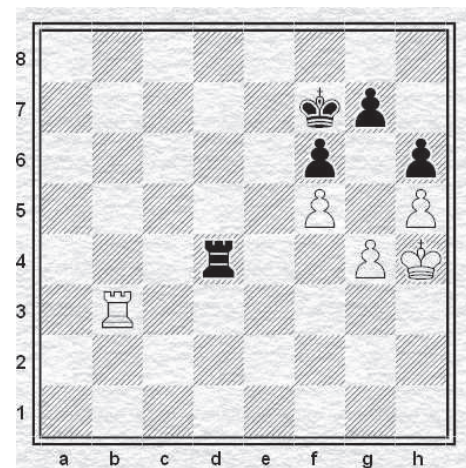
БРЮНЕТКИТЕ ПОБЕДИХА С ОГРОМНА РАЗЛИКА БЛОНДИНКИТЕ в тематичния шахматен мач, който се проведе в деня на шегата в Москва. По 10 тъмнокози и светлоски шахматисти седнаха една срещу друга в турнир по шевенингенската система, където всяка дама от единия състав игра срещу всяка от противниковия. Проблемите на блондинките започнаха още преди двубоя, тъй като им се наложи да търсят до последно десета съотборничка. Спаси ги извадената директно от фризьорския салон Ирина Закурдяева, която се присъедини към Валентина Гунина (ЕЛО 2472), Олга Гиря (2425), Татяна Грабузова (2336), Ирина Василевич (2324), Мария Фоминих (2303), Тамара Миногина (2244), Алина Бивол (2137), Надежда Потихошкина (2167) и Мария Северина (2049). На "тъмната страна" застанаха: Нази Паикидзе (2425), Анастасия Савина (2383), Светлана Матвеева (2380), Мария Манакоева (2336), Алина Кашлинская (2320), Даря Чарочкина (2330), Карина Амбарцумова (2308), Варвара Саулина (2286), Татяна Богумил (2096), Виктория Заривкина (2059). Въпреки че датата на срещата предполагаше леко повърхностно отношение, дамите се впсунаха с жар в битката. В продължение на три часа те си разменяха победи, като в крайна сметка с най-много точки - 8,5 от 10, финишираха тъмнокозите Нази Паикидзе и Даря Чарочкина.

Брюнетките триумфираха на шахматно ниво в извечния спор с блондинките

ЧЛЕНОВЕТЕ НА УКРАИНСКАТА АКАДЕМИЯ НА СПОРТА ИЗБРАХА МЪЖКИЯ НАЦИОНАЛЕН ОТБОР на страната по шахмат за "Отбор на 2010 г." Шахматистите получиха признанието за победа си в 39-та шахматна олимпиада през септември м.г. В хода на церемонията с кратки благодарствени слова се отчетоха Павел Елянов и Руслан Пономарьов, докато лидерът на тима Василий Иванчук зарадва зрителите с пространна реч, безуспешно прекъсвана от аплодисменти. В изказването си гротмайсторът дори опита да даде оценка за излъчването на групата, осигуряваща музикалния фон на вечерта.

Това е позицията, в която след 361 (!) хода компютърните програми "Шрьодер" и "Худини" се съгласиха на реми. Партията се игра в петия кръг на А-дивизия на световното първенство за шахматни програми, където "Худини" защитава титлата си.

Задача

Достигнал достолепната възраст от 88 години, сръбският гротмайстор Светозар Глигорич реши да разкрие първата си любов, завладяла го още преди шаха - музиката. Един от малкото равностойни съперници на лидерите на съветската шахматна школа от недалечното минало изгаве в Белград първия си музикален албум. Подобно на шахматното и музикалното творчество на Глигорич е доста многообразно - 12-те композиции в албума са в различни жанрове: блуз, джаз, балади и дори рап. Компилацията е озаглавена "Как преживях XX век" и при представянето ѝ големият шахматист каза, че подготовката ѝ е започнала преди 8 години, когато решил да се занимава с теория на музиката и да се научи да свири на пиано. Гротмайсторът е композирал 10 от парчетата, като централното от тях, според него, е "Животът е всичко, което имаме". Той сравнява музиката с шахмата, обобщавайки, че и двете са замислени като "архитектура от много различни елементи, фигури и ноти, които си имат собствени правила и които трябва да разбереш". Като шахматист Светозар Глигорич е ставал шампион на Югославия 12 пъти и е представлял страната си с голям успех на 15 шахматни Олимпиади в периода 1950 - 1982 г. Той е побеждавал повече от веднъж величия като Ботвиник, Смилов, Петросян, Тал и Фишер.

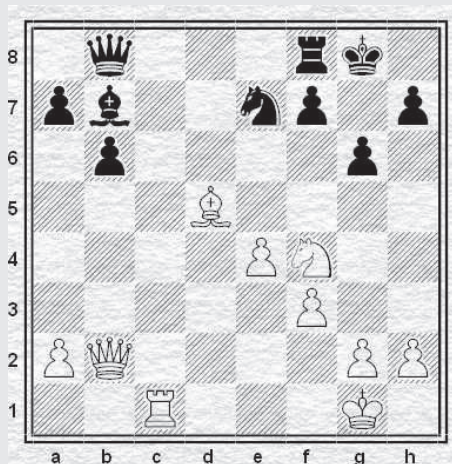

Светозар Глигорич

ГЛИГОРИЧ - ПАЧМАН,

БУЕНОС АЙРЕС, 1955 Г.

БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ.

Отговор:

1.Ke6 и ако 1.fе6, то 2.0e6+ 17.3.d4f4 4.Tc7 Ag7 и 5.0f7+

Спорт

Пирин лъже Локо с 2:1

Отборът на Пирин обърна Локо Пд с 2:1 на ст. "Лаута" и се класира за 1/2-финалите в турнира за Купата на България. "Орлетата" стигнаха до шокиращата победа с гол в добавеното време на Руслан Иванов (90+2). Другото попадение наниза Иван Цветков (73). За Локо се разписа Пламен Крачунов (48). „Шокираща загуба. Много съм афектиран. Доста е неприятно и жалко това, което се случи. Сега съм в плен на емоции и трябва да внимавам какво да кажа. В четвъртък ще решавам какво да правя. Всичко това, което се случи в последните 2 седмици, не го пожелавам на никой. От-

борът играеше най-добрия футбол. За мен е обидно, но нямам обяснение какво стана", каза треньорът на Локо Неделчо Матушев. „Получи се интересен мач. Имаше положения и за двата отбора. Както победихме, така можехме и да загубим. Радвам се, че спечелихме в крайна сметка. При 1:0 за Локо рискувахме с включването на още един нападател и спечелихме. Това е голям психологически плюс за нас, досега бяхме в тежка обстановка. Беше време да се отпусим. Не си правим сметки, че ще спечелим купата, просто искаме да играем по-добре“, заяви треньорът на Пирин Костадин Ангелов-Лаптопа.

Цвети губи от Сафина

Цветана Пиронкова загуби от бившата №1 в света Динара Сафина (Рус) с 3:6, 4:6 в мач от II кръг на турнира в Марбея (Испания). Загубата за първата ни ракета в женския тенис е 3-та от общо 3 мача от рускинята. Това бе и 14-и пореден WTA турнир за Цвети, в който не успява да спечели 2 поредни мача. За последно пловдивчанката стори това на "Уимбълдън", където достигна до 1/2-финал. В първи сет Цвети загуби 4 поредни гейма и не успя да ги върне. Във II двете си размениха по 2 пробива, но Сафина отново намери добрата си игра, за да затвори мача. Цвети напуска турнира с \$2950 от наградния фонд и 30 т. за ранглистата, които няма да й помогнат да се изкачи напред. Следващия турнир, на който българката ще участва, е в Шутгарт (\$721 000), който започва на 18 април.

Матеус иска Маркиньос в националния

Германецът впечатлен от играта на бразилеца при победата с 2:0 над Черно море

Марин МИЛАШКИ

Селекционерът на България Лотар Матеус е поканил нападателя на ЦСКА Маркиньос в националния ни отбор. Двамата разговаряли на 4 очи след победата на "армейците" над Черно море с 2:0 на 1/4-финала за Купата на България. Бразилецът вкара втория гол, а новоизлюпеният национал Спас Делев (34) откри и успокои "червените". Германецът останал доволен от изявието на южноамериканеца и вече проучил възможността да го вземе в тима си. Единствената пречка е липсата на български паспорт. Маркиньос отдавна е изпълнил 5-те години, които са нужни за натурализиране, и вече е задвижена процедурата по изваждането му. Бразилецът пристигна в България през 2005 г. и игра в Бела-сица, а през 2007-а премина на "Армията".

"Не беше лесно да се играе срещу Черно море. Те повече се бранеха, отколкото да играят с топката. След първия гол обаче мачът се промени,

БОРИСОВ: ЦСКА СЕ ВРЪЩА НА „АРМИЯТА“

Президентът на ЦСКА Димитър Борисов потвърди, че занапред отборът се връща на ст. "Българска армия". През зимата стадионът бе ремонтиран и ще получи лиценз. Перничанинът обаче не разкри дали Георги Илиев-Майкъл ще влезе в управата им. "Отличен мач, трябваше на всяка цена да го спечелим. Благодаря на футболистите за играта, за себепознанието им. Владеехме повече топката, опитахме се да показваме атрактивен футбол, не само да се защитаваме. ЦСКА трябва да хвърля всичко във всеки мач, за първенството, за купата и когато играе в евротурнирите. Отиваме в Ловеч в неделя, за да направим всичко възможно да нанесем на Литекс първа загуба", заяви пък треньорът на "армейците" Милан Радуканов.

ЦСКА получи повече пространства и това направи срещата по-интересна и по-лесна за "червените". Доволен съм от всички мои национални играчи. Винаги намирам нещо ново и свежо, но това трябва да бъде моята тайна. Стилът на ЦСКА е добър, харесвам го, играха бързо, най-вече с 1-2 докосвания и не губят глупаво

топката. Не обичам дискусии-те между колеги през журналистите и когато имам проблем с някой треньор, говоря лично с него. Любо Пенев има моя номер и ако смята нещо да ми каже, може да ми се обади. Аз съм насреща винаги. Искам да гледам повече мачове в България. Всеки треньор си има своя стил, мисъл за отбора и кон-

Нападателят на ЦСКА Маркиньос (вдясно) шутира през защитник на Черно море в 1/4-финала за Купата на България. Бразилецът вкара 2-ия гол за победата с 2:0

цепция, трябва да се уважаваме", каза Матеус.

Главният скаут на турския Газиантепспор, където играе Ивелин Попов, пък е останал впечатлен от Делев. Той също изгледа мача от ложите на Националния стадион "Васил Левски" и ще предложи на шефовете си да го купят.

ПОЛИЦИЯТА ВИКА АГИТКАТА НА МИНЬОР ПРЕДИ МАЧА С ЛЕВСКИ

Среща с фенклуба на Миньор с цел недопускане на футболно хулиганство по време на срещата на жълто-черните с Левски ще проведе ръководството на ОДМВР в Перник, съобщил регионалният говорител на МВР Венцислав Алексков. В деня на мача - 10 април, ще бъде спряно движението по улиците "Физкултурна", "Инженерна", "Знеполе" и "Братя Миладинови" за времето от 13,00 ч. до приключване на футболната среща.

Определено е трасе за пристигането на агитката на Левски, по което ще се осигури временна организация на движението. То ще се извърши по маршрута жп гара Перник, ул. "Железничарска", ул. "Искър", ул. "Струма", ул. "Знеполе", стадион "Миньор". Феновете ще бъдат придружавани от достатъчен брой полицианти както от столицата, така и от Перник. Полиция ще охранява и определените места за паркиране на автомобили.

На самия стадион ще бъде осигурен стриктен пропускателен режим. Няма да бъдат допускани до футболната среща лица в нетрезво състояние, употребили наркотични вещества или други опии, както и носещи забранени предмети и пиротехнически средства.

В ОДМВР-Перник ще има достатъчно на брой дежурни групи, които да отработят евентуално възникнало произшествие или престъпление, уверяват от полицията.

Гочето иска Черноморец да бие Славия

Треньорът на Черноморец Георги Василев-Гочето подготвя наказателна акция срещу Славия в днешния 1/4-финал за Купата на България. Срещата ще се изиграе от 18.00 часа на ст. "Лазур" и ще бъде излъчена по БТВ Екшън. Гочето е уверен, че една победа над "белите" ще помогне "акулите" да излязат от кризата. В последните 5 мача от "А" група бургазлии спечелиха само 1 т. - срещу новака Академик и са вкарвали едва 2 гола.

"Сигурен съм, че в този важен мач футболната общественост на Бургас ще застане зад нас и ще ни подкрепи. Всъщност, никога не съм имал съмнения в

това. Очаквам доста публика. Ще бъде щастлив да постигнем победа с добра игра и пред пълни трибуни. Мачът със Славия е като всеки друг, но поради турнирния си характер изисква по-различен подход. Радостното е, че футболистите разбират от лично отговорността пред себе си и са готови да се раздадат докрай. Дано и спортният шанс бъде на наша страна", каза Гочето.

Черноморец пуска в продажба билетите днес. За място в сектор "В" ще се плаща по 12 лв., а за "Б" и "Г" по 10. Намаление с 2 лв. ще ползват студенти, ученици, пенсионери и дами. За гостуващите фенове пропуските са по 12 лв.

6 НОВИ ДИСЦИПЛИНИ В СОЧИ 2014

Международният олимпийски комитет одобри включването на ски-скока за жени и още 5 дисциплини в програмата на Зимните олимпийски игри в Сочи през 2014 година. Изпълкомът на МОК одобри и въвеждането на дисциплината халфпайп в сноуборда за мъже и жени, смесената щафета в биатлона и отборните надпревари в шейните и фигурното пързалане.

МОК на 2 пъти отхвърли женския ски-скок да бъде включен в програмата на игрите във Ванкувър 2010 с обяснението, че липсват достатъчно елитни състезатели. В следващите няколко месеца ще се реши дали още някои дисциплини да бъдат включени в програмата на Олимпиадата, уточниха от МОК.

sochi.ru 2014

www.duma.bg

elegante

ФУТБОЛ
ПО БТВ ЕКШЪН
КУПА НА БЪЛГАРИЯ
18.00 Черноморец - Славия

ПО БНТ 1
20.05 Вилареал - Твенте

ПО РИНГ
20.05 Бенфика - ПСВ Айндховен

ПО ЕВРОСПОРТ 2
ШАМПИОНСКА ЛИГА НА АЗИЯ
14.00 Ал Раян (Кат) - Зоб Ахан (Ирн)

кратки

Баскетболистите още търсят нов президент

"Във връзка с ужасната ситуация, в която изпадна БФБаскетбол след внезапната кончина на нашия президент Михаил Михов, Управителният съвет се обедини около следното. Необходимо е без излишно бързане да се намери подходящият човек, който да има капацитета да запази или увеличи нивото на приходи на федерацията БФБаскетбол и който да може да обедини баскетболната общественост. Никой в нашия спорт не желае да има разкол и ненужно противопоставяне", каза изпълнителният директор на федерацията Георги Глушков след заседанието на централата вчера. То започна с едноминутно мълчание в памет на починалия президент и на дългогодишната националка Красимира Гурова, бронзова олимпийска медалистка от Монреал 1976.

Берое взима Софрониев

Полузащитникът Виктор Софрониев ще подсили Берое. Днес бившият играч на Вихрен, Родоп, Бела-сица и Локо Мездра ще подпише договор със старозагорци и ще бъде картотекиран за следващия кръг на "А" група.

Стяга гледа халф на Светкавица

Румънски скаути на втория състав на Стяга, Астра Плевеш и, Газ Метан Медияш и Стяга ще наблюдават полузащитника на Светкавица Славчо Шоколаров. Заради тях шефовете на втородивизионния тим уредиха контрола с Етър в събота от 16.00 часа на ст. "Димитър Бурков".

Лукас Нунес от Индепендиенте се радва на гола от дузпа срещу еквадорския Лига де Кито в мач от V кръг група B на турнира "Копи Либертадорес". Аржентинците, които са рекордьори на Южна Америка по спечелени трофеи, обаче завършиха 1:1 на стадиона си "Авеланеда" в Буенос Айрес срещу носителя на купата за 2008 г. и са с минимални шансове да продължат във втората фаза на турнира

СНИМКИ БГНЕС

Испанецът Раул Гонсалес получава поздравления от бразилския си колега Едуардо Еду за гола срещу еврошампиона Интер при победата на Шалке 04 с 5:2 на стадион "Джузеппе Меаца" в Милано. Раул подобри абсолютния си рекорд със 70 гола в Шампионската лига, а бразилецът се разписа 2 пъти срещу шампиона на Италия, Европа и света

Шалке унизи еврошампиона с 5:2 В Милано, Реал М сгази Тотнъм с 4:0

Отборът на Шалке нанесе унизителен шамар на еврошампиона Интер с 5:2 като гост на "Джузеппе Меаца" и практически елиминира "нерадзурите" още в първия 1/4 финал в Шампионската лига. Първенците на Италия продължиха трагичното си представяне, след като през уикенда ядоса як бой и от съгражданите от Милан (0:3). "Кралско" сините, които са 11-и в Бундеслигата, са едва вторият тим, вкарал толкова попадения на Интер в мач от Лигата, играл в Милано. През 2003 г. лондонският Арсенал срази тима, собственост на фамилия Морати с 5:1. 33-годишният испански легендарен нападател Раул Гонсалес (53) постави

още един рекорд, след като се разписа за 72-и път в евротурнирите и за 70-и в Шампионската лига. Ветеранът има с 2 попадения повече от 4 години по-възрастния от него Филипо Индзаги от Милан. Бразилецът Едуардо Еду (40 и 75) наниза 2 попадения, а 1 добави Жоел Матип (17). Андреа Ранокиа (57) пък си наниза решителен автогол. Точни за италианците бяха сърбинът Деян Станкович (1) и аржентинецът Диего Милито (34). Италианците завършиха мача с 10 души, след като румънецът Кристиан Киву (57) бе изгонен за 2 жълти картона. Реваншът е на 13 април и дори при загуба на германците с по-малко от 4 гола, те ще срещнат на 1/2 финал побе-

Снимки БГНЕС

Испански привърженици на Шалке 04 палят факли и развяват знамена за съкрушителната победа на "кралско-сините" над "синьо-черните" в Милано

Матеус
иска
Маркиньос
в националния
стр. 31

Шамар за Интер!

Първи 1/4 финали

ИНТЕР - ШАЛКЕ 2:5 1:0 Станкович (1), 1:1 Матип (17), 2:1 Милито (34), 2:2 Еду (40), 2:3 Раул (53), 2:4 Ранокиа (57-автогол), 2:5 Еду (75); ЧК Ку8у (62-И)
РЕАЛ М - ТОТНЪМ 4:0 2:0 Агебайор (4 и 57), 3:0 Ду Мария (72), 4:0 Роналдо (87); ЧК Крауч (15-Т)
Реваншите са на 13 април

CHAMPIONS
LEAGUE

Мениджърът на Тотнъм Хари Реднап разговаря дружелюбно с най-добрия треньор в света за 2010 г. Жозе Моуриньо преди първия четвъртфинал в Шампионската лига, спечелен от Реал М с 4:0 на "Сантьяго Бернабеу"

дителя от английския сблъсък Челси - Манчестър Юнайтед, които играха на "Стамфорд Бридж" снощи.

В другия 1/4 финал Реал Мадрид отнесе на "Сантьяго Бернабеу" дебютанта Тотнъм с 4:0. Два гола наниза тогоанецът Емануел Адебайор (4 и 57). Той игра на мястото на намиращия се в добра форма французин Карим Бензема. Другите попадения вкараха аржентинецът Анхел ди Мария (72) и най-скъпият футболист в света - португалецът Кристиано Роналдо (87). Две глупави действия на нападателя Питър Крауч оставиха "шпорите" с човек по-малко още в 15-ата мин. На практика "Кралския клуб" си осигури билет за 1/2 финалите срещу победителя от сблъсъците Барселона - Шахтър Донецк.

елегайте

ПО ЕВРОСПОРТ
КЪРАЛИНГ
10.45, 17.30 и 23.45
СП за мъже

ТЕНИС

20.45 Турнир за жени
в Чарлстън

РАЛИ

01.45 "Абу Даби Чалънджър"
(обзор на гена)

кратки

Непалският алпинист Ана Шерпа, който е рекордьор по изкачвания на Еверест (8848 м), тръгва със самолет от летището в Катманду към базовия лагер в опит да подобри постижението си с 21-ва атака на най-високия връх на планетата, който за последно покори на 21 май 2010 г. "Супер шерпа", чието истинско име е Лхакпа Тензинг Шерпа, е начело на експедицията "Еко Еверест 2011". Тя има за цел да почисти върха от отпадъци, оставени от алпинистите на "Покрива на света"

Киркова и Георгиев - шампиони в суперкомбинацията

Националите по ски Мария Киркова и Георги Георгиев спечелиха титлите в суперкомбинацията (Супер-Г и слалом) от държавното първенство в Банско. При жените Киркова победи с общо време от 2:08,00 мин., пред Силвия Маджарска 2:12,79, Ивана Сериш (Хърв) 2:14,29 мин. и др. Киркова спечели и суперкомбинацията за купа "Пирин" с 2:10,28 мин, пред Маджарска 2:14,90 мин., Сериш 2:17,58 мин. и др. Участваха 19 алпийки от 4 страни. При мъжете стартираха скиори от 15 държави. Победи Жан Кранец (Слвн) с 1:56,77 мин., пред Клемен Клоси (Слвн) 1:57,13 и Георги Георгиев 1:58,11 мин., който спечели държавната титла.

Въпрос: През коя година Тото Котуньо печели конкурса "Евровизия"?

а. 1980 г. б. 1990 г. в. 1992 г.

Toto Cotugno

10 АПРИЛ ЗАЛА 1 НДК

JOKER media

PRESENTS
19:00ч.

БИЛЕТИ: НДК WWW.EVENTIM.BG WWW.BGBILETI.COM

УЧАСТВАЙТЕ В ТОМБОЛАТА СПЕЧЕЛЕТЕ БИЛЕТ ЗА КОНЦЕРТА

с SMS на номер 1916

Напишете DUMA и изпратете съобщението.

2 лв. без ДДС

След мача

РАЛФ РАНГНИК, треньор на Шалке:

"Това е най-добрият мач в моята кариера. Още не сме на 1/2 финал, но имаме добри шансове да попаднем там. Можеше да им вкараме още голове, ударихме гредата и 6:2 или 7:2 беше напълно реален резултат. Ако някой беше казал преди срещата, че ще ги отнесем с 3 гола разлика, щеше да бъде обявен за луд. Първото полувреме си беше направо потресаващо, можеше да завърши 5:5. Но никога и не съм си помислял да се наредим и само да се защитаваме. Който само се брани с Интер, го чакаат големи неприятности. Поздравявам Еду, който получи шанс да се представи на ниво срещу актуалния европейски шампион и се възползва по най-добрия начин. Сега може и малко да празнуваме, но трябва да се съсредоточим върху съботния ни мач с Волфсбург."

ЛЕОНАРДО, треньор на Интер:

"Това беше ужасна седмица за нашия отбор. Започнахме мача толкова добре, че ми беше невъзможно да си представя такъв краен изход. Сърпникът ни имаше 6 или 7 удара към нашата врата, но вкара 5 гола. Наистина трудно е да се борим с този резултат и като футбол, и с психиката си, но сме длъжни да играем за победа и на реванша. Тези, които играят футбол до последната минута, имат право да бъдат опти-

мисти. Трябва да променим ситуацията, защото срещу Милан и Шалке, не беше това отборът, който искаме да гледаме."

ЖОЗЕ МОУРИНЬО, треньор на Реал:

"На толкова високо ниво е трудно да се действа с човек по-малко дълго време. Играх с 10 души срещу Барселона (0:5). В такъв момент можеш само и единствено да се защитаваш. Естествено Тотнъм нямаше как да направи нещо повече. Доволен съм, напълно заслужихме победата, но ми е жал за противника, защото се оказа в положение, когато не могат да играят така, както искат, и всяка тяхна мисия изглеждаше неизпълнима. Още не сме на 1/4 финал. Знам, че Тотнъм ще се постарее да направи всичко възможно в реванша. Техните футболисти ще се борят на максимум, това е във от съмнение. Ако обаче Роналдо отиде в Милан, и аз ще си тръгна от Реал."

ХАРИ РЕДНАП, мениджър на Тотнъм:

"Да играеш с 10 души срещу Реал М си е направо непосилна задача. Преди срещата загубихме Аарън Ленън, който не се чувстваше достатъчно добре, за да играе. После още в самото начало получихме червен картон. За да спечелим с 10 души, е необходимо някакво чудо. Просто това 0:4 ще ни даде повече опит, но имаме още един мач и там ще се опитаме да им направим живота по-труден."